EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 23.9.2020.
COM(2020) 610 final

2020/0279 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

kas attiecas uz patvēruma un migrācijas pārvaldību un ar ko groza Padomes Direktīvu (EK) 2003/109 un ierosināto Regulu (ES) XXX/XXX [Patvēruma un migrācijas fonds]

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{SWD(2020) 207 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Komisijas politikas pamatnostādnēs priekšsēdētāja Urzula fon der Leiena paziņoja par jaunu Migrācijas un patvēruma paktu, kas ietver visaptverošu pieeju ārējām robežām, patvēruma un atgriešanas sistēmām, Šengenas brīvas pārvietošanās telpai un ārējai dimensijai.

Jaunais Migrācijas un patvēruma pakts, kas iesniegts kopā ar šo priekšlikumu jaunai regulai par patvēruma un migrācijas pārvaldību[1], demonstrē tādu jaunu pieeju migrācijai, kuras pamatā ir visaptveroši migrācijas pārvaldības principi. Ar šo priekšlikumu tiek izveidots kopējs patvēruma un migrācijas pārvaldības satvars ES līmenī, veicot būtisku ieguldījumu visaptverošajā pieejā, un tā mērķis ir veicināt savstarpēju uzticēšanos starp dalībvalstīm. Pamatojoties uz vispārējiem solidaritātes un taisnīga atbildības sadalījuma principiem, jaunajā paktā tiek ierosināta integrēta politikas veidošana, kas apvieno tādu jomu politiku kā patvērums, migrācija, atgriešana, ārējo robežu aizsardzība, cīņa pret migrantu kontrabandu un attiecības ar galvenajām trešām valstīm, atspoguļojot visu valdības iestāžu mēroga pieeju. Tajā atzīts, ka visaptveroša pieeja nozīmē arī spēcīgāku, ilgtspējīgāku un reālāku solidaritātes un taisnīga atbildības sadalījuma principa izpausmi, kas ir līdzsvarots plašākā kontekstā, liekot pievērsties ne tikai jautājumam par to, kura dalībvalsts ir atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, bet arī citiem jautājumiem. Tāpēc šie principi būtu jāpiemēro visai migrācijas pārvaldībai, sākot no piekļuves nodrošināšanas starptautiskajai aizsardzībai un beidzot ar cīņu pret neatbilstīgu migrāciju un neatļautu kustību.

Migrācijas pārvaldības problēmas, kas ietver līdzsvara nodrošināšanu starp centieniem patvēruma pieteikumu izskatīšanā un to personu ātras identificēšanas nodrošināšanu, kurām vajadzīga starptautiskā aizsardzība, vai to personu efektīvu atgriešanu, kurām aizsardzība nav vajadzīga, būtu jārisina nevis atsevišķām dalībvalstīm, bet gan ES kopumā. Turklāt spriedze, ar ko saskaras dalībvalstu patvēruma sistēmas, joprojām rada smagu slogu gan pirmās ieceļošanas dalībvalstīm, gan citu dalībvalstu patvēruma sistēmām, jo izraisa neatļautu kustību. Pašreizējā migrācijas sistēma nav pietiekama, lai risinātu šo situāciju. Konkrēti, pašlaik nav reāla solidaritātes mehānisma un efektīvu noteikumu par atbildību. Tāpēc ir vajadzīgs Eiropas satvars, kas ļauj pārvaldīt dalībvalstu politikas un lēmumu savstarpējo ietekmi. Šajā satvarā ir jāņem vērā pastāvīgi mainīgā realitāte migrācijas jomā, un tā nozīmē lielāku komplicētību un pastiprinātu vajadzību pēc koordinācijas.

Šā jaunas Patvērumu un migrācijas pārvaldības regulas priekšlikuma mērķis ir aizstāt pašreizējo Dublinas regulu un atsākt kopējās Eiropas patvēruma sistēmas (KEPS) reformu, izveidojot vienotu satvaru, kas veicina visaptverošu pieeju migrācijas pārvaldībai, ar tādas integrētu politikas veidošanu patvēruma un migrācijas pārvaldības jomā, kas ietvertu gan tās iekšējos, gan ārējos komponentus. Šī jaunā pieeja nostiprina esošo sistēmu plašākā satvarā, kas spēj atspoguļot visu valdības iestāžu mēroga pieeju un nodrošināt Savienības un tās dalībvalstu veikto darbību un pasākumu saskaņotību un lietderīgumu. Šī pieeja ietver arī jaunu un visaptverošāku solidaritātes mehānismu, kura uzdevums ir nodrošināt normālu migrācijas sistēmas darbību, kā arī racionalizētus kritērijus un efektīvākus mehānismus par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu atbildīgās dalībvalsts noteikšanai.

[1] OV L […], […], […]. lpp.

Šajā priekšlikumā paredzēts jauns solidaritātes mehānisms, kas ir veidots gana elastīgs un reaģētspējīgs, lai būtu pielāgojams dažādajām situācijām, kas atbilst dažādām migrācijas problēmām, ar kurām saskaras dalībvalstis, un kas paredz dažādus solidaritātes pasākumus, kuros dalībvalstis var piedalīties pēc izvēles. Šī jaunā pieeja solidaritātei nodrošina nepārtrauktu un daudzveidīgu atbalstu dalībvalstīm, kuras skar spiediens vai spiediena risks, un tā ietver īpašu procedūru, kā tiek risinātas izkāpšanas krastā īpatnības pēc meklēšanas un glābšanas operācijām. Turklāt dalībvalstis jebkurā laikā varēs piedāvāt brīvprātīgus ieguldījumus. Komisija vienmēr nodrošinās šādu pasākumu koordināciju.

Šis priekšlikums ietver arī noteikumus neatbilstīgu migrantu atgriešanas stiprināšanai. Šajā nolūkā ar to ievieš mehānismu, kura uzdevums ir atvieglot sadarbību ar trešām valstīm atgriešanas un atpakaļuzņemšanas jomā, un tas papildina mehānismu, kas izveidots ar Vīzu kodeksa Regulas (ES) 810/2019[2] 25.a pantu. Šis jaunais mehānisms pilnvaro Komisiju iesniegt Padomei ziņojumu, ar kuru tiek noteikti efektīvi pasākumi, kas vajadzīgi, lai stimulētu un uzlabotu sadarbību ar trešām valstīm nolūkā atvieglot atgriešanu un atpakaļuzņemšanu, kā arī sadarbību starp dalībvalstīm šā paša mērķa labad, vienlaikus pienācīgi ņemot vērā vispārējās intereses un attiecības ar attiecīgajām trešām valstīm. Komisija balstīsies uz Eiropas Ārējās darbības dienesta un ES delegāciju devumu. Pēc tam Komisija un Padome savas attiecīgās kompetences robežās apsvērs visas atbilstīgās turpmākās darbības, kas īstenojamas šajā sakarā. Šis mehānisms un jaunais ES atgriešanas koordinators, ko atbalsta augsta līmeņa pārstāvju tīkls, par ko paziņots jaunajā Migrācijas un patvēruma paktā, veicinās kopīgu stratēģisku un koordinētu pieeju atgriešanai un atpakaļuzņemšanai dalībvalstu, Komisijas un Savienības aģentūru starpā.

Turklāt solidaritātes pasākumi ietvers arī jaunas iespējas dalībvalstīm, veicot atgriešanas sponsorēšanu, sniegt savstarpēju palīdzību atgriešanas īstenošanā. Šā jaunā veida solidaritātes pasākuma ietvaros dalībvalstis apņemtos atgriezt neatbilstīgos migrantus citas dalībvalsts vārdā, veicot visas šim nolūkam nepieciešamās darbības tieši labuma guvējas dalībvalsts teritorijā (piemēram, nodrošinot atgriešanas konsultācijas, vadot politikas dialogu ar trešām valstīm, palīdzot veikt atbalstītu brīvprātīgu atgriešanos un reintegrāciju). Šādas darbības paredzētas papildus darbībām, ko saskaņā ar savām pilnvarām veic Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra (*EBCGA*), un jo īpaši ietver pasākumus, kurus aģentūra nevar īstenot (piemēram, diplomātiska atbalsta piedāvāšanu labuma guvējai dalībvalstij attiecībās ar trešām valstīm). Tomēr, ja atgriešana netiks pabeigta 8 mēnešu laikā, neatbilstīgie migranti tiks pārsūtīti uz tās dalībvalsts teritoriju, kura nodrošina sponsorēšanu, lai no turienes turpinātu centienus izpildīt atgriešanas lēmumus.

Jaunā pieeja migrācijas pārvaldībai paredz arī uzlabot noteikumus attiecībā uz atbildību par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, lai palīdzētu samērīgi un saprātīgi mazināt neatļautu kustību.

Ar šo priekšlikumu turklāt tiek izveidots vadības satvars, kura pamatā ir dalībvalstu valsts stratēģijas, un tas tiks iekļauts Eiropas Patvēruma un migrācijas pārvaldības stratēģijā, kurā tiks izklāstīta stratēģiskā pieeja patvēruma un migrācijas pārvaldībai Eiropas līmenī un patvēruma, migrācijas un atgriešanas politikas īstenošanai saskaņā ar visaptverošo pieeju.

Kopējās Eiropas patvēruma sistēmas (KEPS) reforma

[2] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1155 (2019. gada 20. jūnijs), ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 810/2009, ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu (Vīzu kodekss) (OV L 188, 12.7.2019., 25. lpp.).

Pakts pamatojas uz Komisijas 2016. un 2018. gadā iesniegtajiem KEPS reformēšanas priekšlikumiem un ievieš jaunus papildu elementus, lai nodrošinātu līdzsvaru, kas vajadzīgs vienotam satvaram, kurš apvieno visus patvēruma un migrācijas politikas aspektus. Ierosinātajā 2016. gada patvēruma reformā ietilpa septiņi tiesību aktu priekšlikumi: pārstrādāta Dublinas regula[3], pārstrādāta *Eurodac* regula[4], Regula par Eiropas Savienības Patvēruma aģentūras izveidi[5], Patvēruma procedūras regula[6], Kvalifikācijas regula[7], pārstrādāta Uzņemšanas apstākļu direktīva[8] un Savienības pārmitināšanas sistēmas regula[9]. Komisija 2018. gada septembrī iesniedza arī grozītu priekšlikumu regulai par ES Patvēruma aģentūras izveidi[10].

Attiecībā uz vairākiem no šiem priekšlikumiem ir panākts ievērojams progress, un likumdevēji ir panākuši provizoriskas politiskas vienošanās par Kvalifikācijas regulas, Uzņemšanas apstākļu direktīvas, Savienības pārmitināšanas sistēmas regulas, *Eurodac* regulas priekšlikumu un pirmo priekšlikumu par ES Patvēruma aģentūras izveidi, tomēr mazāks progress ir gūts attiecībā uz Dublinas regulas un Patvēruma procedūras regulas priekšlikumu; galvenokārt tas skaidrojams ar atšķirīgiem viedokļiem Padomē. Nav arī saņemts pietiekams atbalsts tam, lai vienotos tikai par dažiem patvēruma reformas priekšlikumiem, pirms tiek panākta vienošanās par reformu kopumā.

Kopā ar šo priekšlikumu Komisija iesniedz priekšlikumu, ar ko groza 2016. gada Patvēruma procedūras regulas priekšlikumu[11] un priekšlikumu regulai, ar ko ievieš trešo valstu valstspiederīgo un bezvalstnieku skrīningu[12] pie ārējām robežām un laideni savieno visus migrācijas procedūras posmus, ieskaitot jaunu pirmsieceļošanas posmu, kā arī drīzāku to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kuriem nav tiesību palikt Savienībā.

Turklāt Komisija iesniedz priekšlikumu, ar ko groza 2016. gada priekšlikumu pārstrādātai *Eurodac* regulai[13], lai izveidotu skaidru un konsekventu saikni starp konkrētām personām un procedūrām, kas uz tām attiecas, nolūkā labāk palīdzēt kontrolēt neatbilstīgu migrāciju un atklāt neatļautu kustību un atbalstīt jaunā solidaritātes mehānisma īstenošanu.

Visbeidzot, Komisija arī nāk klajā ar priekšlikumu regulai par krīzes situāciju pārvaldību, lai noteiktu instrumentus, kas vajadzīgi krīzes situāciju un nepārvaramas varas situāciju risināšanai. Šā instrumenta mērķis ir risināt ārkārtas situācijas, kad dalībvalstī ir tādu trešo valstu valstspiederīgo vai bezvalstnieku masveida pieplūdums, kuri ieceļo neatbilstīgi, vai ir nenovēršams šādas ieceļošanas risks, un šādas ieceļošanas mērogs un raksturs padara dalībvalstu patvēruma, uzņemšanas un atgriešanas sistēmu nespējīgu darboties, radot risku, ka tam būs nopietnas sekas attiecībā uz kopējo Eiropas patvēruma sistēmu un Savienības migrācijas pārvaldības sistēmu vai ka nebūs iespējams šīs sistēmas piemērot, kā arī paredzēt izņēmuma noteikumus nepārvaramas varas situācijās.

---

3 COM(2016) 270 final.
4 COM(2016) 194 final.
5 COM(2016) 271 final.
6 COM(2016) 467 final.
7 COM(2016) 466 final.
8 COM(2016) 465 final.
9 COM(2016) 468 final.
10 COM(2018) 633 final.
11 OV L […], […], […]. lpp.
12 OV L […], […], […]. lpp.
13 OV L […], […], […]. lpp.

1.2. Priekšlikuma mērķi

Ir vajadzīga visaptveroša pieeja migrācijas pārvaldībai, lai veidotu savstarpēju uzticēšanos starp dalībvalstīm, nodrošinātu konsekvenci ES pieejā patvērumam, migrācijas pārvaldībai, ārējo robežu aizsardzībai un attiecībām ar attiecīgajām trešām valstīm, vienlaikus atzīstot, ka vispārējās pieejas efektivitāte ir atkarīga no tā, vai visi komponenti tiek risināti kopīgi un integrēti. Tajā ņemti vērā arī nesenie Tiesas spriedumi apvienotajās lietās C-715/17, C-718/17 un C-719/17, kurās Tiesa konstatēja, ka "slogs [..] principā ir jāpārdala starp visām pārējām dalībvalstīm atbilstoši solidaritātes un taisnīga atbildības sadalījuma starp dalībvalstīm principam, jo atbilstoši LESD 80. pantam šis princips attiecas uz Savienības politiku patvēruma jomā".

Komisija 2016. gadā ierosināja sistēmu, kurā tad, ja, pamatojoties uz atbildības kritēriju hierarhiju, ir noteikta dalībvalsts, kas ir atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, šī dalībvalsts saglabā pastāvīgu atbildību par visu turpmāko pieteikumu vai paziņojumu izskatīšanu, kurus iesniedzis šis pats pieteikuma iesniedzējs. Nodrošinot skaidru un saistošu sistēmu atbildības sadalei starp dalībvalstīm, sistēma ir papildināta ar obligātu un automātisku korektīvu sadales mehānismu, kas, pamatojoties uz atsauces atslēgu, tiek iedarbināts tad, kad dalībvalsts saskaras ar nesamērīgu spiedienu. Eiropas Parlaments 2017. gada 16. novembrī pieņēma sarunu mandātu, kurā bija iekļauts priekšlikums aizstāt pirmās ieceļošanas kritēriju un pirmā pieteikuma kritēriju pēc noklusējuma ar sadales sistēmu, kurā pieteikuma iesniedzējs varētu izvēlēties tikt iedalīts vienai no četrām dalībvalstīm, kuras saņēmušas vismazāk pieteikumu. No Padomes puses, dalībvalstis nespēja vienoties par kopēju pieeju, un sarunas apstājās.

Lai pārvarētu pašreizējo strupceļu un nodrošinātu plašāku un stabilu satvaru migrācijas un patvēruma politikai, Komisija plāno atsaukt 2016. gada priekšlikumu. Ar šo priekšlikumu tiek atcelta un aizstāta Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regula (ES) Nr. 604/2013, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm ("Dublinas III regula").

Konkrēti, šā priekšlikuma mērķi ir šādi:

- izveidot vienotu satvaru, kas veicina tādu visaptverošu pieeju patvēruma un migrācijas pārvaldībai, kuras pamatā ir integrēta politikas veidošana, solidaritātes un taisnīga atbildības sadalījuma principi;
- nodrošināt atbildības dalīšanu ar jauna solidaritātes mehānisma palīdzību, ieviešot sistēmu, kas parastos apstākļos pastāvīgi nodrošinātu solidaritāti un palīdzētu dalībvalstīm veikt reālus pasākumus (pārvietošanu vai atgriešanas sponsorēšanu un citus ieguldījumus, kuru mērķis ir stiprināt dalībvalstu spējas patvēruma, uzņemšanas un atgriešanas jomā un ārējā dimensijā), lai pārvaldītu migrāciju praksē, ja tās skar migrācijas spiediens. Šī pieeja ietver arī īpašu solidaritātes procesu, kas piemērojams ieceļotājiem pēc meklēšanas un glābšanas operācijām;
- palielināt sistēmas spēju efektīvi un lietderīgi noteikt vienu dalībvalsti, kura ir atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu. Konkrēti, tas ierobežotu atbildības izbeigšanās klauzulas, kā arī iespējas pieteikuma iesniedzēja rīcības dēļ nodot atbildību starp dalībvalstīm un ievērojami saīsinātu termiņu pieprasījumu nosūtīšanai un atbilžu saņemšanai, tā ka tiktu nodrošināts, ka pieteikuma iesniedzējiem tiek drīzāk noteikta atbildīgā dalībvalsts un tādējādi viņi varētu drīzāk piekļūt starptautiskās aizsardzības piešķiršanas procedūrām;

- atturētu no ļaunprātīgas izmantošanas un novērstu tādu neatļautu kustību Eiropas Savienībā, ko veic pieteikuma iesniedzēji, jo īpaši paredzot skaidru pieteikuma iesniedzēja pienākumu pietiekties pirmās ieceļošanas vai likumīgas uzturēšanās dalībvalstī un palikt dalībvalstī, kas noteikta par atbildīgo. Tas nozīmē, ka ir vajadzīgas arī samērīgas materiālās sekas gadījumā, ja pienākumi netiek pildīti.

1.3. Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā

Sistēma par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu atbildīgās dalībvalsts noteikšanai ir kopējās Eiropas patvēruma sistēmas stūrakmens. Tā ir pilnībā saistīta ar patvēruma jomas juridiskajiem un politikas instrumentiem, jo īpaši patvēruma procedūrām, standartiem, kuriem personām ir jāatbilst, lai kvalificētos starptautiskajai aizsardzībai, uzņemšanas apstākļiem, kā arī pārmitināšanu.

Šis priekšlikums ir saskanīgs arī ar Šengenas Robežu kodeksā izklāstītajiem noteikumiem par robežkontroli pie ārējām robežām un veicina efektīvas ārējo robežu pārvaldības mērķa sasniegšanu, kas neizbēgami izriet no personu brīvas pārvietošanās Savienībā. Paplašinot migrācijas problēmu risināšanas pasākumu tvērumu, priekšlikums vēl vairāk mazina nepieciešamību atjaunot robežkontroli pie iekšējām robežām.

Turklāt tiek nodrošināta saskanība ar efektīvu Eiropas integrēto robežu pārvaldību Savienības un valstu līmenī, kā tā noteikta Eiropas Robežu un krasta apsardzes regulā. Eiropas integrētā robežu pārvaldība neizbēgami izriet no personu brīvas pārvietošanās Savienībā, un tā ir būtiska brīvības, drošības un tiesiskuma telpas sastāvdaļa. Tā ir arī svarīgs šā priekšlikuma elements un palīdz īstenot integrētas politikas principu, lai uzlabotu šajā priekšlikumā paredzēto visaptverošo pieeju migrācijas pārvaldībai.

Šis priekšlikums ir pilnībā saskanīgs ar paziņojumu par jaunu Migrācijas un patvēruma paktu un tam pievienoto iniciatīvu plānu, ieskaitot priekšlikumu izdarīt mērķorientētus grozījumus Patvēruma procedūras regulā un Skrīninga ieviešanas regulā, kas nodrošina, ka migrantiem veic identitātes, veselības un drošības skrīningu un tie tiek novirzīti vai nu atgriešanas, vai patvēruma procedūrai, attiecīgā gadījumā tās ietver patvēruma vai atgriešanas robežprocedūru, kura noteikta Patvēruma procedūras regulas grozījumu priekšlikumā. Šis priekšlikums ir saskanīgs arī ar priekšlikumu grozīt 2016. gada priekšlikumu *Eurodac* regulas pārstrādātai redakcijai[14].

Šis priekšlikums ir arī pilnībā saskanīgs ar migrācijas sagatavotības un krīzes plānu, kas nodrošina darbības satvaru migrācijas plūsmu un migrācijas situācijas pārraudzībai un prognozēšanai, noturības veidošanai, kā arī koordinētas reakcijas organizēšanai migrācijas krīzes gadījumā. Konkrēti, priekšlikumā paredzēts pilnībā izmantot saskaņā ar plānu izdotos ziņojumus un izveidotās tīkla darbības.

Priekšlikums papildus stiprina ES atgriešanas tiesisko regulējumu un politiku, ar mehānismu, kas pilnvaro Komisiju apsvērt un ierosināt pasākumus šādas sadarbības uzlabošanai, nostiprinot Savienības spēju rīkoties sadarbībā ar trešām valstīm un pārsniedzot Vīzu kodeksā jau paredzētos pasākumus.

Saskanība ir nodrošināta, izmantojot arī provizoriskas politiskās vienošanās, kas jau panāktas par Kvalifikācijas regulu, pārstrādāto Uzņemšanas apstākļu direktīvu, Savienības pārmitināšanas sistēmas regulu un Regulu par Eiropas Savienības Patvēruma aģentūras

[14] OV L […], […], […]. lpp.

izveidi un ko Komisija pilnībā atbalsta. Tā kā mērķi, kas ir šo priekšlikumu pamatā, joprojām ir aktuāli, vienošanās par šiem priekšlikumiem būtu jāpanāk iespējami drīz.

Tomēr, tā kā nebija iespējams panākt vienošanos par 2016. gada 4. maijā publicēto Dublinas regulas priekšlikumu un tā kā šajā priekšlikumā ir iekļauts jauns strukturēts solidaritātes mehānisms, kā arī ņemtas vērā citas 2016. gadā ierosinātās izmaiņas, kuru mērķis pirmām kārtām ir padarīt efektīvākas procedūras, kuru rezultātā notiek Dublinas pārsūtīšanas procedūra, piemēram, atpakaļuzņemšanas paziņojumi un atbildības nodošanas ierobežošana, minētais priekšlikums ir jāatsauc.

Komisija 2015. gada septembrī ierosināja arī krīzes pārcelšanas mehānismu[15], lai izstrādātu strukturālu risinājumu tādu krīzes situāciju risināšanai kā Grieķijā un Itālijā, un rezultātā Padome 2015. gada septembrī pieņēma divus pārcelšanas lēmumus[16]. Tā kā Patvēruma un migrācijas pārvaldības regulas priekšlikumā ir noteikumi par to, kā migrācijas spiediena laikā ar pārcelšanu un atgriešanas sponsorēšanu risināt reālās ar migrācijas plūsmām saistītās problēmas, un tā kā priekšlikumā Regulai par krīzes un nepārvaramas varas situāciju risināšanu migrācijas un patvēruma jomā ir paredzēti arī īpaši noteikumi par pārcelšanu un atgriešanas sponsorēšanu ar nolūku strukturāli risināt krīzes situācijas, Komisija plāno atsaukt 2015. gada septembra priekšlikumu par krīzes pārcelšanas mehānismu un atcelt Pagaidu aizsardzības direktīvu[17].

1.4. Saskanība ar pārējiem Savienības politikas virzieniem

Šis priekšlikums ir saskanīgs ar visaptverošo ilgtermiņa pieeju migrācijas pārvaldībai, kas izklāstīta jaunajā Migrācijas un patvēruma paktā un kas paredz migrācijas politiku izvirzīt par galveno jautājumu attiecībās ar trešo valstu partneriem; ārējo robežu pārvaldību integrēt plašākā ES migrācijas pārvaldības politikā; veidot vienotas, taisnīgas un efektīvas patvēruma un atgriešanas procedūras un stiprināt Šengenas brīvas pārvietošanās zonu, pamatojoties uz uzticēšanos starp dalībvalstīm. Svarīgs šīs pieejas elements ir veicināt likumīgas iespējas ieceļot Eiropas Savienībā, lai piesaistītu talantus ES darba tirgum, un nodrošināt aizsardzību tiem, kam tā ir vajadzīga, izmantojot pārmitināšanu un citas papildu iespējas saņemt aizsardzību, un izstrādāt īpašus politikas virzienus, kas palīdzētu trešo valstu valstspiederīgajiem integrēties Eiropas sabiedrībās.

Šī regula izveido satvaru, kas, paredzot veidot partnerības ar trešām valstīm, uz migrācijas pārvaldību attiecina "visa maršruta" pieeju, un tādējādi palīdz sasniegt tādus ES mērķu kā vērienīga un plaša ārpolitika, kuras pamatā ir partnerība ar trešām valstīm. Tā arī nodrošina saskanību ar Savienības humanitārajiem mērķiem, kas izpaužas kā atbalsts bēgļiem trešās valstīs.

Šis priekšlikums ir saskanīgs ar skrīninga priekšlikumu un jo īpaši veicina stingras pamattiesību garantijas, izmantojot tajā paredzēto uzraudzības mehānismu. Priekšlikumā regulai, ar ko nosaka pienākumu veikt to trešo valstu valstspiederīgo skrīningu pie ārējām robežām, kuri principā neatbilst ieceļošanas nosacījumiem, tiek ierosināts jauns uzraudzības

---

15 COM (2015) 450 final.

16 Padomes Lēmums 2015/1523 (2015. gada 14. septembris) un Padomes Lēmums (ES) 2015/1601 (2015. gada 22. septembris).

17 Padomes Direktīva 2001/55/EK (2001. gada 20. jūlijs) par obligātajiem standartiem, lai pārvietoto personu masveida pieplūduma gadījumā sniegtu tām pagaidu aizsardzību, un par pasākumiem, lai līdzsvarotu dalībvalstu pūliņus, uzņemot šādas personas un uzņemoties ar to saistītās sekas (OV L 212, 7.8.2001., 12. lpp.

mehānisms, kura uzdevums ir nodrošināt, lai visā skrīninga gaitā tiktu ievērotas pamattiesības un tiktu pienācīgi izmeklēti visi apgalvojumi par pamattiesību pārkāpumiem. Šī uzraudzība ir daļa no ierosinātās regulas vadības noteikumiem, kuros noteikts, ka dalībvalstīm sava Skrīninga regulā paredzētā valsts uzraudzības mehānisma rezultāti būtu jāintegrē savās ierosinātajā regulā paredzētajās valsts stratēģijās. Turklāt uzraudzības ziņojumu rezultāti un attiecīgā gadījumā ierosinātie uzlabojumi tiks iekļauti arī migrācijas pārvaldības gada ziņojumā.

Lai atbalstītu solidaritātes pasākumus, kas vērsti uz pārcelšanu un tai sekojošu pārsūtīšanu papildus pārsūtīšanai, uz kuru attiecas dalībvalstu atbildības noteikšanas procedūras, šajā priekšlikumā šādu pasākumu stimulēšanai un regulas efektīvai piemērošanai ir paredzēti vienreizēji maksājumi, kas izmaksājami dalībvalstīm un ir pilnībā saskanīgi ar ES budžetu.

Šis priekšlikums vēl vairāk stiprina politikas virzienus drošības jomā. Ja attiecīgā persona apdraud valsts drošību un sabiedrisko kārtību, ar īpašiem noteikumiem, kas izklāstīti šajā regulā, tiks ātri noteikta atbildība par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu un tiks novērsta šādu personu turpmāka pārsūtīšanu uz citām dalībvalstīm. Tāpēc priekšlikums arī pastiprina drošības mērķi, kas paredzēts Skrīninga regulas priekšlikumā, saskaņā ar kuru šāda drošības pārbaude būs obligāta.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

2.1. Juridiskais pamats

Ar šo priekšlikumu tiek atcelta un aizstāta Regula (ES) Nr. 604/2013 un papildus tam, ka tiek ieviesta plašāka pieeja solidaritātei, tiek paplašināta darbības joma, lai iekļautu vienotu satvaru, kas veicina visaptverošu pieeju migrācijas pārvaldībai, un tāpēc, izmantoto atbilstošu juridisko pamatu, proti, Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 78. panta otrās daļas e) punktu un 79. panta otrās daļas c) punktu, tas būtu jāpieņem saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru.

2.2. Mainīga ģeometrija

Īrijai Regula (ES) Nr. 604/2013 ir saistoša, jo tā ir paziņojusi par vēlmi piedalīties minētās regulas pieņemšanā un piemērošanā, pamatojoties uz Līgumam par Eiropas Savienību (LES) un LESD pievienoto Protokolu par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu[18].

Saskaņā ar iepriekšminēto protokolu Īrija var nolemt piedalīties šā priekšlikuma pieņemšanā. Šāda iespēja pastāv arī pēc priekšlikuma pieņemšanas.

Saskaņā ar LES un LESD pievienoto protokolu par Dānijas nostāju Dānija nepiedalās tādu pasākumu pieņemšanā Padomē, kuri tiek pieņemti saskaņā ar LESD V sadaļu (izņemot "pasākumus, kas nosaka, kuru trešo valstu pilsoņiem vajadzīgas vīzas, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, vai pasākumus, kas attiecas uz vīzu formu vienādību"). Tomēr, ņemot vērā to, ka Dānija piemēro pašreizējo Dublinas regulu, pamatojoties uz starptautisko nolīgumu, ko tā

[18] Tas pats attiecas uz Apvienoto Karalisti Izstāšanās līgumā paredzētā pārejas perioda laikā.

2006. gadā noslēdza ar EK[19], tā saskaņā ar minētā nolīguma 3. pantu paziņo Komisijai savu lēmumu, vai tā īstenos grozītās regulas III, V un VII daļu.

2.3. Priekšlikuma ietekme uz ārpussavienības valstīm, kas asociētas Dublinas sistēmā

Paralēli vairāku trešo valstu asociēšanai Šengenas *acquis* Savienība ir noslēgusi vairākus nolīgumus, ar kuriem šīs valstis asociē arī Dublinas/*Eurodac acquis*:

– 2001. gadā noslēgto nolīgumu, ar kuru asociē Islandi un Norvēģiju,
– 2008. gada 28. februārī noslēgto nolīgumu, ar kuru asociē Šveici,
– 2011. gada 7. martā noslēgto protokolu, ar kuru asociē Lihtenšteinu.

Lai izveidotu tiesības un pienākumus starp Dāniju, kura, kā paskaidrots iepriekš, ar starptautisku nolīgumu ir asociēta Dublinas/*Eurodac acquis*, un iepriekšminētajām asociētajām valstīm, Savienība un asociētās valstis ir noslēgušas vēl divus instrumentus[20].

Saskaņā ar trim iepriekšminētajiem nolīgumiem asociētās valstis bez izņēmumiem akceptē Dublinas/*Eurodac acquis* un izmaiņas tajā. Tās nepiedalās to tiesību aktu pieņemšanā, ar kuriem groza vai papildina Dublinas *acquis* (tostarp šā priekšlikuma pieņemšanā), bet tām noteiktā termiņā jāziņo Komisijai par lēmumu akceptēt vai neakceptēt attiecīgā tiesību akta saturu, ko apstiprinājuši Eiropas Parlaments un Padome. Ja Norvēģija, Islande, Šveice vai Lihtenšteina neakceptē tiesību aktu, ar kuru groza vai papildina Dublinas/*Eurodac acquis*, attiecīgos nolīgumus izbeidz, ja vien ar nolīgumiem izveidotā apvienotā/jauktā komiteja vienprātīgi nelemj citādi.

Ierosinātās regulas darbības joma ir plašāka nekā iepriekš minēto nolīgumu darbības joma — tā nosaka visaptverošu pieeju, kuras pamatā ir vienots migrācijas pārvaldības satvars, vienlaikus saglabājot pamatnoteikumus attiecībā uz atbildības noteikšanu par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas joprojām ir būtiska regulas daļa. Lai tiktu nodrošināts, ka tiek saglabāti to nolīgumu pamatprincipi, kuri noslēgti ar Dāniju un asociētajām valstīm un reglamentē šo valstu dalību Dublinas sistēmā, Dānijai, Norvēģijai, Islandei, Šveicei un Lihtenšteinai būs saistoša tikai šīs regulas III, V un VII daļa, ja tā tiks pieņemta.

2.4. Subsidiaritāte

LESD V sadaļā "Brīvības, drošības un tiesiskuma telpa" Eiropas Savienībai tiek piešķirtas dažas pilnvaras šajos jautājumos. Šīs pilnvaras ir jāīsteno saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantu, proti, Savienība rīkojas tikai atbilstīgā apmērā un vienīgi tad, ja

---

19 Nolīgums starp Eiropas Kopienu un Dānijas Karalisti par kritērijiem un mehānismiem, lai noteiktu valsti, kas ir atbildīga par to patvēruma pieteikumu izskatīšanu, kuri iesniegti Dānijā vai kādā citā Eiropas Savienības dalībvalstī, un par *Eurodac* sistēmu pirkstu nospiedumu salīdzināšanai, lai efektīvi piemērotu Dublinas Konvenciju (OV L 66, 8.3.2006., 38. lpp.).

20 Protokols starp Eiropas Kopienu, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti nolīgumam starp Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par kritērijiem un mehānismiem, lai noteiktu valsti, kas ir atbildīga par to patvēruma pieteikumu izskatīšanu, kuri iesniegti kādā dalībvalstī vai Šveicē (noslēgts 24.10.2008., OV L 161, 24.6.2009., 8. lpp.) un Protokols Nolīgumam starp Eiropas Kopienu un Islandes Republiku, un Norvēģijas Karalisti par kritērijiem un mehānismiem, lai noteiktu valsti, kas ir atbildīga par to patvēruma pieteikumu izskatīšanu, kuri iesniegti kādā dalībvalstī vai Islandē, vai Norvēģijā (OV L 93, 3.4.2001.).

paredzētās darbības mērķus nevar pietiekami labi sasniegt dalībvalstis un tāpēc ierosinātās darbības mēroga vai iedarbības dēļ tie ir labāk sasniedzami Eiropas Savienības līmenī.

Šis priekšlikums racionalizē pašlaik spēkā esošos noteikumus, kas izklāstīti Regulā (ES) Nr. 604/2013, un tā mērķis ir nodrošināt to noteikumu pareizu piemērošanu, kuri ierobežos tādu neatļautu kustību starp dalībvalstīm, ko veic trešo valstu valstspiederīgie, — tie ir pēc būtības ir pārrobežu jautājumi. Lai ieviestu sistēmu, kas risinātu situācijas, kad dalībvalstis skar migrācijas spiediens, šos noteikumus papildina jauns solidaritātes mehānisms. Šī pieeja paredz arī iekļaut solidaritātes pasākumus, ko piemēro ieceļotājiem pēc meklēšanas un glābšanas operācijām, lai sniegtu atbalstu dalībvalstīm, kuras risina ar šādiem ieceļotājiem saistītās problēmas.

Lai sasniegtu šos mērķus, ir vajadzīga rīcība ES līmenī, jo mērķiem ir pārrobežu raksturs. Ir skaidrs, ka dalībvalstu individuāla rīcība nevar nodrošināt pienācīgu risinājumu, jo kopīgai problēmai ir nepieciešama kopīga ES līmeņa pieeja.

2.5. Proporcionalitāte

Saskaņā ar proporcionalitātes principu, kas noteikts Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā, šī regula paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi, lai sasniegtu tās mērķus.

Attiecībā uz visaptverošo pieeju, kuras pamatā ir vienots satvars, šajā regulā ir noteikti šādas pieejas galvenie principi, kuru pamatā ir uzraudzības un vadības struktūra, kas vajadzīga, lai nodrošinātu tās īstenošanu. Izmantojot integrētas politikas veidošanas un solidaritātes un taisnīga atbildības sadalījuma principus, dalībvalstis ir kopīgi ieinteresētas nodrošināt saskaņotu migrācijas pārvaldības īstenošanu ES līmenī. Šajos noteikumos ir paredzēti vienīgi tie pasākumi, kas vajadzīgi, lai sasniegtu mērķi rast šai situācijai efektīvu risinājumu.

Attiecībā uz to noteikumu racionalizēšanu, pēc kuriem noteic par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu atbildīgo dalībvalsti, ierosinātās izmaiņas nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs, lai sistēma spētu reāli darboties — lai starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēji varētu drīzāk piekļūt šā statusa piešķiršanas procedūrai un dalībvalstu pārvaldes iestādes spētu piemērot šo sistēmu.

Attiecībā uz jauna solidaritātes mehānisma ieviešanu, Regulā (ES) Nr. 604/2013 tās pašreizējā formā nav paredzēti instrumenti, kas vajadzīgi, lai risinātu situācijas, kad dalībvalstis saskaras ar migrācijas spiedienu. Turklāt pašlaik spēkā esošā regula neattiecas uz konkrēto situāciju, ar ko saskaras ieceļotāji pēc meklēšanas un glābšanas operācijām. Šajā priekšlikumā paredzētie noteikumi par solidaritāti ir vērsti uz šā trūkuma novēršanu. Šajos noteikumos ir paredzēti vienīgi tie pasākumi, kas vajadzīgi, lai sasniegtu mērķi rast šai situācijai efektīvu risinājumu.

2.6. Juridiskā instrumenta izvēle

Ņemot vērā to, ka pašreizējais Dublinas mehānisms ir izveidots ar regulu, tāds pats juridiskais instruments tiek izmantots, lai ieviestu visaptverošu pieeju, kuras pamatā ir vienots satvars efektīvai migrācijas pārvaldībai, Dublinas mehānisma racionalizēšana un tā papildināšana ar solidaritātes mehānismu.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

Zināšanu apkopošana par spēkā esošo tiesību aktu īstenošanu un piemērošanu

3.1. Uz pierādījumiem balstīta politikas veidošana

Komisija ir veikusi situācijas analīzi, un tās rezultāti ir sīkāk izklāstīti dienestu darba dokumentā, kas pievienots jaunajam Migrācijas un patvēruma paktam un tā leģislatīvo un neleģislatīvo aktu priekšlikumiem. Tā izceļ nesenos notikumus migrācijas pārvaldības jomā un akcentē, ka sistēmas reformas atsākšana attiecībā uz tās dalībvalsts noteikšanu, kura ir atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, un jauns sloga sadales veids ir būtiski elementi jaunas pieejas sākšanai.

Analīze uzsver, ka, lai gan neatbilstīgu ieceļotāju skaits Savienībā kopš 2015. gada krīzes augstākā punkta ir krasi samazinājies par 92 %, joprojām pastāv vairākas strukturālas problēmas, kas rada slogu dalībvalstu patvēruma, uzņemšanas un atgriešanas sistēmām. Viena no šīm problēmām ir arvien lielāks tādu starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju īpatsvars, kuru prasības nav pamatotas un kuri, visticamāk, Eiropas Savienībā nesaņems aizsardzību, kā rezultātā palielināsies administratīvais slogs un kavēsies aizsardzības piešķiršana tiem, kam tā patiešām vajadzīga, kā arī pastāvīgi turpināsies migrantu kustība ES iekšienē. Turklāt jāatzīst arī tas, ka dalībvalstu iestādēm ir grūtības nodrošināt gan pieteikuma iesniedzēju, gan arī savu darbinieku drošību saistībā ar Covid-19 krīzi.

Lai gan neatbilstīgu ieceļotāju skaits laika gaitā ir samazinājies, to migrantu īpatsvars, kuri ierodas no valstīm, kurām patvēruma atzīšanas rādītāju līmenis ir zemāks par 20 %, ir palielinājies no 13 % 2015. gadā līdz 55 % 2018. gadā. Tajā pašā laikā ir pieaudzis arī sarežģītu lietu īpatsvars, kuru apstrāde prasa vairāk resursu — ja 2015.–2016. gadā lielākoties ieradās trešo valstu valstspiederīgie, kuriem nepārprotami bija vajadzīga starptautiskā aizsardzība, tad tagad ir izveidojies daļēji jaukts ieceļojošo personu kontingents ar tādām valstspiederībām, kurām atzīšanas radītāji ir atšķirīgāki. Turklāt, neraugoties uz neatbilstīgu ieceļotāju skaita samazināšanos visā ES, starptautiskās aizsardzības pieteikumu skaits ir turpinājis pieaugt, sasniedzot četrkāršu atšķirību attiecībā pret ieceļojušo personu skaitu. Šī tendence liecina par to, ka pieteikuma iesniedzēji neiesniedz pieteikumus pirmajā ieceļošanas dalībvalstī, ka ES iekšienē tiek iesniegti vairāki starptautiskās aizsardzības pieteikumi, un norāda uz nepieciešamību reformēt pašreizējo Dublinas sistēmu. Visbeidzot, joprojām pastāv problēmas, ko rada izkāpšana krastā pēc meklēšanas un glābšanas operācijām. 2019. gadā puse no visiem neatbilstīgi ieceļojušajiem pa jūru izkāpa krastā pēc meklēšanas un glābšanas operācijām, radot īpašu spriedzi atsevišķām dalībvalstīm tikai to ģeogrāfiskās atrašanās vietas dēļ.

Analīzē sīkāk izklāstīts, ka trešo valstu valstspiederīgie, kuru starptautiskās aizsardzības pieteikumi tiek noraidīti, proti, Eiropas Savienībā aptuveni 370 000 personu ik gadu[21], jānovirza uz atgriešanas procedūru. Komisijai pieejamā statistika liecina, ka tas ir aptuveni 80 % no kopējā katru gadu izdoto atgriešanas lēmumu skaita[22]. Pieaugošais to starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju īpatsvars, kuri, visticamāk, Eiropas Savienībā nesaņems šādu aizsardzību, rada lielāku slogu ne tikai pieteikumu izskatīšanai, bet arī to neatbilstīgo migrantu atgriešanai, kuri nekad nav pieteikušies uz starptautisko aizsardzību vai kuru pieteikumi ir noraidīti, tostarp kā acīmredzami nepamatoti vai nepieņemami. Un tas, protams, ietekmē to, cik ātri tiek piešķirts statuss tiem, kuriem patiešām ir vajadzīga starptautiskā aizsardzība.

---

21 Atbildīgo iestāžu negatīvo patvēruma lēmumu vidējais rādītājs 2015.–2019. gadā ES-27 valstīs.

22 Attiecība starp negatīvo patvēruma lēmumu vidējo skaitu un pieņemto atgriešanas lēmumu vidējo skaitu 2015.–2019. gadā (456 625) ir 81,6 % no kopējā izdoto atgriešanas lēmumu skaita.

Analīzē ir uzsvērts, ka Eiropas patvēruma un migrācijas politikas izstrādē un īstenošanā ir būtiskas strukturālas nepilnības un trūkumi. Dalībvalstu patvēruma un atgriešanas sistēmas joprojām lielā mērā nav saskaņotas, tādējādi rodas aizsardzības standartu atšķirības, procedūru neefektivitāte un tiek veicināta tāda neatļauta migrantu kustība visā Eiropā, kura notiek, lai meklētu labākus uzņemšanas apstākļus un izredzes uzturēties Šengenas zonā, bet rada nevēlamas sekas. Migrācijas pārvaldību var aplūkot no dažādu politikas jomu perspektīvas, un katrai no tām ir savi akcenti un dalībnieki. Katra politikas joma cenšas risināt atsevišķas problēmas, neapzinoties, kā tas ietekmē vispārējo migrācijas pārvaldības satvaru un iekļaujas visaptverošajā satvarā, kas ir vajadzīgs, lai gūtu labumu no labi pārvaldītas sistēmas. Pētījumā kopumā ir atzīts, ka trūkst integrētas politikas veidošanas, kas apvienotu dažādos politikas virzienus saskaņotā veselumā.

Bez tam tajā uzsvērts, ka ilgtspējīgas sistēmas trūkums, kas darbotos visu dalībvalstu labā, ietekmē iespēju nodrošināt tūlītēju un reālu reaģēšanu uz ārējiem faktoriem. Proti, pašreizējā Dublinas sistēmā vai KEPS kopumā nav strukturēta solidaritātes mehānisma, lai gan spiediens uz atsevišķām dalībvalstīm var ievērojami atšķirties un pēkšņi un neparedzamā veidā mainīties.

Turklāt saskaņotas ES pieejas trūkums attiecībā uz saikni starp likumīgas uzturēšanās izbeigšanu negatīva patvēruma lēmuma dēļ un atgriešanas procedūru sākšanu, tostarp atpakaļuzņemšanas pieprasīšanu trešām valstīm, mazina visas migrācijas pārvaldības sistēmas efektivitāti. Bez tam dati ir nepietiekami vai neuzticami, vai arī datu avoti netiek izmantoti pietiekami efektīvi, lai sniegtu pilnīgu priekšstatu. Dalībvalstu 2020. gada janvārī sniegtie kvantitatīvie dati par valstī novēroto neatļautās kustības intensitāti bija trūcīgi; toties atbildēs no deviņpadsmit dalībvalstīm norādīts saņemto starptautiskās aizsardzības pieteikumu skaits, kā arī dažos gadījumos — ienākošo/izejošo Dublinas pārsūtīšanas pieprasījumu skaits.

Šīs problēmas var risināt tikai tad, ja, uzskatot ES migrācijas pārvaldību par savstarpēji saistītu politikas virzienu kopumu, kas balstās uz integrētu politikas veidošanu un noteikumiem, kur katras atsevišķas daļas efektivitāte un trūkumi ietekmē sistēmu kopumā, Eiropas patvēruma un migrācijas sistēmu padara efektīvāku, visaptverošāku un ilgtspējīgāku.

Turklāt analīze norāda uz to, ka ir vajadzīga plašāka solidaritātes koncepcija. Šai solidaritātes koncepcijai pēc būtības vajadzētu būt obligātai, lai varētu prognozējami un efektīvi reaģēt uz mainīgo realitāti, kad pieaug jauktu migrācijas plūsmu īpatsvars uz Savienību, un lai nodrošinātu taisnīgu atbildības sadalījumu saskaņā ar Līgumu. Savstarpējs dalībvalstu atbalsts ir vajadzīgs ne tikai to pieteikuma iesniedzēju pārcelšanas veidā, uz kuriem neattiecas robežprocedūra, bet dažos gadījumos arī attiecībā uz citām grupām, piemēram, pieteikuma iesniedzējiem, uz kuriem attiecas robežprocedūra, un arī starptautiskās aizsardzības saņēmējiem. Turklāt dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai izmantot solidaritāti atgriešanas jomā, lai tās varētu labāk pārvaldīt pieaugošo jaukto migrācijas plūsmu īpatsvaru. Bez tam pierādījumi liecina, ka dalībvalstu solidaritāte, kas izpaužas kā ieguldījums spēju veidošanā un citās atbalsta jomās, ir izrādījusies efektīvs veids, kā palīdzēt dalībvalstij, kuru skar migrācijas spiediens. Iepriekšējās un pašreizējās solidaritātes shēmās gūtās atziņas uzsver, ka solidaritātei vajadzētu būt pastāvīgi pieejamai arī saistībā ar izkāpšanu krastā pēc meklēšanas un glābšanas operācijām. Pētījumā uzsvērts arī, ka migrācijas spiedienu rada dažādi faktori un ka tas būtu jāizvērtē saskaņā ar vairākiem kritērijiem, kas pārsniedz patvēruma jomas robežas un aptver migrācijas situāciju dalībvalstīs, kā arī ES kopumā (holistisks kvalitatīvs novērtējums).

Turklāt dažos gadījumos efektīvs ir izrādījies atbalsts pienācīgai patvēruma, uzņemšanas un atgriešanas sistēmu darbībai, kā arī robežu pārvaldībai. Arī dalībvalstu savstarpējais atbalsts un atbalsts ES līmenī attiecību uzlabošanai un stiprināšanai ar konkrētām trešām valstīm, jo īpaši attiecībā uz atpakaļuzņemšanu, dažos gadījumos dažām dalībvalstīm varētu sniegt reālu palīdzību.

Visbeidzot, pētījumā ir uzsvērta nepieciešamība pēc vienkāršotiem un efektīvākiem noteikumiem attiecībā uz procedūru, kurā noteic par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu atbildīgo dalībvalsti. Problēmas, kas saistītas ar pašreizējiem Dublinas sistēmas noteikumiem par atbildību, tiek risinātas ar vairākiem pasākumiem jaunajā priekšlikumā. Daži no tiem tika ierosināti jau 2016. gadā, un daži ir balstīti uz pašreizējiem Dublinas noteikumiem.

Arī dalībvalstu pienākumi migrācijas jomā ir jāpielāgo, lai ņemtu vērā jauno situāciju, un tiem jābūt taisnīgi sadalītiem, ievērojot plašāku migrācijas pārvaldības satvaru. Nepieciešami kopīgi noteikumi par to, kā rīkoties jauktu migrācijas plūsmu gadījumā vai nu ierašanās laikā, vai tad, kad trešo valstu valstspiederīgie, kas izvairījušies no pārbaudēm pie ārējām robežām, tiek aizturēti iekšzemē, lai noskaidrotu viņu identitāti, kā arī lai veiktu veselības un drošības pārbaudes, pamatojoties uz praksi, kas jau izstrādāta karsto punktu pieejas ietvaros. ES aģentūrām un ar ES finansējuma palīdzību būtu jāsniedz plašs papildu atbalsts, gan palīdzot dalībvalstīm veikt solidaritātes ieguldījumus, kas tām būs jāsniedz, gan pārvaldot to dažādos pienākumus attiecībā uz migrācijas plūsmām.

3.2. *Ex post* izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes

Ievērojot savu apņemšanos, kas paziņota Eiropas programmā migrācijas jomā, Komisija 2016. gadā pasūtīja ārējus pētījumus par Dublinas sistēmas novērtējumu[23]. Izvērtējumā tika novērtēta Dublinas III regulas efektivitāte, lietderība, atbilstība mērķiem, konsekvence un ES pievienotā vērtība. Tika izvērtēts, kādā mērā regula ir sasniegusi savus mērķus un apmierinājusi ES politikas vajadzības un konkrētās mērķauditorijas vajadzības[24]. Izvērtējumā tika ietverts padziļināts pētījums par Dublinas III regulas praktisko īstenošanu dalībvalstīs[25]. Galvenie konstatējumi ir apkopoti turpmāk un sīkāk izklāstīti dienestu darba dokumentā, kas pievienots jaunajam paktam un tā priekšlikumiem. Turklāt Eiropas Parlaments 2020. gada

[23] Novērtējuma ziņojums un īstenošanas ziņojums ir pieejami tīmekļa vietnē http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-wedo/policies/asylum/examination-of-applicants/index_en.htm.

[24] Novērtējuma pamatā bija dokumentu izpēte, kvantitatīvā analīze un konsultācijas ar juridiskajiem/politikas padomdevējiem kopumā 19 dalībvalstīs (BE, BG, CH, CY, EL, FR, HR, HU, IT, LT, LV, MT, NL, NO, PL, RO, SE, SI, SK). Informācija no pārējām 12 dalībvalstīm, kas piedalās Dublinas III regulā, netika saņemta laikus, lai to iekļautu ziņojumā.

[25] Apspriešanās notika ar plašu ieinteresēto personu loku, tostarp valstu patvēruma iestāžu Dublinas nodaļām, juridiskajiem/politikas padomniekiem, NVO, juristiem / juridiskajiem pārstāvjiem, pārsūdzības un pārskatīšanas iestādēm, tiesībaizsardzības iestādēm, aizturēšanas iestādēm, starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem un/vai saņēmējiem. Kopumā tika sarīkotas 142 intervijas. 15 dalībvalstīs (AT, BE, DE, EL, FR, HU, LU, IT, MT, NL, NO, PL, SE, UK, CH) notika apmeklējumi uz vietas, savukārt ar 16 dalībvalstīm (BG, CY, CZ, DK, EE, ES, FI, HR, IE, LT, LV, PT, RO, SI, SK, LI) tika sarīkotas telefonintervijas.

februārī lūdza Eiropadomi bēgļu un izsūtīto personu jautājumos (*ECRE*) veikt pētījumu *Dublin Regulation on international protection applications*[26].

Dublinas III regulas atbilstība mērķiem

Sistēma par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu atbildīgās dalībvalsts noteikšanai ir Eiropas patvēruma *acquis* stūrakmens, un tās mērķi joprojām ir aktuāli. Kamēr Savienībā pastāvēs atsevišķas valstu patvēruma sistēmas, ir vajadzīgs ES instruments, ar kuru paredz kritērijus un mehānismus atbildīgās dalībvalsts noteikšanai. Pretējā gadījumā dalībvalstīm būtu jāizmanto *ad hoc* vienošanās kā pirms Dublinas sistēmas ieviešanas, un tas ļoti apgrūtinātu atbildības noteikšanu starp dalībvalstīm. Izvērtējumā tika secināts, ka nekāds valstu vai divpusējs instruments nespētu nodrošināt tādu pašu kopējo ietekmi un tādējādi varētu rasties situācija, ka netiek izskatīti starptautiskās aizsardzības pieteikumi, kas nav vienas konkrētas valsts piekritībā. Par regulas faktisko ietekmi tika pausti atšķirīgi viedokļi. Tai būtu jānodrošina, ka pieteikuma iesniedzēji var drīz piekļūt patvēruma procedūrām, un jānoved pie ilgtermiņa stratēģijas, kas novērstu vairākkārtējus pieteikumus. Tas sekmētu patvēruma sistēmas efektivitāti, jo tiktu novērsta tās ļaunprātīga izmantošana un samazinātos kopējās izmaksas.

Nesenais Eiropas Parlamenta pētījums arī apstiprina, ka ir vajadzīga sistēma, kurā, pamatojoties uz kopīgiem kritērijiem un ar tiem saistītām pierādījumu prasībām, par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu ir atbildīga viena dalībvalsts, kaut arī patlaban sistēmai ir nepilnības.

Regulas īstenošana

Visbūtiskākā problēma, kas tika uzsvērta Komisijas pasūtītajā ārējā pētījumā un ko dalībvalstis un ieinteresētās personas arī apstiprināja apspriedēs, kuras notikušas kopš Komisijas priekšlikuma pieņemšanas 2016. gadā, bija konsekventas un pareizas īstenošanas trūkums visās dalībvalstīs. Turklāt tika secināts, ka Dublinas III regulas struktūrā ir vairāki trūkumi, kas apgrūtina tās galveno mērķu sasniegšanu. Dublinas III regulā paredzēto kritēriju hierarhija neņem vērā realitāti, ar ko saskaras dalībvalstu migrācijas sistēmas, un tā nav vērsta uz centienu līdzsvarošanu. Atbildības noteikšanas metode aizkavē piekļuvi patvēruma procedūrai. Pašreizējā sistēmā pieteikuma iesniedzējiem var nākties gaidīt līdz 10 mēnešiem (atpakaļuzņemšanas pieprasījumu gadījumā) vai līdz 11 mēnešiem (uzņemšanas pieprasījumu gadījumā), līdz tiek sākta starptautiskās aizsardzības pieprasījuma izskatīšanas procedūra. Tas liedz sasniegt sistēmas mērķi nodrošināt pieteikuma iesniedzējiem drīzu piekļuvi patvēruma procedūrai. Turklāt joprojām kopīga problēma Eiropas Savienībā ir starptautiskās aizsardzības pieteikumu vairākkārtēja iesniegšana. 2019. gadā 32 % pieteikumu iesniedzēju jau iepriekš bija iesnieguši pieteikumus citās dalībvalstīs. Tas liecina, ka regulai ir bijusi neliela ietekme vai nav bijusi nekāda ietekme uz to, kā tiek sasniegts mērķis nepieļaut, ka pieteikuma iesniedzēji pieteikumu iesniedz vairākkārt, tādējādi samazinot neatļautu kustību.

Ir arī skaidrs, ka Dublinas III regulas mērķis nebija risināt migrācijas spiediena situācijas vai taisnīgi sadalīt atbildību starp dalībvalstīm. Tajā nav ņemta vērā arī situācija jaukto migrācijas

[26] Novērtējuma ziņojums ir pieejams tīmekļa vietnē https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/642813/EPRS_STU(2020)642813_EN.pdf.

plūsmu migrācijas pārvaldībā un no tās izrietošais spiediens, ko šīs plūsmas rada uz dalībvalstu migrācijas sistēmām.

3.3. Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Migrācijas politiskais profils pēdējos gados un sarunas par 2016. gada priekšlikumiem nozīmē, ka jau ir notikušas plašas un detalizētas debates par jautājumiem, uz kuriem attiecas šī regula. Turklāt Komisija ir vairākkārt apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, dalībvalstīm un ieinteresētajām personām, lai apkopotu to viedokļus par jauno Migrācijas un patvēruma paktu.

Īpaša uzmanība tika pievērsta sadarbībai ar Eiropas Parlamentu, kas atkārtoti ir paudis, cik svarīga ir holistiska pieeja ilgtspējīgai patvēruma un migrācijas politikai. Nepieciešamība pēc holistiskas pieejas migrācijai tika atbalstīta arī vairāku Eiropas Parlamenta politisko grupu iesniegtajos nostājas dokumentos, un tika izteikts vispārējs aicinājums drīzumā pabeigt darbu pie priekšlikumiem migrācijas un patvēruma jomā. Eiropas Parlaments ir paudis viedokli, ka holistiskā pieejā migrācijai būtu jāņem vērā ES ārējā dimensija, spēja novērst migrācijas pamatcēloņus un veidot jaunas partnerības ar trešām valstīm, stabils meklēšanas un glābšanas mehānisms un jāatbalsta pārmitināšana, likumīgas iespējas un integrācijas pasākumi.

Eiropas Parlaments ir arī aicinājis ieviest obligātas solidaritātes sistēmu, kas ietver pārcelšanu un vajadzību pēc ilgtermiņa risinājumiem un ciešas solidaritātes patvēruma pasākumu jomā. Tas ir noticis arī koronavīrusa pandēmijas kontekstā, lai izvairītos no humanitārām krīzēm.

Pirms jaunā Migrācijas un patvēruma pakta pieņemšanas Komisija iesaistījās pastāvīgās diskusijās ar visām dalībvalstīm un pēc tam visā pakta sagatavošanas gaitā. Dalībvalstis ir sapratušas, ka ir jāpanāk progress pašreizējās sistēmas nepilnību novēršanā, ka ir vajadzīga jauna taisnīga atbildības sadalījuma sistēma, kurā visām dalībvalstīm būtu pienākums sniegt ieguldījumu, spēcīga robežu aizsardzība, migrācijas ārējās dimensijas nozīmīgums un uzlabota atgriešana. Apspriešanās posmā Komisijas nodoms rast jaunus solidaritātes veidus, piemēram, ar atgriešanās sponsorēšanu, kopumā tika novērtēts atzinīgi.

Vienlaikus prezidentvalstis — Rumānija, Somija, Horvātija un Vācija — par dažādiem migrācijas politikas nākotnes aspektiem ir rīkojušas gan stratēģisku, gan tehnisku viedokļu apmaiņu, kurā papildus uzsvērti šie punkti.

Somijas prezidentūras laikā organizētos vairākos Padomes forumos, tostarp konferencē Tampere 2.0, kas norisinājās Helsinkos 2019. gada 24. un 25. oktobrī, un Zalcburgas forumā, kurš notika Vīnē 2019. gada 6. un 7. novembrī, dalībvalstis atzinīgi novērtēja Eiropas Komisijas nodomu atsākt Dublinas reformu, lai rastu jaunus solidaritātes veidus, kuros jēgpilnus ieguldījumus varētu veikt visas dalībvalstis. Dalībvalstis uzsvēra, ka solidaritātes pasākumiem būtu jāiet roku rokā ar atbildības pasākumiem. Turklāt tās uzsvēra, ka steidzami ir jāapkaro neatļauta kustība ES iekšienē, kā arī jāīsteno to personu atgriešana, kurām nav vajadzīga starptautiskā aizsardzība.

Komisija arī ņēma vērā daudzus ieteikumus, ko sniedza valsts un vietējās iestādes[27], nevalstiskās un starptautiskās organizācijas, piemēram, Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstais komisārs bēgļu jautājumos (*UNHCR*)[28], Starptautiskā Migrācijas organizācija

[27] Piemēram, *Berlin Action Plan on a new European Asylum Policy* (Berlīnes rīcības plāns jaunas Eiropas patvēruma politikas jomā) (2019. gada 25. novembris), ko parakstījušas 33 organizācijas un pašvaldības.

[28] *UNHCR* ieteikumi Eiropas Komisijas ierosinātajam Migrācijas un patvēruma paktam (2020. gada janvāris).

(*IOM*)[29], kā arī domnīcas un akadēmiskās aprindas, par to, kā rast jaunu pieeju migrācijai un risināt pašreizējās migrācijas problēmas saskaņā ar cilvēktiesību standartiem. Tās uzskata, ka, atsākot reformu, būtu jāpārskata konkrēti noteikumi par atbildības noteikšanu un jāparedz obligātas solidaritātes mehānisms, tostarp attiecībā uz personām, kas izkāpušas krastā pēc meklēšanas un glābšanas operācijas. Nevalstiskās organizācijas arī iestājas par to, ka dalībvalstīm vajadzīga kopīga izpratne par atbildību, un aicināja pārskatītajos Dublinas noteikumos iekļaut pastāvīgāku pārcelšanas mehānismu[30].

Komisija ir ņēmusi vērā arī ieinteresēto personu viedokli par vajadzību izstrādāt visaptverošu pieeju migrācijas pārvaldībai, izmantojot holistisku pieeju migrācijai un patvērumam. Ieinteresētās personas, ar kurām notika apspriešanās, ir paudušas viedokli par to, kā izstrādāt jaunu solidaritātes un taisnīga atbildības sadalījuma principu, un kopumā ir atzinīgi novērtējušas Komisijas nodomu atsākt Dublinas regulas reformu, lai rastu jaunus solidaritātes veidus.

Komisāre Jūhansone vairākkārt ir rīkojusi arī mērķtiecīgas konsultācijas ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām, attiecīgām vietējām nevalstiskajām organizācijām dalībvalstīs, kā arī sociālajiem un ekonomiskajiem partneriem. Šajā konsultāciju procesā tiks aizsargāti konkrēti ieteikumi, kas ir vērsti uz kopēju pieeju bērniem paredzētiem standartiem pēc 2017. gada paziņojuma par bērniem migrantiem[31], un nepieciešamība veidot sistēmu, kas ir taisnīga un nodrošina pamattiesību aizsardzību.

Komisija ņēma vērā arī Eiropas Migrācijas tīkla ieguldījumu un pētījumus[32], kas tika uzsākti pēc tās iniciatīvas, — pēdējo gadu laikā šis tīkls ir izstrādājis vairākus specializētus pētījumus un *ad hoc* pieprasījumus.

3.4. Pamattiesības

Šis priekšlikums pilnībā atbilst pamattiesībām un Savienības un starptautisko tiesību vispārīgajiem principiem un tos ievēro.

Jo īpaši, patvēruma meklētāju labāka informēšana par šīs regulas piemērošanu un šajā regulā noteiktajām tiesībām un pienākumiem dos viņiem iespēju labāk aizstāvēt savas tiesības, no vienas puses, un palīdzēs mazināt neatļautas kustības apjomu, no otras puses, jo patvēruma meklētāji būs vairāk tendēti pakļauties sistēmai. Tiesības uz tiesiskās aizsardzības līdzekli kļūs efektīvākas, jo būs noteikts pārsūdzības apjoms un tiesām būs izvirzīts mērķis pieņemt lēmumus saskaņotā termiņā. Saskaņotā termiņā jāpieņem lēmums par lūgumu apturēt izpildi.

Tiks nostiprinātas tiesības uz brīvību un pārvietošanās brīvību, jo tiks saīsināts termiņš, cik ilgi personu drīkst aizturēt izņēmuma gadījumos, kas paredzēti regulā, un aizturēt drīkstēs tikai tad, ja tas atbildīs nepieciešamības un proporcionalitātes principam.

---

29 *IOM* ieteikumi jaunajam Eiropas Savienības Migrācijas un patvēruma paktam (2020. gada februāris).

30 *CEPS* projekta ziņojums *Search and rescue, disembarkation and relocation arrangements in the Mediterranean. Sailing Away from Responsibility?* (2019. gada jūnijs).

31 Iniciatīvā par bērniem migrantiem tika aicināts izstrādāt kopēju pieeju, kas risinātu jautājumu par pazudušiem (nepavadītiem un nošķirtiem) bērniem, izveidotu efektīvus mehānismus cilvēku tirdzniecības risku novēršanai un pieņemtu tieši bērniem paredzētu patvēruma procedūru standartus.

32 Visi Eiropas migrācijas tīkla pētījumi un ziņojumi ir pieejami šeit: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network_en.

Tiks nostiprināta privātās un ģimenes dzīves neaizskaramība, jo īpaši tādējādi, ka regulas darbības joma tiks paplašināta, aptverot brāļus un māsas, kā arī ģimenes, kas izveidotas tranzīta valstīs.

Tiks nostiprinātas arī nepavadīto nepilngadīgo tiesības, jo būs labāk definēta bērna interešu principa īstenošana un paredzēts mehānisms, kā noteikt bērna intereses visos tajos gadījumos, kad paredzēts pārsūtīt nepilngadīgo. Tiks arī pielāgots uzņemšanas pieprasījuma nosūtīšanas termiņš, lai ņemtu vērā ar ģimenes locekļu meklēšanu un ar atkalapvienošanos saistīto lietu sarežģītību. Tiks racionalizēti noteikumi par pierādījumiem, lai nodrošinātu drīzu atbildības noteikšanu un papildus stiprinātu tiesības uz ģimenes vienotību. Tāpat prioritāte vienmēr būs jāpiešķir nepavadītu nepilngadīgo pārcelšanai, un dalībvalstis šajā sakarā saņems lielāku finansiālu stimulu ieguldījuma veidā.

Lai novērstu neatļautu kustību, priekšlikumā ir ierobežotas tiesības uz materiālajiem uzņemšanas apstākļiem dalībvalstī, kurā pieteikuma iesniedzējam ir jāatrodas, izņemot visu dalībvalstu pienākumu nodrošināt dzīves līmeni saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, ieskaitot ES hartu, un starptautiskajām saistībām.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Atbilstoši prognozēm kopējie finanšu resursi, kas nepieciešami šā priekšlikuma īstenošanas atbalstam, 2021.–2027. gadā ir 1113,500 miljoni EUR. Tie segtu darbības izmaksas, kas saistītas ar starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju, starptautiskās aizsardzības saņēmēju un trešo valstu valstspiederīgo, kas uzturas nelikumīgi, pārcelšanu, tostarp pārsūtīšanas izmaksas vienreizēju maksājumu veidā par pārsūtīšanu, kas notiek saskaņā ar šo ierosināto regulu, un par pārsūtīšanu, kura ir saistīta ar pārcelšanu solidaritātes noteikumu kontekstā. Nepavadītu nepilngadīgo pārcelšanai ir paredzēti lielāki finansiālie stimuli.

Finansiālās vajadzības atbilst kārtējai daudzgadu finanšu shēmai, bet iespējams, ka būs izmantojami īpašie instrumenti, kas noteikti Padomes Regulā (ES, Euratom) Nr. 1311/2013[33].

5. DETALIZĒTS KONKRĒTU PRIEKŠLIKUMA NOTEIKUMU SKAIDROJUMS

Šajā regulā ir noteikts vienots satvars, kura mērķis ir atzīt, ka migrantu neatbilstīgas ieceļošanas problēma Savienībā nebūtu jāuzņemas tikai atsevišķām dalībvalstīm, bet gan Savienībai kopumā. Regula veicina visaptverošu pieeju, sekmējot integrētu politikas veidošanu tās piemērošanas jomā.

Priekšlikumā ir saglabāta saikne starp atbildību patvēruma jomā un nepieciešamību dalībvalstīm pildīt pienākumus ārējās robežas aizsardzībai, ņemot vērā starptautiskās saistības veikt meklēšanas un glābšanas operācijas, ar izņēmumiem, kas vērsti uz ģimenes dzīves un bērna interešu aizsardzību. Pašreizējie atbildības noteikšanas kritēriji būtībā ir saglabāti, bet ir ierosinātas mērķorientētas izmaiņas, proti, stiprināt ģimenes vienotību, paplašinot ģimenes locekļa definīciju, skaidrāk nosakot dalībvalsts atbildību pēc meklēšanas un glābšanas operācijām un ieviešot jaunu kritēriju attiecībā uz izglītības diplomu esamību.

[33] Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 1311/2013 (2013. gada 2. decembris), ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam (OV L 347, 20.12.2013., 884. lpp.).

Galveno grozījumu mērķis, pirmkārt, ir uzlabot sistēmas efektivitāti, jo īpaši pastiprinot konkrētas dalībvalsts atbildību izskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu, tiklīdz atbildība ir noteikta. Otrkārt, grozījumu mērķis ir ierobežot neatļautu kustību, jo īpaši svītrojot konkrētus noteikumus par atbildības izbeigšanos vai nodošanu starp dalībvalstīm.

Sistēma ir papildināta ar jaunu pieeju solidaritātei, kuras pamatā ir satvars, kas ļauj reālā laikā novērtēt situāciju dalībvalstīs un Eiropas Savienībā. Turklāt, lai atvieglotu pārcelšanu un atgriešanas sponsorēšanu kā solidaritātes līdzekli, ir izklāstīti procedūras noteikumi.

5.1. Vienota satvara noteikšana, kura pamatā ir visaptveroša pieeja migrācijas pārvaldībai

Lai īstenotu vienoto satvaru, priekšlikumā ir izklāstīti vairāki principi, pēc kuriem būtu jāvadās migrācijas pārvaldības īstenošanā, tostarp nepieciešamība nodrošināt integrētu politikas veidošanu un solidaritātes un taisnīga atbildības sadalījuma principu. Ir izveidota vadības struktūra, kurā dalībvalstīm būs valsts stratēģijas attiecībā uz šā satvara īstenošanu, tostarp attiecībā uz ārkārtas rīcības plānošanu ar mērķi novērst migrācijas spiediena veidošanos un arī attiecībā uz pamattiesību uzraudzību.

Šīs stratēģijas palīdzēs izstrādāt jaunu Eiropas stratēģiju par to, kā īstenot dažādus elementus, kas aptver visaptverošo pieeju, un noteiks stratēģisko pieeju migrācijas pārvaldībai Savienības līmenī, nodrošinot nākotnes perspektīvu attiecībā uz migrācijas pārvaldībā esošajiem riskiem un iespējām un to, kā tos vislabāk risināt. Komisija katru gadu publicēs migrācijas pārvaldības ziņojumu, kas ietvers īstermiņa prognozes par migrācijas situācijas attīstību un ļaus laikus reaģēt uz mainīgajām migrācijas tendencēm un reaģēt uz uzraudzības satvara rezultātiem. Šo satvaru papildinās migrācijas situācijas regulāras pārraudzības sistēma, kurā Komisija ziņos par situāciju. Šo darbu atbalstīs darbības, kas tiks veiktas Migrācijas sagatavotības un krīzes plāna ietvaros, proti, tajā paredzētās pārraudzības uz ziņošanas darbības.

5.2. Solidaritātes mehānisms

- **Solidaritātes pasākumi, kas migrācijas spiediena situācijās dalībvalstīm būs jānodrošina**

Ir ieviests jauns mehānisms, kas spēj nodrošināt solidaritāti, kura spēj risināt migrācijas spiediena situācijas. Solidaritātes mehānisms ir izstrādāts elastīgs, tā ka to var piemērot situācijām, kurās ir atšķirīgas migrācijas plūsmas un realitāte. Solidaritātes ieguldījumi, kas dalībvalstīm būs jāsniedz, ietver vai nu pārcelšanu, vai atgriešanas sponsorēšanu, un pastāv arī iespēja sniegt ieguldījumu pasākumos, kuru mērķis ir stiprināt dalībvalstu spējas patvēruma, uzņemšanas un atgriešanas jomā un ārējā dimensijā. Dalībvalstīm būs pienākums veikt ieguldījumus atbilstoši īpatsvaram, kas aprēķināts pēc sadales atslēgas, kuras pamatā ir 50 % IKP un 50 % iedzīvotāju skaits. Labuma guvējas dalībvalsts īpatsvaru iekļauj sadales atslēgā tā, lai nodrošinātu, ka visas dalībvalstis ievēro taisnīga atbildības sadalījuma principu.

<u>Pārcelšana</u>

Ierosinātajā pārcelšanas tvērumā ietilpst starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēji, uz kuriem neattiecas Regulā (ES) XXX/XXX [*Patvēruma procedūras regula*] noteiktā robežprocedūra. Jēgpilnas saites starp pārceļamo personu un pārcelšanas mērķa dalībvalsti tiek izmantotas par procedūras elementu. Migrācijas spiediena gadījumā pārcelšana ietvers arī starptautiskās aizsardzības saņēmējus uz laiku līdz trim gadiem no dienas, kad šādām personām piešķirta starptautiskā aizsardzība.

Atgriešanas sponsorēšana

Ierosinātajā regulā ir paredzēta iespēja dalībvalstīm izvēlēties sniegt savu solidaritātes ieguldījumu atgriešanas sponsorēšanas veidā. Atgriešanas sponsorēšanas ietvaros dalībvalsts apņemas atbalstīt migrācijas spiediena skartu dalībvalsti, ciešā koordinācijā veicot darbības, kuras ir nepieciešamas, lai no tādas dalībvalsts teritorijas, kura gūst labumu no obligātā solidaritātes pasākuma, atgrieztu individuāli identificētus trešo valstu valstspiederīgos, kas uzturas nelikumīgi. Šajā nolūkā sponsorētāja dalībvalsts, piemēram, sniegtu konsultācijas par to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu un reintegrāciju, kuri uzturas nelikumīgi, palīdzētu veikt neatbilstīgo migrantu brīvprātīgu atgriešanos un reintegrāciju, izmantojot savu programmu un resursus, vadītu vai atbalstītu politikas dialogu ar trešām valstīm, lai atvieglotu to neatbilstīgo migrantu atpakaļuzņemšanu, kuri atrodas labuma guvējā dalībvalstī, un nodrošinātu derīga ceļošanas dokumenta izsniegšanu. Tomēr, ja pēc 8 mēnešiem šie centieni izrādītos nesekmīgi, sponsorētāja dalībvalsts attiecīgās personas pārsūtītu un turpinātu centienus tās atgriezt saskaņā ar Atgriešanas direktīvu 2008/115/EK[34].

Darbības, uz kurām attiecas atgriešanas sponsorēšana, papildina darbības, ko veic Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra, un tās jo īpaši ietver darbības, kuras aģentūra nevar īstenot saskaņā ar savām pilnvarām (piemēram, diplomātiska atbalsta piedāvāšana labuma guvējai dalībvalstij attiecībās ar trešām valstīm). Ja dalībvalstis norāda, ka tās uzņemsies atgriešanas sponsorēšanu, tās norāda arī to trešo valstu valstspiederību, uz kurām tās vēlas atbalstīt atgriešanu — mērķis ir nodrošināt, lai sponsorēšana tiktu izmantota to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanai, kuriem attiecīgās dalībvalstis var sniegt pievienoto vērtību.

- **Solidaritāte pasākumi pēc izkāpšanas krastā pēc meklēšanas un glābšanas operācijām**

Migrācijas pārvaldības gada ziņojumā tiks izklāstītas īstermiņa prognozes, kas paredzamas attiecībā uz visiem izkāpšanas krastā maršrutiem pēc šādām operācijām, un solidaritātes reakcija, kas būtu vajadzīga, lai apmierinātu krastā izkāpšanas dalībvalstu vajadzības gan saistībā ar to pieteikuma iesniedzēju pārcelšanu, uz kuriem neattiecas robežprocedūra, gan saistībā ar attiecīgo dalībvalstu spēju vajadzībām. Ziņojumā tiks norādīts arī vajadzīgo solidaritātes pasākumu īpatsvars katrai dalībvalstij un to trešo valstu valstspiederīgo kopējais skaits, uz kuriem attieksies solidaritātes pasākumi. Pēc tam citas dalībvalstis norāda, kāda veida solidaritātes pasākumus tās plāno veikt, vai nu pārceļot pieteikuma iesniedzējus, vai arī veicot pasākumus spēju vai ārējās dimensijas stiprināšanas jomā.

Ja dalībvalstu ieguldījumi ir pietiekami, Komisija pieņem īstenošanas aktu, ar ko izveido solidaritātes rezervi nolūkā sniegt atbalstu to problēmu risināšanā, ar kurām saskaras krastā izkāpšanas dalībvalsts.

Ja dalībvalstu norādes neatbildīs migrācijas pārvaldības ziņojumā noteiktajām vajadzībām, tad Komisija pieņems īstenošanas aktu, kurā saskaņā ar pārcelšanas sadales atslēgu noteiks īpatsvaru katrai dalībvalstij. Ja dalībvalstis ir norādījušas, ka plāno veikt pasākumus spēju vai ārējās dimensijas jomā, tad Komisija ar īstenošanas aktu nosaka pasākumus. Tomēr, ja dalībvalstu norādītie pasākumi spēju vai ārējās dimensijas jomā pārsniedz 30 % no migrācijas pārvaldības ziņojumā norādītā vajadzīgā pārceļamo personu skaita, Komisija nodrošinās, ka

[34] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/115/EK (2008. gada 16. decembris) par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi (OV L 348, 24.12.2008., 98. lpp.).

dalībvalstīm būs jāiegulda puse no to pārcelšanas īpatsvara. Šādos gadījumos dalībvalstis var arī izvēlēties sniegt ieguldījumu atgriešanas sponsorēšanas veidā.

Visu gadu, kurā notiek izkāpšana krastā, Komisija izmantos rezervi un sagatavos sarakstus, lai no katras izkāpšanas krastā vai no vairāku izkāpšanu kopuma sadalītu pārceļamās personas uz ieguldītājām dalībvalstīm. Ja pastāv risks, ka solidaritātes rezerve nebūs pietiekama, jo krastā izkāps aizvien vairāk personu, tad Komisija grozīs īstenošanas aktu, kurā attiecībā uz konkrēto labuma guvēju dalībvalsti vai dalībvalstīm tiks noteikts plānoto pārcelšanas pasākumu papildu apjoms, kas būtu jāierobežo līdz 50 % no īstenošanas aktos noteiktā apjoma. Turklāt, ja krastā izkāpšanas dalībvalstij ir risks, ka to skars migrācijas spiediens, tās solidaritātes rezervi var izmantot, lai ātri pārceltu personas, pirms tiek pieņemts īstenošanas akts, kas paredzēts spiediena situācijām. Šim nolūkam var izmantot arī citu krastā izkāpšanas dalībvalstu rezervi, ja vien tas neapdraud šo dalībvalstu rezerves darbību.

Ja migrācijas pārvaldības ziņojumā ir norādīts, ka dalībvalstīm ir īpašas problēmas, jo to teritorijā atrodas trešo valstu valstspiederīgie, kuri ir starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēji un ir neaizsargāti, neatkarīgi no tā, kā viņi šķērsojuši ārējās robežas, solidaritātes rezervi var izmantot arī tam, lai ātri pārceltu šādas personas.

Obligāta solidaritāte migrācijas spiediena situācijās

Migrācijas spiediena novērtējums un solidaritātes reaģēšana

Ja dalībvalsts ir informējusi Komisiju, ka uzskata sevi par migrācijas spiediena skartu, arī spiediena riska skartu liela ieceļotāju skaita dēļ, kas ietver ieceļotājus pēc meklēšanas un glābšanas operācijām, tad Komisija, ņemot vērā konkrēto dalībvalstī dominējošo situāciju, novērtē situāciju pēc vairākiem kritērijiem un pēc pieejamās informācijas, tostarp pēc informācijas, kas savākta saskaņā ar Migrācijas sagatavotības un krīzes plānu. Ja novērtējums liecinās, ka dalībvalsti skar migrācijas spiediens, tajā tiks norādītas dalībvalsts vispārējās vajadzības un norādīti atbilstīgie pasākumi, kas vajadzīgi situācijas risināšanai, un visas pārējās dalībvalstis sniegs ieguldījumu, veicot pārcelšanas vai atgriešanas sponsorēšanas pasākumus vai šādu pasākumu kombināciju. Ja dalībvalsts pati ir labuma guvēja dalībvalsts, tai nav pienākuma sniegt solidaritātes ieguldījumus. Dalībvalstis norāda ieguldījumu veidu, ko tās sniegs solidaritātes reaģēšanas plānos, kurus nosūta Komisijai.

Turklāt, ja ziņojumā par migrācijas spiedienu norādīts, ka ir vajadzīgi citi solidaritātes pasākumi, kuru mērķis ir stiprināt tās spējas patvēruma, uzņemšanas vai atgriešanas jomā, vai pasākumi ārējās dimensijas jomā, kas veicami, lai risinātu migrācijas plūsmu problēmu, tad ieguldītājas dalībvalstis savos solidaritātes reaģēšanas plānos var norādīt šādus pasākumus, nevis pārcelšanu vai atgriešanas sponsorēšanu. Šādi pasākumi varētu izpausties dažādos veidos, sākot ar tādu palīdzību ieviest uzlabotas uzņemšanas spējas, kura aptver infrastruktūru vai citas sistēmas, un beidzot ar patvēruma meklētāju uzņemšanas apstākļu uzlabošanu. Tie varētu ietvert arī finansējumu patvēruma un migrācijas situācijas pārvaldībai konkrētā trešā valstī, kura rada īpašas migrācijas plūsmas uz dalībvalsti. Atgriešanas jomā šādi pasākumi varētu ietvert, piemēram, finansiālu vai citādu palīdzību, kas vērsta uz infrastruktūru un aprīkojumu un var būt vajadzīga, lai uzlabotu atgriešanas izpildi vai nodrošinātu materiālus vai transportlīdzekļus operāciju veikšanai. Ja Komisija novērtē, ka šādi ieguldījumi ir samērīgi ar dalībvalstīm noteikto īpatsvaru un atbilst Patvēruma un migrācijas fonda mērķiem, tie tiks norādīti īstenošanas aktā.

Tomēr, ja dalībvalstu norādītie pasākumi spēju vai ārējās dimensijas jomā pārsniedz 30 % no migrācijas pārvaldības ziņojumā norādītā vajadzīgā to personu skaita, kuras ir pārceļamas vai

uz kurām attiecināma pārcelšanas sponsorēšana, tad Komisija nodrošinās, ka dalībvalstīm būs jāiegulda puse no tām noteiktā pasākumu īpatsvara.

Dalībvalsts var arī pieprasīt, lai tiktu samazināts tās īpatsvars, ja tā var pierādīt, ka iepriekšējos piecos gados tā bijusi atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikumu skaitu, kas divreiz pārsniedz ES vidējo rādītāju uz vienu iedzīvotāju, un var pieprasīt 10 % atvilkumu no sava īpatsvara. Tādā gadījumā atvilkums tiks proporcionāli sadalīts starp pārējām dalībvalstīm.

Komisijas īstenošanas akti par solidaritātes pasākumiem

Divu nedēļu laikā pēc solidaritātes reaģēšanas plānu iesniegšanas Komisija pieņems īstenošanas aktu, kurā noteiks solidaritātes pasākumus, kas dalībvalstīm jāveic par labu dalībvalstij, kuru skar migrācijas spiediens.

Īstenošanas aktā nosaka to personu kopējo skaitu, kuras jāpārceļ un/vai uz kurām jāattiecina atgriešanas sponsorēšana, ņemot vērā novērtējumā norādītās labuma guvējas dalībvalsts spējas un vajadzības patvēruma un atgriešanas jomā, un, pamatojoties uz sadales atslēgu, norāda katras dalībvalsts īpatsvaru, kas pielāgots atbilstoši to dalībvalstu pieprasījumiem, kuras ir pierādījušas, ka kvalificējas atskaitījuma saņemšanai. Tajā norāda arī tos pasākumus spēju veidošanas jomā, darbības atbalstu vai pasākumus ārējās dimensijas jomā, kurus veic ieguldītāja dalībvalsts pārcelšanas vai atgriešanas sponsorēšana vietā.

Īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 182/2011 8. pantu, saskaņā ar kuru pienācīgi pamatotu, nenovēršamu un steidzamu iemeslu dēļ, kas saistīti ar migrācijas spiedienu labuma guvējās dalībvalstīs, Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, kurus piemēro nekavējoties un kuri paliek spēkā ne ilgāk kā vienu gadu.

- **Vispārīgi noteikumi par solidaritāti**

Solidaritātes forums

Migrācijas spiediena situācijās, kad solidaritātes ieguldījumi, ko dalībvalstis norādījušas solidaritātes reaģēšanas plānos, neatbilst vajadzībām, kuras noteiktas migrācijas spiediena novērtējumā, Komisija sasauc solidaritātes forumu, kas dalībvalstīm dos iespēju savos solidaritātes reaģēšanas plānos pielāgot savu ieguldījumu kategoriju.

Ja prognozētie solidaritātes ieguldījumi nav pietiekami, lai nodrošinātu efektīvu solidaritātes atbalsta darbību izkāpšanai krastā pēc meklēšanas un glābšanas darbībām, pirms Komisija pieņems minētajā pantā paredzēto papildu īstenošanas aktu, tā sasauks solidaritātes forumu.

Citi solidaritātes veidi

Dalībvalsts jebkurā laikā var pieprasīt brīvprātīgu solidaritātes atbalstu no citām dalībvalstīm. Ikviena dalībvalsts var veikt brīvprātīgus ieguldījumus par labu minētajai dalībvalstij, tostarp pārceļot starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējus, uz kuriem attiecas robežprocedūra saskaņā ar Regulu (ES) XXX/XXX [*Patvēruma procedūras regula*], vai trešo valstu valstspiederīgos, kas uzturas nelikumīgi. Turklāt dalībvalstis var brīvprātīgi veikt ieguldījumus, kuru mērķis ir stiprināt dalībvalstu spējas patvēruma, uzņemšanas un atgriešanas jomā un ārējās dimensijas jomā. Dalībvalstis, kas ir veikušas vai plāno veikt ieguldījumus solidaritātes pasākumu veidā, informē Komisiju, iesniedzot šim priekšlikumam pievienoto solidaritātes atbalsta plānu. Ja šādi brīvprātīgi ieguldījumi atbilst pasākumiem, kas

izklāstīti īstenošanas aktā par migrācijas spiedienu, dalībvalstu iemaksu līmenis tiks atskaitīts no īstenošanas aktā norādītā īpatsvara.

Pārcelšanas procedūra

Ierosinātajā regulā ir izklāstītas procedūras, kas jāievēro pirms un pēc pārcelšanas, un gan labuma guvējas dalībvalsts, gan pārcelšanas mērķa dalībvalsts pienākumi. Labuma guvējas dalībvalsts pienākumi ietver noteikumus par attiecīgo personu identifikāciju un reģistrāciju pārcelšanas nolūkā un pienākumu pārliecināties, vai attiecīgā persona neapdraud valsts drošību vai sabiedrisko kārtību. Ja labuma guvēja dalībvalsts secina, ka attiecīgā persona rada šādu risku drošībai, minēto personu nepārceļ. Ja pārceļamā persona ir pieteikuma iesniedzējs, tad labuma guvējai dalībvalstij vispirms arī jānovērtē, vai to pašu nevar noteikt par atbildīgo dalībvalsti saskaņā ar kritērijiem, kas saistīti ar ģimenes atkalapvienošanos vai uzturēšanos/vīzu pirms pārcelšanas procedūras piemērošanas, jo šīm personām ir cieša saikne ar labuma guvēju dalībvalsti un tās nebūtu jāpārceļ uz citu valsti. Pārcelšanas mērķa dalībvalsts pienākumos ietilpst pienākums pārcelt personu, kas neapdraud valsts drošību vai sabiedrisko kārtību, un, ja persona ir pieteikuma iesniedzējs, veikt atbildīgās dalībvalsts noteikšanas procedūru, ja tas nav izdarīts labuma guvējā dalībvalstī. Ja persona ir starptautiskās aizsardzības saņēmējs, tad pārcelšanas mērķa dalībvalstij ir automātiski jāpiešķir attiecīgais statuss, ko piešķīrusi labuma guvēja dalībvalsts, lai nodrošinātu, ka saņēmējs saglabā savu statusu un attiecīgās tiesības pat tad, ja viņš tiek pārcelts uz citu dalībvalsti.

Atgriešanas sponsorēšanas procedūra

Dalībvalstij, kas apņemas nodrošināt atgriešanas sponsorēšanu, ir jāsadarbojas un cieši jākoordinē darbība ar labuma guvēju dalībvalsti, lai noteiktu konkrētus atbalsta pasākumus, kas ir vajadzīgi, lai no labuma guvējas dalībvalsts teritorijas atgrieztu individuāli identificētus trešo valstu valstspiederīgos, kas uzturas nelikumīgi. Pamatojoties uz koordinācijas rezultātiem starp attiecīgajām dalībvalstīm, sponsorētāja dalībvalsts veiktu pasākumus, kas vajadzīgi, lai atvieglotu un sekmīgi noslēgtu atgriešanas procedūras, piemēram, palīdzot veikt atbalstītu brīvprātīgu atgriešanos un reintegrāciju, vadot vai atbalstot politikas dialogu ar konkrētām trešām valstīm, nodrošinot derīgu ceļošanas dokumentu identificēšanu un izsniegšanu vai organizējot praktiskus pasākumus atgriešanas operācijām, piemēram, čarterreisiem vai regulāriem lidojumiem. Šajā posmā labuma guvēja dalībvalsts tomēr paliek atbildīga par atgriešanas procedūru veikšanu (piemēram, atgriešanas lēmuma izdošanu, pārsūdzībām) attiecībā uz attiecīgajām personām un piemēro Atgriešanas direktīvu.

Sponsorētājas dalībvalstis īstenotu atbalsta pasākumus iepriekš noteiktā 8 mēnešu laikposmā. Šis laikposms sāktos dienā, kad Komisija pieņemtu īstenošanas aktu par solidaritāti migrācijas spiediena situācijās. Ja laikā, kad tiek pieņemts īstenošanas akts, uz sponsorētajiem trešo valstu valstspiederīgajiem vēl neattiecas atgriešanas lēmums, tad laikposmu skaita, sākot no dienas, kad tiek izdoti atgriešanas lēmumi, vai, ja personu iesniegtais patvēruma pieteikums ir noraidīts un rezultātā tās ir saņēmušas atgriešanas lēmumus, no dienas, kad trešo valstu valstspiederīgajiem vairs nav tiesību palikt un nav atļauts palikt.

Ja, neraugoties uz attiecīgo dalībvalstu kopīgajiem centieniem, atgriešana nav sekmīgi īstenota, tad pēc 8 mēnešu laikposma beigām trešo valstu valstspiederīgie tiek pārsūtīti uz sponsorētājas dalībvalsts teritoriju. Tālab *mutatis mutandis* tiktu piemērota iepriekšējā iedaļā aprakstītā procedūra.

- **Finansiālais atbalsts**

Priekšlikumā ir paredzēti finansiāli stimuli pārcelšanai. Par katru pārcelto personu tiks veikts finansiāls ieguldījums 10 000 EUR apmērā (tostarp pēc atgriešanās sponsorēšanas, ja

atgriešanās nav bijusi sekmīga). Ja pārceltā persona ir nepavadīts nepilngadīgais, tad finansiālais ieguldījums būs 12 000 EUR. Turklāt tiks piešķirts finansiāls ieguldījums 500 EUR apmērā, lai segtu ar pārcelšanu un šajā regulā izklāstītajām procedūrām saistītās personu pārsūtīšanas izmaksas.

- **Grozījumi citos tiesību aktos**

Priekšlikumā ir iekļauts grozījums Regulā (ES) XXX/XXX [*Patvēruma un migrācijas fonds*], lai ieviestu finanšu noteikumus, kas ir šīs ierosinātās regulas pamatā.

Priekšlikumā ir iekļauts arī grozījums Direktīvā 2003/109/EK (Pastāvīgo iedzīvotāju direktīva). Personām, kurām ir vajadzīga aizsardzība, izredzes iegūt pastāvīgā iedzīvotāja statusu īsākā laikposmā būs svarīgs ieguldījums ceļā uz starptautiskās aizsardzības saņēmēju pilnīgu un drīzu integrāciju dzīvesvietas dalībvalstī. Starptautiskās aizsardzības saņēmējiem vajadzētu būt iespējai iegūt pastāvīgā iedzīvotāja statusu dalībvalstī, kas tiem piešķīrusi starptautisko aizsardzību, pēc trīs gadu likumīgas un nepārtrauktas uzturēšanās šajā dalībvalstī, un vienlaikus būtu jānodrošina, ka saistībā ar citiem šā statusa iegūšanas nosacījumiem uz starptautiskās aizsardzības saņēmējiem attieksies tādi paši nosacījumi kā uz citiem trešo valstu valstspiederīgajiem.

5.3. Atbildības noteikšanas procedūras racionalizēšana un efektivitātes uzlabošana

Lai nodrošinātu, ka par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu atbildīgās dalībvalsts noteikšanas procedūra darbojas pienācīgi un ilgtspējīgi, atbilst mērķim nodrošināt drīzu piekļuvi izskatīšanas procedūrai un aizsargā tos, kam ir vajadzīga aizsardzība, un ka personas tiek atturētas no neatļautas kustības, ir ierosināti vairāki uzlabojumi sistēmā, proti:

- Pieteikuma iesniedzēja pienākums iesniegt pieteikumu vai nu pirmās neatbilstīgās ieceļošanas dalībvalstī, vai likumīgas uzturēšanās gadījumā — šajā dalībvalstī, kā ierosināts 2016. gadā. Tad pieteikuma iesniedzējam noteikšanas procedūras laikā ir jāatrodas šajā dalībvalstī un pēc noteikšanas — atbildīgajā dalībvalstī. Mērķis ir nodrošināt plūsmu pienācīgu pārvaldību, atvieglot atbildīgās dalībvalsts noteikšanu un tādējādi drīzāku piekļuvi starptautiskās aizsardzības piešķiršanas procedūrai, kā arī novērst neatļautu kustību. Ar šo grozījumu tiek skaidri noteikts, ka pieteikuma iesniedzējam nav tiesību izvēlēties ne pieteikuma iesniegšanas dalībvalsti, ne par pieteikuma izskatīšanu atbildīgo dalībvalsti. Ja šis pienākums netiks pildīts, pieteikuma iesniedzējam tiesības uz uzņemšanas materiālo apstākļu nodrošinājumu būs tikai tajā valstī, kurā viņam jāatrodas.
- Uz personām, kam piešķirta tūlītēja aizsardzība saskaņā ar Regulu (ES) XXX/XXX [*Regula par krīzes un nepārvaramas varas situāciju risināšanu migrācijas un patvēruma jomā*], attiecas pieteikuma iesniedzēja definīcija, lai nodrošinātu, ka pat tad, ja viņu pieteikumi vēl nav izskatīti (ir apturēti), dalībvalsts, kas piešķīrusi minēto aizsardzības statusu, netiek atbrīvota no pienākuma noteikt dalībvalsti, kura ir atbildīga par pieteikuma izskatīšanu, un ievērot šajā regulā noteiktos kritērijus un mehānismus. Ja par atbildīgo dalībvalsti tiek atzīta cita dalībvalsts, tūlītējai aizsardzībai būtu jābeidzas, kad notiek pārsūtīšana. Ja attiecīgās personas pārceļas uz citām dalībvalstīm un tur iesniedz starptautiskās aizsardzības pieteikumu, būtu jānosaka pienākums atbildīgajai dalībvalstij tās uzņemt atpakaļ saskaņā ar šajā regulā noteiktajām procedūrām.
- Kā ierosināts 2016. gadā, pirms piemēro kritērijus atbildīgās dalībvalsts noteikšanai, ar regulu dalībvalstīm tiek ieviests pienākums pirms pārsūtīšanas veikšanas pārliecināties, vai persona neapdraud dalībvalsts valsts drošību vai sabiedrisko kārtību. Šis pienākums attiecas uz ikvienu personu, uz kuru attiecas regulā noteiktās procedūras, pat ja šai

personai nav veikts skrīnings vai kāda cita iemesla dēļ tai nav veikta drošības pārbaude. Pirmajai dalībvalstij, kurā pieteikums reģistrēts, pirms atbildības kritēriju piemērošanas ir jāizvērtē, vai ir pamatots iemesls uzskatīt, ka pieteikuma iesniedzējs apdraud dalībvalsts valsts drošību vai sabiedrisko kārtību. Ja novērtējums liecina, ka pieteikuma iesniedzējs rada risku drošībai, tad minētā dalībvalsts kļūst par atbildīgo dalībvalsti. Situācijā, kad attiecīgā persona rada risku drošībai pēc tam, kad jau ir noteikta atbildība, pārsūtīšana var notikt ar noteikumu, ka tiek ievērots konkrētais noteikums, kas attiecas uz tādas informācijas apmaiņu, kas saistīta ar drošību.

- Prasība par pieteikuma iesniedzēju sadarbību ir pastiprināta, lai nodrošinātu, ka iestāžu rīcībā ir visa informācija, kas vajadzīga, lai noteiktu atbildīgo dalībvalsti un to, vai pieteikuma iesniedzējs kvalificējas starptautiskās aizsardzības saņemšanai, kā arī lai novērstu noteikumu apiešanu, jo īpaši bēgšanu. Regulā pieteikuma iesniedzējiem ir noteikti samērīgi pienākumi attiecībā uz visu atbildīgās dalībvalsts noteikšanai būtisko elementu un informācijas laicīgu iesniegšanu un attiecībā uz sadarbošanos ar dalībvalstu kompetentajām iestādēm. Turklāt ir nepārprotami noteikts, ka pieteikuma iesniedzējam ir pienākums atrasties attiecīgajā dalībvalstī, būt pieejamam tās kompetentajām iestādēm un ievērot pārsūtīšanas lēmumu. Regulā noteikto juridisko pienākumu neizpilde pieteikuma iesniedzējam radīs samērīgas procesuālās sekas, piemēram, ar neattaisnojamu novēlošanos iesniegtās informācijas nepieņemšanu.
- Ar regulu tiek paplašināts pieteikuma iesniedzējiem sniedzamās informācijas apjoms. Individuālās pārrunas palīdz ievākt visu nepieciešamo informāciju un tādējādi sekmē atbildīgās dalībvalsts noteikšanas procesu. Tomēr tās nedrīkstētu aizkavēt procedūru gadījumā, ja pieteikuma iesniedzējs ir aizbēdzis vai ja jau ir iesniegta pietiekama informācija.
- Noteikums, ka kritērijus piemēro, pamatojoties uz stāvokli, kāds bija tad, kad pieteikums pirmo reizi reģistrēts dalībvalstī, attiecas uz visiem kritērijiem, tostarp attiecībā uz ģimenes locekļiem un nepilngadīgajiem. Drīzu novērtējumu un lēmuma pieņemšanu veicinās skaidri noteikts termiņš būtiskās informācijas iesniegšanai.
- Regulā divos veidos ir saglabāta 2016. gadā ierosinātā paplašinātā ģimenes locekļu definīcija: 1) iekļaujot pieteikuma iesniedzēja brāļus un māsas un 2) iekļaujot ģimenes, kas izveidotas pēc izcelsmes valsts atstāšanas, bet pirms ierašanās dalībvalsts teritorijā. Brāļi un māsas ir šaura, taču svarīga kategorija, attiecībā uz kuru ir samērā viegli pierādīt un pārbaudīt ģimenes saites, tāpēc ļaunprātīgas izmantošanas risks ir neliels. Definīcijas paplašināšana, ietverot tranzīta valstīs izveidotās ģimenes, atbilst tādām pēdējā laika migrācijas parādībām kā ilgāka uzturēšanās izcelsmes valstī, pirms tiek sasniegta ES, ieskaitot bēgļu nometnes. Ģimenes definīcijas mērķtiecīgās paplašināšanas mērķis ir nodrošināt jēgpilnu saikni starp attiecīgo personu un atbildīgo dalībvalsti, ņemot vērā arī plašāku ietekmi uz attiecīgajām ģimenēm; tādēļ paredzams, ka tādējādi tiks mazināts neatļautas kustības vai bēgšanas risks personām, uz kurām attiecas paplašinātie noteikumi.
- Noteikumi par pierādījumiem, kas vajadzīgi atbildības noteikšanai, ir padarīti elastīgāki, jo īpaši tādēļ, lai veicinātu efektīvu ģimenes atkalapvienošanos. Noteikumi precizē, ka formāli tiešie pierādījumi, piemēram, oriģināli dokumentāri pierādījumi un DNS testi, nebūtu vajadzīgi gadījumos, kad netiešie pierādījumi ir saskanīgi, pārbaudāmi un pietiekami detalizēti, lai noteiktu atbildību.
- Vairākas izmaiņas ierosinātas, lai racionalizētu 19., 21. un 22. pantā paredzētos atbildības noteikšanas kritērijus. Lai uzlabotu sistēmas stabilitāti, 19. pantā ir skaidrāk noteikti kritēriji atbildībai par vīzām un uzturēšanās dokumentiem, un to piemērošana ir pagarināta attiecīgi līdz 3 gadiem. Tāpat arī 21. pantā par neatbilstīgu ieceļošanu klauzula, kas paredz atbildības izbeigšanos, kad ir pagājuši 12 mēneši no nelikumīgas

ieceļošanas, ir pagarināta līdz 3 gadiem, un klauzula par nelikumīgu uzturēšanos ir svītrota, jo šis noteikums praksē ir izrādījies sarežģīts tāpēc, ka grūti sniegt nepieciešamos pierādījumus. Attiecībā uz bezvīzu ieceļošanas kritēriju ir svītrots izņēmums saistībā ar turpmāku ieceļošanu dalībvalstīs, kurās ir atcelta prasība par ieceļošanas vīzas nepieciešamību. Tas darīts, ievērojot pieeju, ka principā par atbildīgo dalībvalsti būtu jānosaka pirmās ieceļošanas dalībvalsts, un nolūkā pēc ieceļošanas novērst neatļautu kustību.

- Turklāt tiek pievienots jauns kritērijs, kas attiecas uz diplomu vai kvalifikāciju, ko izdevusi dalībvalsts izveidota izglītības iestāde, lai nodrošinātu, ka pieteikuma iesniedzēja pieteikums tiek izskatīts dalībvalstī, ar kuru viņam ir jēgpilnas saites. Šādam diplomam vai kvalifikācijai būtu jāatbilst vismaz vidējai izglītībai, kas ir līdzvērtīga Starptautiskās standartizētās izglītības klasifikācijas 2. līmenim un ko nodrošinājusi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2016/801[35] definēta izglītības iestāde vai augstākās izglītības iestāde saskaņā ar dalībvalstu tiesību aktiem vai administratīvo praksi.
- Regulā ir paredzēti īsāki termiņi dažādajiem procedūras posmiem, lai paātrinātu atbildības noteikšanas procedūru ar nolūku nodrošināt, ka pieteikuma iesniedzēji var drīzāk piekļūt patvēruma procedūrai. Tas attiecas uz termiņiem, kuri piemērojami uzņemšanas pieprasījuma iesniegšanai un atbildēšanai uz to, izņemot attiecībā uz nepavadītiem nepilngadīgiem, atpakaļuzņemšanas paziņojuma iesniegšanai un pārsūtīšanas lēmuma pieņemšanai.
- Termiņu izbeigšanās tikai dažos gadījumos izraisīs atbildības nodošanu starp dalībvalstīm. Acīmredzot šī atbildības nodošana ir veicinājusi noteikumu apiešanu un procedūras traucēšanu. Tāpēc ir svītroti noteikumi, kas izraisa atbildības nodošanu gadījumos, kad ir beidzies atpakaļuzņemšanas paziņojuma nosūtīšanas termiņš, kā arī noteikumi, kas izraisa atbildības izbeigšanos vai nodošanu pieteikuma iesniedzēja rīcības dēļ. Ja pieteikuma iesniedzējs bēg no dalībvalsts, lai izvairītos no pārsūtīšanas uz atbildīgo dalībvalsti, pārsūtītāja dalībvalsts varēs izmantot atlikušo 6 mēnešu termiņu, lai veiktu pārsūtīšanu no brīža, kad pieteikuma iesniedzējs atkal kļūst pieejams iestādēm.
- Kā ierosināts 2016. gadā, atpakaļuzņemšanas pieprasījumi ir pārveidoti par vienkāršiem atpakaļuzņemšanas paziņojumiem, ņemot vērā, ka atbildīgā dalībvalsts būs acīmredzama no *Eurodac* trāpījuma. Paziņojuma saņēmējai dalībvalstij tagad būs iespēja ātri iebilst pret paziņojumu, pamatojoties uz to, ka ir piemērojami ierobežoti noteikumi par atbildības nodošanu un izbeigšanos, t. i., ja cita dalībvalsts nav laikus pārsūtījusi personu uz atbildīgo dalībvalsti, piemērojusi diskrecionāro klauzulu vai attiecīgā persona ir atstājusi dalībvalstu teritoriju saskaņā ar atgriešanas lēmumu. Šis būs nozīmīgs rīks neatļautas kustības problēmas risināšanā, ņemot vērā, ka pašreiz atpakaļuzņemšanas pieprasījumi salīdzinājumā ar uzņemšanas pieprasījumiem ir pārsvarā.
- Atbildīgajai dalībvalstij ir noteikts papildu pienākums uzņemt atpakaļ tos starptautiskās aizsardzības saņēmējus vai pārmitinātās personas, kuri ir iesnieguši pieteikumu vai neatbilstīgi atrodas citā dalībvalstī. Šis pienākums dalībvalstīm nodrošinās juridisku rīku, kurš nepieciešams atpakaļpārsūtīšanas izpildei, kas ir svarīga no neatļautas kustības ierobežošanas viedokļa.

[35] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/801 (2016. gada 11. maijs) par nosacījumiem attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanu un uzturēšanos pētniecības, studiju, stažēšanās, brīvprātīga darba, skolēnu apmaiņas programmu vai izglītības projektu un viesaukles darba nolūkā (OV L 132, 21.5.2016., 21. lpp.).

- Noteikumi par tiesiskās aizsardzības līdzekļiem ir pielāgoti tā, lai ievērojami paātrinātu un saskaņotu pārsūdzības procesu. Papildus tam, ka tiek darītas skaidrākas pieteikuma iesniedzēja tiesības pārsūdzības vai pārskatīšanas laikā lūgt pārsūtīšanas lēmuma apturēšanu, priekšlikumā ir noteikts konkrēts īss termiņš, kurā tiesas pieņem šādus lēmumus.
- Samierināšanas procedūra — strīdu izšķiršanas mehānisms —, kas nav ne reizi oficiāli izmantota, kopš tā tika paredzēta 1990. gada Dublinas konvencijā (kaut arī nedaudz citādā formā), ir grozīta, lai tā labāk darbotos un lai atvieglotu tās izmantošanu.
- Esošā agrīnās brīdināšanas un sagatavotības mehānisma mērķu īstenošanu pārņems jaunā Eiropas Savienības patvēruma aģentūra, kā konkrēti paredzēts priekšlikuma par Eiropas Savienības patvēruma aģentūru 5. nodaļā par pārraudzību un novērtēšanu un 6. nodaļā par operatīvo un tehnisko palīdzību. Tāpēc šajā regulā ir saglabāta 2016. gadā ierosinātā mehānisma svītrošana.
- Lai veicinātu praktisko sadarbību un informācijas apmaiņu visos ar šīs regulas piemērošanu saistītajos jautājumos, arī praktisko rīku un norādījumu izstrādē, tiek izveidots atbildīgo struktūrvienību tīkls, kuru atbalsta Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra.
- Attiecībā uz nepavadītiem nepilngadīgajiem priekšlikumā ir precizēts, ka atbildīgā dalībvalsts būs tā valsts, kurā pirmajā nepavadītais nepilngadīgais iesniedzis starptautiskās aizsardzības pieteikumu, ja vien netiek pierādīts, ka tas nav nepilngadīgā interesēs. Šis noteikums dos iespēju ātri noteikt atbildīgo dalībvalsti un tādējādi nodrošināt, ka šī neaizsargātā pieteikuma iesniedzēju grupa var drīz piekļūt procedūrai, citustarp ņemot vērā arī ierosinājumu saīsināt termiņus.
- Noteikums par garantijām nepavadītiem nepilngadīgajiem ir pielāgots tā, lai veicinātu interešu novērtēšanas praktisko īstenošanu. Tādējādi, pirms nepavadīts nepilngadīgais tiek pārsūtīts uz citu dalībvalsti, pārsūtītāja dalībvalsts pārliecinās, vai attiecīgā dalībvalsts bez kavēšanās veiks visus vajadzīgos pasākumus saskaņā ar Patvēruma procedūras regulu un Uzņemšanas apstākļu direktīvu. Tāpat ir noteikts, ka, pirms tiek pieņemts jebkāds lēmums par nepavadīta nepilngadīgā pārsūtīšanu, kvalificētiem darbiniekiem ir ātri jāizvērtē viņa intereses.

2020/0279 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

kas attiecas uz patvēruma un migrācijas pārvaldību un ar ko groza Padomes Direktīvu (EK) 2003/109 un ierosināto Regulu (ES) XXX/XXX [Patvēruma un migrācijas fonds]

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 78. panta 2. punkta e) apakšpunktu un 79. panta 2. punkta a), b) un c) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu[36],

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu[37],

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

(1) Savienībai, veidojot brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, būtu jānodrošina, ka netiek veikta personu kontrole pie iekšējām robežām, un jāizstrādā uz dalībvalstu solidaritāti balstīta kopēja patvēruma, imigrācijas un ārējo robežu kontroles politika, kas ir taisnīga attiecībā pret trešo valstu valstspiederīgajiem.

(2) Tālab ir vajadzīga visaptveroša pieeja, kuras mērķis ir stiprināt dalībvalstu savstarpējo uzticēšanos un kurai būtu jāapvieno politika patvēruma un migrācijas pārvaldības jomā, kā arī attiecībās ar attiecīgām trešām valstīm, atzīstot, ka šādas pieejas efektivitāte ir atkarīga no tā, vai visi elementi tiek risināti kopīgi un integrēti.

(3) Izveidojot vienotu satvaru Savienības un dalībvalstu rīcībai patvēruma un migrācijas pārvaldības politikas jomā un saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 80. pantu izmantojot solidaritātes un taisnīga atbildības sadalījuma principu, šai regulai būtu jāveicina minētā visaptverošā pieeja. Tādēļ dalībvalstīm būtu jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai citustarp nodrošinātu piekļuvi starptautiskajai aizsardzībai un pienācīgus uzņemšanas apstākļus tiem, kam tā ir vajadzīga, lai nodrošinātu to, ka tiek efektīvi piemēroti noteikumi par tās dalībvalsts noteikšanu, kura ir atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, lai atgrieztu trešo valstu valstspiederīgos, kas uzturas nelikumīgi, lai novērstu neatbilstīgu

[36] OV C , , . lpp.
[37] OV C , , . lpp.

migrāciju un neatļautu kustību starp dalībvalstīm un lai solidaritātes ieguldījumu veidā sniegtu atbalstu citām dalībvalstīm kā ieguldījumu visaptverošajā pieejā.

(4) Vienotajam satvaram būtu jāapvieno kopējās Eiropas patvēruma sistēmas un migrācijas politikas pārvaldība. Migrācijas politikas mērķim vajadzētu būt nodrošināt migrācijas plūsmu efektīvu pārvaldību, taisnīgu attieksmi pret trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri likumīgi uzturas dalībvalstīs, un novērst nelikumīgu migrāciju un migrantu kontrabandu un pastiprināt pasākumus to apkarošanai.

(5) Vienots satvars ir vajadzīgs, lai reāli risinātu arvien pieaugošo tendenci, ka ieceļo jaukts kontingents — gan personas, kam vajadzīga starptautiskā aizsardzība, gan tādas, kam tā nav vajadzīga—, un atzīstot, ka migrantu neatbilstīgas ieceļošanas problēma Savienībā nebūtu jāuzņemas atsevišķām dalībvalstīm vienām pašām, bet gan Savienībai kopumā. Lai nodrošinātu, ka dalībvalstīm ir nepieciešamie instrumenti šīs problēmas reālai pārvaldībai, šīs regulas darbības jomā papildus starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem vajadzētu iekļaut neatbilstīgos migrantus. Šīs regulas darbības jomā būtu jāiekļauj arī starptautiskās aizsardzības saņēmēji, pārmitinātas vai uzņemtas personas, kā arī personas, kam piešķirta tūlītēja aizsardzība.

(6) Lai atspoguļotu valdības pieeju kopumā un nodrošinātu to darbību un pasākumu saskaņotību un lietderību, ko Savienība un tās dalībvalstis veic savas attiecīgās kompetences robežās, ir vajadzīga integrēta politikas veidošana patvēruma un migrācijas pārvaldības jomā, kas ietvertu gan tās iekšējos, gan ārējos komponentus, kas ir daļa no visaptverošās pieejas.

(7) Dalībvalstīm būtu vajadzīgi pietiekami cilvēkresursi un finanšu resursi un infrastruktūra, lai reāli īstenotu patvēruma un migrācijas pārvaldības politiku, un tām būtu jānodrošina pienācīga koordinācija starp attiecīgajām valsts iestādēm, kā arī ar citu dalībvalstu valsts iestādēm.

(8) Izmantojot stratēģisku pieeju, Komisijai būtu jāpieņem Eiropas patvēruma un migrācijas pārvaldības stratēģija, kas attiektos uz patvēruma un migrācijas pārvaldības politikas īstenošanu. Stratēģijas pamatā vajadzētu būt attiecīgiem Savienības aģentūru sagatavotiem ziņojumiem un analīzei, kā arī dalībvalstu stratēģijām.

(9) Dalībvalstu valsts stratēģijās būtu jāiekļauj informācija par ārkārtas rīcības plānošanu un par to, kā tiek īstenoti šajā regulā paredzētie integrētas politikas veidošanas, solidaritātes un taisnīga atbildības sadalījuma principi un no tiem izrietošās juridiskās saistības valsts līmenī.

(10) Lai nodrošinātu, ka ir ieviesta efektīva uzraudzības sistēma, kas nodrošina patvēruma *aquis* piemērošanu, šajās stratēģijās būtu jāņem vērā arī rezultāti, kuri gūti Eiropas Savienības Patvēruma aģentūras un *Frontex* veiktajā uzraudzībā, saskaņā ar Padomes Regulu Nr. 1053/2013 veiktajā izvērtēšanā, kā arī saskaņā ar Regulas (ES) XXX/XXX [*Skrīninga regula*] 7. pantu veiktajā uzraudzībā.

(11) Paturot prātā to, cik svarīgi ir nodrošināt, lai Savienība būtu sagatavota un spējīga pielāgoties patvēruma un migrācijas pārvaldības mainīgajai realitātei, Komisijai katru gadu būtu jāpieņem migrācijas pārvaldības ziņojums, kurā tiktu izklāstīta migrācijas situācijas iespējamā attīstība un Savienības un dalībvalstu sagatavotība reaģēt uz to un pielāgoties tai. Ziņojumā būtu arī jāiekļauj valstu stratēģijās paredzēto uzraudzības ziņojumu rezultāti un būtu jāierosina uzlabojumi tur, kur ir acīmredzamas nepilnības.

(12) Lai nodrošinātu, ka ir ieviesti vajadzīgie instrumenti, kas palīdzētu dalībvalstīm risināt problēmas, kuras var rasties tāpēc, ka to teritorijā atrodas trešo valstu valstspiederīgie, kuri ir neaizsargāti starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēji, neatkarīgi no tā,

kā viņi šķērsojuši ārējās robežas, ziņojumā būtu arī jānorāda, vai minētās dalībvalstis saskaras ar šādām problēmām. Minētajām dalībvalstīm arī vajadzētu būt iespējai izmantot "solidaritātes rezervi" neaizsargātu personu pārcelšanai.

(13) Lai efektīvi īstenotu vienoto satvaru un apzinātu trūkumus, risinātu problēmas un novērstu migrācijas spiediena veidošanos, Komisijai būtu jāuzrauga migrācijas situācija un regulāri jāziņo par to.

(14) Efektīva atgriešanas politika ir būtisks elements labi funkcionējošā Savienības patvēruma un migrācijas pārvaldības sistēmā, saskaņā ar kuru tiem, kam nav tiesību uzturēties Savienības teritorijā, būtu jāatgriežas. Ņemot vērā to, ka ievērojamu daļu starptautiskās aizsardzības pieteikumu var uzskatīt par nepamatotiem, ir nepieciešams pastiprināt atgriešanas politikas efektivitāti. Palielinot atgriešanas efektivitāti un mazinot plaisas starp patvēruma un atgriešanas procedūru, mazinātos spiediens uz patvēruma sistēmu un tādējādi kļūtu vieglāk piemērot noteikumus par tās dalībvalsts noteikšanu, kura ir atbildīga par minēto pieteikumu izskatīšanu, kā arī tiktu veicināta reāla piekļuve starptautiskajai aizsardzībai tiem, kam tā ir vajadzīga.

(15) Lai stiprinātu sadarbību ar trešām valstīm tādu trešo valstu valstspiederīgo atgriešanas un atpakaļuzņemšanas jomā, kuri uzturas nelikumīgi, ir jāizstrādā jauns mehānisms, kas ietvertu visas attiecīgās ES politikas jomas un instrumentus, lai dažādās politikas jomās, kas nav migrācija, uzlabotu dažādu darbību koordināciju, kuras Savienība un dalībvalstis var veikt šajā nolūkā. Minētā mehānisma pamatā vajadzētu būt analīzei, kas veikta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 810/2019[38], vai jebkurai citai pieejamai informācijai, un tajā būtu jāņem vērā Savienības vispārējās attiecības ar trešo valsti. Minētajam mehānismam būtu arī jāpalīdz īstenot atgriešanas sponsorēšanu.

(16) Lai nodrošinātu taisnīgu atbildības sadali un centienu līdzsvaru starp dalībvalstīm, būtu jāizveido solidaritātes mehānisms, kas ir efektīvs un pieteikuma iesniedzējiem nodrošinu ātru piekļuvi starptautiskās aizsardzības piešķiršanas procedūrām. Šādam mehānismam būtu jānodrošina dažādi solidaritātes pasākumu veidi, un tam vajadzētu būt elastīgam un spējīgam pielāgoties to migrācijas problēmu mainīgajam raksturam, ar kurām saskaras dalībvalsts.

(17) Ņemot vērā vajadzību nodrošināt ar šo regulu izveidotā solidaritātes mehānisma netraucēta darbību, Komisijai būtu jāizveido un jāsasauc solidaritātes forums, kurā ietilptu visu dalībvalstu pārstāvji.

(18) Ņemot vērā īpatnības, kuras piemīt izkāpšanai krastā, kas notiek saistībā ar dalībvalstu vai privātu organizāciju veiktām meklēšanas un glābšanas operācijām, neatkarīgi no tā, vai tās notiek saskaņā ar dalībvalstu norādījumiem vai autonomi saistībā ar migrāciju, šajā regulā būtu jāparedz īpašs process, kas piemērojams personām, kuras izkāpj krastā pēc minētajām operācijām, neatkarīgi no tā, vai pastāv migrācijas spiediena situācija.

(19) Ņemot vērā to, ka izkāpšana krastā pēc meklēšanas un glābšanas operācijām dažādos migrācijas maršrutos nemitējas, migrācijas pārvaldības gada ziņojumā attiecībā uz šādām operācijām būtu jāizklāsta īstermiņa prognozes par gaidāmo izkāpšanu krastā un solidaritātes reaģēšana, kas būtu vajadzīga, lai apmierinātu krastā izkāpšanas dalībvalstu vajadzības. Komisijai būtu jāpieņem īstenošanas akts, ar ko izveido

[38] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 810/2009 (2009. gada 13. jūlijs), ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu (Vīzu kodekss) (OV L 243, 15.9.2009., 1. lpp.).

solidaritātes pasākumu rezervi (“solidaritātes rezervi”), lai palīdzētu izkāpšanas krastā dalībvalstij risināt ar šādu izkāpšanu saistītās problēmas. Šādiem pasākumiem būtu jāaptver starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēji, uz kuriem neattiecas robežprocedūra, vai pasākumi spēju stiprināšanai patvēruma, uzņemšanas un atgriešanas jomā, vai darbības atbalsts, vai ārējās dimensijas pasākumi.

(20) Lai laikus reaģētu uz konkrēto situāciju pēc izkāpšanas krastā, kas notiek pēc meklēšanas un glābšanas operācijām, Komisijai ar Savienības aģentūru palīdzību būtu jāatvieglo to tiesīgo starptautiskās aizsardzības pieteikumu iesniedzēju ātra pārcelšana, uz kuriem neattiecas robežprocedūra. Komisijai veicot koordināciju, Eiropas Savienības Patvēruma aģentūrai un Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūrai būtu jāizveido uz pārcelšanu tiesīgo personu saraksts, kurā tiktu norādīts šo personu sadalījums pa ieguldītājām dalībvalstīm.

(21) Personas, kas izkāpušas krastā, starp dalībvalstīm būtu jāsadala proporcionāli.

(22) Katras dalībvalsts kopējais ieguldījums solidaritātes rezervē būtu jānosaka, dalībvalstīm norādot pasākumus, ar kuriem tās vēlas sniegt ieguldījumu. Ja dalībvalstu ieguldījumi nav pietiekami, lai nodrošinātu ilgtspējīgu solidaritātes reaģēšanu, Komisijai vajadzētu būt pilnvarotai pieņemt īstenošanas aktu, kurā tiktu noteikts to trešo valstu valstspiederīgo kopējais skaits, uz kuriem attieksies pārcelšana, un katrai dalībvalstij no šā skaita noteiktais īpatsvars, ko aprēķina saskaņā ar sadales atslēgu, kuras pamatā ir iedzīvotāju skaits un IKP katrā dalībvalstī. Ja dalībvalstu norādītie pasākumi spēju vai ārējās dimensijas jomā ir tik nepietiekami, ka rodas iztrūkums, kas pārsniedz 30 % no migrācijas pārvaldības ziņojumā norādītā kopējā pārcelšanas gadījumu skaita, Komisijai būtu jāspēj pielāgot to dalībvalstu ieguldījumus, kurām pēc tam, vai nu veicot pārcelšanu, vai, ja tā norādīts, veicot atgriešanas sponsorēšanu, būtu jāiegulda puse no īpatsvara, kas tām noteikts saskaņā ar sadales atslēgu.

(23) Lai nodrošinātu, ka jebkurā laikā ir pieejami atbalsta pasākumi tās konkrētās situācijas risināšanai, kas saistīta ar izkāpšanu krastā pēc meklēšanas un glābšanas operācijām, ja pēc meklēšanas un glābšanas operācijām krastā izkāpj tāds skaits personu, kas sasniedz 80 % no vienai vai vairākām labuma guvējām dalībvalstīm atvēlētās solidaritātes rezerves, Komisijai būtu jāpieņem grozīti īstenošanas akti, ar ko palielina kopējo ieguldījumu skaitu par 50 %.

(24) Solidaritātes mehānismam būtu jāpievēršas arī migrācijas spiediena situāciju risināšanai, jo īpaši tajās dalībvalstīs, kuras ģeogrāfiskās atrašanās vietas dēļ skar vai varētu skart migrācijas spiediens. Tālab Komisijai būtu jāpieņem ziņojums, kurā tiktu noteikts, vai dalībvalsti skar migrācijas spiediens, un tiktu izklāstīti pasākumi, kas varētu palīdzēt minētajai dalībvalstij risināt migrācijas spiediena situāciju.

(25) Novērtējot, vai dalībvalsti skar migrācijas spiediens, Komisijai, pamatojoties uz plašu kvalitatīvu novērtējumu, būtu jāņem vērā plašs faktoru klāsts, ieskaitot patvēruma meklētāju skaitu, neatbilstīgu robežas šķērsošanu, izdotos un izpildītos atgriešanas lēmumus un attiecības ar attiecīgajām trešām valstīm. Solidaritātes reaģēšana būtu jāizstrādā katrā gadījumā atsevišķi, lai tā būtu pielāgota attiecīgās dalībvalsts vajadzībām.

(26) Būtu jāpārceļ tikai tās personas, kurām, visticamāk, būs tiesības uzturēties Savienībā. Tāpēc starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju pārcelšanas tvērumā būtu jāiekļauj tikai tie, uz kuriem neattiecas Regulā (ES) XXX/XXX [*Patvēruma procedūras regula*] noteiktā robežprocedūra.

(27) Solidaritātes mehānismam būtu jāietver pasākumi, kas paredzēti, lai veicinātu taisnīgu atbildības sadali un centienu līdzsvaru starp dalībvalstīm arī atgriešanas jomā. Ar atgriešanas sponsorēšanu dalībvalstij būtu jāapņemas atbalstīt migrācijas spiediena skartu dalībvalsti, veicot darbības, kas vajadzīgas, lai atgrieztu trešo valstu valstspiederīgos, kuri uzturas nelikumīgi, tomēr paturot prātā, ka atbildīga par atgriešanas veikšanu joprojām ir labuma guvēja dalībvalsts, kamēr personas atrodas tās teritorijā. Ja šādas darbības pēc 8 mēnešu laikposma ir bijušas nesekmīgas, tad sponsorētājām dalībvalstīm šīs personas būtu jāpārsūta saskaņā ar šajā regulā izklāstītajām procedūrām un būtu jāpiemēro Direktīva 2008/115/EK; attiecīgā gadījumā dalībvalstis var atzīt atgriešanas lēmumu, ko izdevusi labuma guvēja dalībvalsts, piemērojot Padomes Direktīvu 2001/40[39]. Atgriešanas sponsorēšanai vajadzētu būt daļai no ES kopējās atgriešanas sistēmas, kas ietvertu darbības atbalstu, ko sniedz ar Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras starpniecību, un koordinācijas mehānisma piemērošanu efektīvas sadarbības veicināšanai ar trešām valstīm atgriešanas un atpakaļuzņemšanas jomā.

(28) Aizpildot solidaritātes reaģēšanas plānu, dalībvalstīm būtu jāpaziņo, kāda veida solidaritātes ieguldījumus tās veiks. Ja dalībvalstis pašas ir labuma guvējas dalībvalstis, tām nevajadzētu veikt solidaritātes ieguldījumus par labu citām dalībvalstīm. Vienlaikus, ja dalībvalstij iepriekšējos gados ir bijis liels migrācijas slogs lielā starptautiskās aizsardzības pieteikumu skaita dēļ, tad dalībvalstij vajadzētu būt iespējai pieprasīt, lai tiktu samazināts tās solidaritātes ieguldījumu īpatsvars migrācijas spiediena skartajām dalībvalstīm, ja šādu ieguldījumu veido pārcelšana vai atgriešanas sponsorēšana. Šis samazinājums būtu proporcionāli jāsadala starp pārējām dalībvalstīm, kas veic šādus pasākumus.

(29) Ja migrācijas pārvaldības ziņojumā ir konstatēts, ka migrācijas spiediena skartai dalībvalstij ir vajadzības pēc spēju veidošanas pasākumiem patvēruma, uzņemšanas un atgriešanas jomā vai saistībā ar ārējo dimensiju, tad ieguldītājām dalībvalstīm būtu jāspēj sniegt ieguldījumu šo vajadzību apmierināšanā, nevis veikt pārcelšanu vai atgriešanas sponsorēšanu. Lai nodrošinātu, ka šādi ieguldījumi ir proporcionāli ieguldītājai dalībvalstij noteiktajam īpatsvaram, Komisijai būtu jāspēj palielināt vai samazināt šos ieguldījumus īstenošanas aktā. Ja dalībvalstu norādītie pasākumi spēju vai ārējās dimensijas jomā ir tik nepietiekami, ka rodas iztrūkums, kas pārsniedz 30 % no migrācijas pārvaldības ziņojumā norādītā vajadzīgā to personu skaita, kuras jāpārceļ vai uz kurām jāattiecina atgriešanas sponsorēšana, Komisijai būtu jāspēj pielāgot šo dalībvalstu ieguldījumus, lai nodrošinātu, ka tās iegulda pusi no tām noteiktā pārcelšanas vai atgriešanas sponsorēšanas īpatsvara.

(30) Lai nodrošinātu visaptverošu un efektīvu solidāru reaģēšanu un lai viestu skaidrību dalībvalstīm, kas saņem atbalstu, Komisijai būtu jāpieņem īstenošanas akts, kurā būtu precizēti ieguldījumi, ko veic katra dalībvalsts. Šādu ieguldījumu pamatā vienmēr vajadzētu būt tāda veida ieguldījumiem, kādu solidaritātes reaģēšanas plānā norādījusi attiecīgā dalībvalsts, izņemot gadījumus, kad minētā dalībvalsts plānu nav iesniegusi. Šādos gadījumos Komisijai būtu jānosaka pasākumi, kas attiecīgajai dalībvalstij paredzēti īstenošanas aktā.

[39] Padomes Direktīva 2001/40/EK (2001. gada 28. maijs) par tādu lēmumu savstarpēju atzīšanu, kas attiecas uz trešo valstu valstspiederīgo personu izraidīšanu (OV L 149, 2.6.2001., 34. lpp.).

(31) Lai solidaritātes mehānisms spētu darboties kā līdzeklis, kurš nodrošina katras dalībvalsts kopējā ieguldījuma noteikšanu, par atsauces punktu būtu jāizmanto sadales atslēga, kas balstās uz dalībvalstu iedzīvotāju skaitu un ekonomikas lielumu.

(32) Dalībvalstij būtu jāspēj pēc savas iniciatīvas vai pēc citas dalībvalsts pieprasījuma brīvprātīgi veikt citus solidaritātes pasākumus, lai palīdzētu minētajai dalībvalstij risināt migrācijas situāciju vai novērstu migrācijas spiedienu. Minētajos ieguldījumos būtu jāiekļauj pasākumi, kuru mērķis ir stiprināt spiediena skartās dalībvalsts spējas vai reaģēt uz migrācijas tendencēm, sadarbojoties ar trešām valstīm. Turklāt šādos solidaritātes pasākumos būtu jāietver to trešo valstu valstspiederīgo pārcelšana, uz kuriem attiecas robežprocedūra, kā arī to trešo valstu valstspiederīgo pārcelšana, kuri uzturas nelikumīgi. Lai stimulētu brīvprātīgu solidaritāti, kuras ietvaros dalībvalstis sniedz brīvprātīgus ieguldījumus, veicot pārcelšanu vai atgriešanas sponsorēšanu, minētie ieguldījumi būtu jāņem vērā īstenošanas aktā, kas paredzēts attiecībā uz migrācijas spiediena situācijām.

(33) Kopējā Eiropas patvēruma sistēma (KEPS) ir veidota pakāpeniski kā kopēja aizsardzības joma, kuras pamatā ir 1951. gada 28. jūlija Ženēvas Konvencijas par bēgļu statusu, kas papildināta ar 1967. gada 31. janvāra Ņujorkas protokolu ("Ženēvas konvencija"), pilnīga un ietveroša piemērošana, tādējādi tā nodrošina, ka nevienu personu neizdod atpakaļ vajāšanai, t. i., ievērojot neizraidīšanas principu. Šajā ziņā un neietekmējot šajā regulā noteiktos atbildības kritērijus, visas dalībvalstis ievēro neizraidīšanas principu, un tās uzskata par drošām valstīm trešo valstu valstspiederīgajiem.

(34) Kopējā Eiropas patvēruma sistēmā ir lietderīgi iekļaut skaidru un praktiski izmantojamu metodi, pēc kuras noteikt dalībvalsti, kas ir atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu[40]. Šai metodei vajadzētu balstīties uz objektīviem un taisnīgiem kritērijiem gan attiecībā uz dalībvalstīm, gan attiecīgajām personām. Tai jo īpaši būtu jānodrošina iespēja ātri noteikt atbildīgo dalībvalsti, lai garantētu starptautiskās aizsardzības noteikšanas procedūru reālu pieejamību un netraucētu sasniegt starptautiskās aizsardzības pieteikumu ātras apstrādes mērķi.

(35) Šīs regulas pamatā vajadzētu būt principiem, kas ir Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 604/2013[41] pamatā, un vienlaikus vienotajā satvarā būtu jāizstrādā solidaritātes un taisnīga atbildības sadalījuma princips. Tālab jaunam solidaritātes mehānismam būtu jāļauj stiprināt dalībvalstu sagatavotību pārvaldīt migrāciju, risināt situācijas, kad dalībvalstis skar migrācijas spiediens, un veicināt regulāru solidaritātes atbalstu starp dalībvalstīm.

(36) Lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret visiem starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem un saņēmējiem un saskanību ar spēkā esošajam Savienības patvēruma *acquis*, jo īpaši Regulu (ES) XXX/XXX [*Kvalifikācijas regula*], šī regula būtu jāpiemēro alternatīvās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem un personām, kas ir tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību.

(37) Personas, kurām piešķirta tūlītēja aizsardzība saskaņā ar Regulu (ES) XXX/XXX [*Regula par krīzes un nepārvaramas varas situāciju risināšanu migrācijas un*

---

40 Kā noteikts Eiropadomes īpašajā sanāksmē Tamperē 1999. gada 15. un 16. oktobrī.

41 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 604/2013 (2013. gada 26. jūnijs), ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm (OV L 180, 29.6.2013., 31. lpp.).

patvēruma jomā], arī turpmāk būtu jāuzskata par starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem, ņemot vērā, ka to starptautiskās aizsardzības pieteikums vēl nav izskatīts (izskatīšana ir apturēta) Regulas (ES) XXX/XXX [*Patvēruma procedūras regula*] nozīmē. Tādējādi tām būtu jāietilpst šīs regulas darbības jomā un tās būtu jāuzskata par pieteikuma iesniedzējiem, lai piemērotu kritērijus un mehānismus, ar ko nosaka dalībvalsti, kura ir atbildīga par viņu starptautiskās aizsardzības pieteikumu izskatīšanu vai pārcelšanas procedūru, kā tās noteiktas šajā regulā.

(38) Lai ierobežotu neatļautu kustību un nodrošinātu, ka dalībvalstīm ir vajadzīgie instrumenti, ar ko nodrošināt tādu starptautiskās aizsardzības saņēmēju pārsūtīšanu uz atbildīgo dalībvalsti, kuri ieceļojuši citas dalībvalsts teritorijā, kas nav atbildīgā dalībvalsts, bet neatbilst uzturēšanās nosacījumiem minētajā citā dalībvalstī, un lai nodrošinātu reālu solidaritāti starp dalībvalstīm, šī regula būtu jāpiemēro arī starptautiskās aizsardzības saņēmējiem. Tāpat šī regula būtu jāpiemēro personām, kuras ir pārmitinātas vai uzņemtas dalībvalstī saskaņā ar Regulu (ES) XXX/XXX [*Savienības pārmitināšanas sistēmas regula*] vai kurām ir piešķirta starptautiskā aizsardzība vai humanitārais statuss saskaņā ar valsts pārmitināšanas shēmu.

(39) Vienlaikus un ņemot vērā to, cik svarīgi ir veicināt starptautiskās aizsardzības saņēmēju pilnīgu integrāciju dzīvesvietas dalībvalstī, būtu jāparedz iespēja iegūt pastāvīgā iedzīvotāja statusu īsākā laikposmā. Starptautiskās aizsardzības saņēmējiem būtu jāspēj iegūt pastāvīgā iedzīvotāja statusu dalībvalstī, kas tiem piešķīrusi starptautisko aizsardzību pēc tam, kad tie trīs gadus likumīgi un nepārtraukti uzturējušies šajā dalībvalstī. Attiecībā uz citiem nosacījumiem, kas jāizpilda, lai iegūtu statusu, starptautiskās aizsardzības saņēmējiem būtu jāizpilda tādi paši nosacījumi kā citiem trešo valstu valstspiederīgajiem. Tādēļ būtu attiecīgi jāgroza Padomes Direktīva 2003/109/EK[42].

(40) Efektivitātes un juridiskās noteiktības labad ir svarīgi, lai regulas pamatā būtu princips, ka atbildību nosaka tikai vienu reizi, ja vien attiecīgā persona nav atstājusi dalībvalstu teritoriju saskaņā ar atgriešanas lēmumu vai lēmumu par piespiedu izraidīšanu.

(41) Atbildīgās dalībvalsts noteikšanas procedūrai, ko reglamentē šī regula, būtu jāpiemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva XXX/XXX/ES [*Uzņemšanas apstākļu direktīva*][43], ievērojot minētās direktīvas piemērošanas ierobežojumus.

(42) Papildus tam un neskarot noteikumus par procesuālajām garantijām, ko reglamentē šī regula, būtu jāpiemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) XXX/XXX [*Patvēruma procedūras regula*][44], ievērojot minētās regulas piemērošanas ierobežojumus.

(43) Saskaņā ar 1989. gada Apvienoto Nāciju Organizācijas Bērna tiesību aizsardzības konvenciju un Eiropas Savienības Pamattiesību hartu dalībvalstu galvenajam apsvērumam, piemērojot šo regulu, vajadzētu būt bērna interesēm. Novērtējot bērna intereses, dalībvalstīm jo īpaši būtu pienācīgi jāņem vērā nepilngadīgā labklājība un sociālā attīstība, drošuma un drošības apsvērumi un paša nepilngadīgā uzskati atbilstoši viņa vecumam un briedumam, tostarp viņa pieredze. Turklāt būtu jānosaka

---

42 Padomes Direktīva 2003/109/EK (2003. gada 25. novembris) par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji (OV L 016, 23.1.2004., 44. lpp.).

43 Direktīva XXX/XXX/ES (viss teksts)

44 Direktīva XXX/XXX/ES (viss teksts).

īpašas procesuālās garantijas nepavadītiem nepilngadīgajiem, ņemot vērā viņu īpašo neaizsargātības situāciju.

(44) Saskaņā ar Eiropas Konvenciju par cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzību un Eiropas Savienības Pamattiesību hartu dalībvalstu galvenajam apsvērumam, piemērojot šo regulu, vajadzētu būt ģimenes dzīves neaizskaramībai.

(45) Lai novērstu to, ka personas, kas rada risku drošībai, tiek pārsūtītas starp dalībvalstīm, ir nepieciešams nodrošināt, ka dalībvalsts, kurā pirmajā reģistrēts pieteikums, nepiemēro atbildības kritērijus vai labuma guvēja dalībvalsts nepiemēro pārcelšanas procedūru, ja ir pamatots iemesls uzskatīt, ka attiecīgā persona apdraud valsts drošību vai sabiedrisko kārtību.

(46) Vienas ģimenes locekļu starptautiskās aizsardzības pieteikumu kopīgai apstrādei vienā dalībvalstī būtu jārada iespēja nodrošināt pieteikumu rūpīgu izskatīšanu, saskaņotu lēmumu pieņemšanu attiecībā uz tiem un vienas ģimenes locekļu neizšķiršanu.

(47) Šajā regulā sniegtajā ģimenes locekļa definīcijā būtu jāiekļauj pieteikuma iesniedzēja brāļi un māsas. Brāļu un māsu apvienošanai ir īpaša nozīme pieteikuma iesniedzēju integrācijas izredžu uzlabošanā un tādējādi arī neatļautas kustības mazināšanā. Ģimenes locekļa definīcijā turklāt būtu jāatspoguļo pašreizējo migrācijas tendenču realitāte, proti, tas, ka pieteikuma iesniedzēji dalībvalstu teritorijā bieži ierodas pēc ilga tranzītā pavadīta laikposma. Tāpēc definīcijā būtu jāiekļauj ģimenes, kas izveidotas ārpus izcelsmes valsts, bet pirms to ierašanās dalībvalsts teritorijā. Paredzams, ka šāda definīcijas ierobežotā un mērķtiecīgā paplašināšana mazinās stimulus patvēruma meklētājiem veikt dažu veidu neatļautu kustību Eiropas Savienībā.

(48) Lai pilnībā nodrošinātu ģimenes vienotības principa un bērna interešu ievērošanu, saistošam atbildības kritērijam vajadzētu būt atkarības attiecībām starp pieteikuma iesniedzēju un viņa bērnu, brāli vai māsu vai vecāku, ņemot vērā pieteikuma iesniedzējas grūtniecību vai maternitāti, veselības stāvokli vai lielu vecumu. Ja pieteikuma iesniedzējs ir nepavadīts nepilngadīgais, par saistošu atbildības kritēriju būtu jākļūst arī tam, ka citas dalībvalsts teritorijā atrodas ģimenes loceklis vai radinieks, kas par viņu var rūpēties. Lai nepavadītus nepilngadīgos atturētu no neatļautas kustības, kas nav viņu interesēs, ja nepilngadīgajam nav ģimenes locekļa vai radinieka, atbildīgajai dalībvalstij vajadzētu būt tai dalībvalstij, kurā pirmajā reģistrēts nepavadītā nepilngadīgā starptautiskās aizsardzības pieteikums, ja vien netiek pierādīts, ka tas nav nepilngadīgā interesēs. Pirms nepavadīts nepilngadīgais tiek pārsūtīts uz citu dalībvalsti, pārsūtītājai dalībvalstij būtu jāpārliecinās, ka attiecīgā dalībvalsts veiks visus vajadzīgos un atbilstīgos pasākumus, lai nodrošinātu bērna pienācīgu aizsardzību, un jo īpaši, ka drīzumā tiks iecelts pārstāvis vai pārstāvji, kam uzdots nodrošināt visu attiecīgo bērna tiesību ievērošanu. Pirms tiek pieņemts jebkāds lēmums par nepavadīta nepilngadīgā pārsūtīšanu, darbiniekiem, kuriem ir nepieciešamā kvalifikācija un īpašās zināšanas, būtu jānovērtē bērna intereses.

(49) Noteikumiem par pierādījumiem būtu jāļauj panākt drīzāku ģimenes atkalapvienošanos nekā līdz šim. Tādēļ ir nepieciešams precizēt, ka formāli tiešie pierādījumi, piemēram, oriģināli dokumentāri pierādījumi un DNS testi, nebūtu vajadzīgi gadījumos, kad netiešie pierādījumi ir saskanīgi, pārbaudāmi un pietiekami detalizēti, lai noteiktu atbildību par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu.

(50) Ja personām ir diploms vai cita kvalifikācija, tad atbildīgai par pieteikuma izskatīšanu vajadzētu būt dalībvalstij, kurā diploms izdots. Tas nodrošinātu pieteikuma ātru

izskatīšanu dalībvalstī, ar kuru, pamatojoties uz šādu diplomu, pieteikuma iesniedzējam ir jēgpilnas saites.

(51) Ņemot vērā to, ka dalībvalstij arī turpmāk vajadzētu būt atbildīgai par personu, kas neatbilstīgi ieceļojusi tās teritorijā, ir arī nepieciešams aptvert situāciju, kad persona ieceļo teritorijā pēc meklēšanas un glābšanas operācijas. Situācijā, kad dalībvalsts ir pārcēlusi personas, kuras ir neatbilstīgi šķērsojušas citas dalībvalsts ārējo robežu, vai pēc meklēšanas un glābšanas operācijas, būtu jāparedz atkāpe no šā atbildības kritērija. Šādā situācijā, ja persona iesniedz starptautiskās aizsardzības pieteikumu, atbildīgai vajadzētu būt pārcelšanas mērķa dalībvalstij.

(52) Ikvienai dalībvalstij būtu jāspēj atkāpties no atbildības kritērijiem, jo īpaši humānu apsvērumu un līdzcietības dēļ, lai varētu apvienot ģimenes locekļus, radiniekus vai personas, ar ko ir jebkādas citas ģimenes attiecības, un izskatīt tajā vai citā dalībvalstī reģistrētu starptautiskās aizsardzības pieteikumu, pat ja šāda izskatīšana nav tās pienākums saskaņā ar šajā regulā noteiktajiem saistošajiem kritērijiem.

(53) Lai nodrošinātu šajā regulā noteikto procedūru ievērošanu un lai novērstu šķēršļus tās efektīvai piemērošanai, jo īpaši lai novērstu bēgšanu un neatļautu kustību starp dalībvalstīm, ir nepieciešams noteikt skaidrus pienākumus, kuri pieteikuma iesniedzējam jāizpilda procedūras ietvaros un par kuriem viņš būtu pienācīgi un laikus jāinformē. Šo juridisko pienākumu pārkāpuma gadījumā būtu jāiestājas atbilstīgām un samērīgām procesuālajām sekām attiecībā uz pieteikuma iesniedzēju un atbilstīgām un samērīgām sekām attiecībā uz viņa uzņemšanas apstākļiem. Atbilstoši Eiropas Savienības Pamattiesību hartai tai dalībvalstij, kurā atrodas šāds pieteikuma iesniedzējs, katrā ziņā būtu jānodrošina, ka tiek apmierinātas šīs personas tūlītējās materiālās vajadzības.

(54) Lai ierobežotu iespēju, ka pieteikuma iesniedzēju rīcības dēļ atbildība izbeidzas vai tiek nodota citai dalībvalstij, būtu jāsvītro noteikumi, kas ļauj izbeigt vai nodot atbildību, ja persona pieteikuma izskatīšanas laikā atstāj dalībvalstu teritoriju vismaz uz trim mēnešiem vai aizbēg, lai ilgāk par 18 mēnešiem izvairītos no pārsūtīšanas uz atbildīgo dalībvalsti. Arī atbildības nodošana gadījumos, kad paziņojuma iesniedzēja dalībvalsts nav ievērojusi atpakaļuzņemšanas paziņojuma nosūtīšanas termiņu, būtu jāatceļ, lai atturētu no noteikumu apiešanas un procedūras traucēšanas. Situācijās, kad persona ir neatbilstīgi ieceļojusi dalībvalstī, neiesniedzot patvēruma pieteikumu, laikposms, pēc kura minētās dalībvalsts atbildība izbeidzas un atbildīga kļūst cita dalībvalsts, kurā šī persona vēlāk iesniedz pieteikumu, būtu jāpagarina, lai papildus stimulētu personas ievērot noteikumus un iesniegt pieteikumu pirmajā ieceļošanas dalībvalstī un tādējādi ierobežotu neatļautu kustību un palielinātu KEPS vispārējo efektivitāti.

(55) Lai atvieglotu par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu atbildīgās dalībvalsts noteikšanu, būtu jārīko individuālas pārrunas ar pieteikuma iesniedzēju, izņemot gadījumus, kad pieteikuma iesniedzējs ir aizbēdzis, bez pamatota iemesla nav ieradies uz pārrunām vai atbildīgās dalībvalsts noteikšanai pietiek ar pieteikuma iesniedzēja sniegto informāciju. Tiklīdz starptautiskās aizsardzības pieteikums ir reģistrēts, pieteikuma iesniedzējs būtu jo īpaši jāinformē par šīs regulas piemērošanu, par to, ka dalībvalsts, kas ir atbildīga par viņa starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, ir noteikta, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem, par viņa tiesībām, kā arī pienākumiem, ko nosaka šī regula, un par to nepildīšanas sekām.

(56) Lai nodrošinātu attiecīgo personu tiesību efektīvu aizsardzību, būtu jānosaka juridiskās garantijas un tiesības uz efektīviem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem attiecībā uz

lēmumiem par pārsūtīšanu uz atbildīgo dalībvalsti, jo īpaši saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantu. Lai nodrošinātu starptautisko tiesību ievērošanu, efektīvi tiesiskās aizsardzības līdzekļi pret šādiem lēmumiem būtu jāattiecina gan uz šīs regulas piemērošanas, gan juridiskās un faktiskās situācijas pārbaudi dalībvalstī, uz kuru pārsūta pieteikuma iesniedzēju. Efektīva tiesiskās aizsardzības līdzekļa darbības jomai būtu jāaprobežojas ar novērtējumu par to, vai pastāv risks, ka tiks pārkāptas pieteikuma iesniedzēja pamattiesības uz ģimenes dzīves neaizskaramību, bērna tiesības vai necilvēcīgas un pazemojošas izturēšanās aizliegums.

(57) Lai atvieglotu šīs regulas raitu piemērošanu, dalībvalstīm pēc tam, kad tās ir pabeigušas procedūras atbildīgās dalībvalsts noteikšanai, visos gadījumos atbildīgā dalībvalsts būtu jānorāda *Eurodac* sistēmā, arī gadījumos, kad atbildība izriet no tā, ka nav ievēroti termiņi uzņemšanas pieprasījumu nosūtīšanai vai atbildēšanai uz tiem, veicot pārsūtīšanu, kā arī gadījumos, kad kļūst atbildīga pirmā pieteikuma dalībvalsts vai kad sistēmisku trūkumu dēļ nav iespējams veikt pārsūtīšanu uz sākotnēji atbildīgo dalībvalsti un tādēļ rodas necilvēcīgas vai pazemojošas izturēšanās risks, un pēc tam par atbildīgo tiek noteikta cita dalībvalsts.

(58) Lai nodrošinātu drīzu atbildības noteikšanu, būtu jāracionalizē un jāsaīsina termiņi, kas paredzēti uzņemšanas pieprasījumu iesniegšanai un atbildēšanai uz tiem, atpakaļuzņemšanas paziņojumu iesniegšanai, kā arī pārsūdzībai un lēmuma pieņemšanai par pārsūdzību.

(59) Pieteikuma iesniedzēju aizturēšana būtu jāpiemēro saskaņā ar pamatprincipu, ka personas nebūtu jāaiztur tikai tā iemesla dēļ, ka tās meklē starptautisko aizsardzību. Aizturēšanai vajadzētu būt uz iespējami īsu laikposmu, un uz to būtu jāattiecas nepieciešamības un proporcionalitātes principiem, tādējādi tai vajadzētu būt atļautai tikai kā galējam līdzeklim. Jo īpaši, pieteikuma iesniedzēju aizturēšanai jānotiek saskaņā ar Ženēvas konvencijas 31. pantu. Procedūras, kas paredzētas saskaņā ar šo regulu attiecībā uz aizturētu personu, būtu jāpiemēro prioritāri un iespējami īsos termiņos. Attiecībā uz vispārējām garantijām, kas reglamentē aizturēšanu, kā arī aizturēšanas nosacījumiem attiecībā uz personām, kas aizturētas, pamatojoties uz šo regulu, dalībvalstīm attiecīgā gadījumā būtu jāpiemēro arī Direktīva XXX/XXX/ES [*Uzņemšanas apstākļu direktīva*].

(60) Trūkumi patvēruma sistēmās vai to sabrukums, ko bieži vien ir saasinājis vai veicinājis īpašais spiediens uz tām, var apdraudēt ar šo regulu izveidotās sistēmas raitu darbību, un tas varētu radīt risku, ka tiek pārkāptas tās pieteikuma iesniedzēju tiesības, kuras izklāstītas Savienības *acquis* patvēruma jomā un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, citas starptautiskās cilvēktiesības un bēgļu tiesības.

(61) Saskaņā ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 1560/2003[45] pārsūtīšanu uz dalībvalsti, kas ir atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, var veikt uz brīvprātības pamata, ar uzraudzītu aizbraukšanu vai ar eskortu. Dalībvalstīm būtu jāveicina brīvprātīga pārsūtīšana, nodrošinot pienācīgu informāciju attiecīgajai personai, un būtu jānodrošina, ka uzraudzīta pārsūtīšana vai pārsūtīšana ar eskortu notiek humāni, pilnībā ievērojot pamattiesības un cilvēka cieņu, kā arī bērna intereses

[45] Komisijas Regula (EK) Nr. 1560/2003 (2003. gada 2. septembris), ar kuru paredz sīki izstrādātus noteikumus, lai piemērotu Padomes Regulu (EK) Nr. 343/2003, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts pilsoņa patvēruma pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm (OV L 222, 5.9.2003., 3. lpp.).

un rūpīgi ņemot vērā attiecīgās judikatūras attīstību, jo īpaši attiecībā uz pārsūtīšanu humānu apsvērumu dēļ.

(62) Lai nodrošinātu skaidru un efektīvu pārcelšanas procedūru, būtu jāparedz īpaši noteikumi par labuma guvēju dalībvalsti un ieguldītāju dalībvalsti. Šajā regulā izklāstītie noteikumi un garantijas attiecībā uz pārsūtīšanu būtu jāpiemēro pārsūtīšanai pārcelšanas nolūkā, izņemot gadījumus, kad tie neattiecas uz šādu procedūru.

(63) Lai atbalstītu dalībvalstis, kuras veic pārcelšanu kā solidaritātes pasākumu, būtu jāsniedz finansiāls atbalsts no Savienības budžeta. Lai stimulētu dalībvalstis piešķirt prioritāti nepavadītu nepilngadīgo pārcelšanai, būtu jāsniedz lielāks stimulējošs ieguldījums.

(64) Šīs regulas piemērošanu var atvieglot un tās lietderīgumu paaugstināt, dalībvalstīm noslēdzot divpusējas vienošanās par kompetento struktūrvienību saziņas uzlabošanu, procedūru termiņu saīsināšanu vai uzņemšanas pieprasījumu, atpakaļuzņemšanas paziņojumu apstrādes vienkāršošanu vai procedūru izveidi personu pārsūtīšanas veikšanai.

(65) Jānodrošina ar Regulu (ES) Nr. 604/2013 izveidotās sistēmas atbildīgās dalībvalsts noteikšanai un ar šo regulu noteiktās sistēmas nepārtrauktība. Līdzīgi būtu jānodrošina saskaņotība starp šo regulu un Regulu (ES) XXX/XXX [*Eurodac regula*].

(66) Lai veicinātu praktisko sadarbību un informācijas apmaiņu visos ar šīs regulas piemērošanu saistītajos jautājumos, arī praktisko rīku un norādījumu izstrādē, būtu jāizveido dalībvalstu kompetento iestāžu tīkls, kuru atbalstītu Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra.

(67) Ar Regulu (ES) XXX/XXX izveidotās *Eurodac* sistēmas darbībai būtu jāatvieglo šīs regulas piemērošana.

(68) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 767/2008[46] izveidotās vīzu informācijas sistēmas darbībai, jo īpaši tās 21. un 22. panta īstenošanai, būtu jāatvieglo šīs regulas piemērošana.

(69) Attieksmē pret personām, uz kurām attiecas šī regula, dalībvalstīm ir jāievēro savi pienākumi, kas noteikti ar starptautisko tiesību instrumentiem, ieskaitot attiecīgo Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru.

(70) Uz personas datu apstrādi, ko veic dalībvalstis, piemērojot šo regulu, attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679[47]. Dalībvalstīm būtu jāīsteno piemēroti tehniskie un organizatoriskie pasākumi, lai nodrošinātu un spētu pierādīt, ka apstrāde tiek veikta saskaņā ar minēto regulu un šīs regulas noteikumiem, ar kuriem precizētas minētās regulas prasības. Jo īpaši, minētajiem pasākumiem būtu jānodrošina saskaņā ar šo regulu apstrādāto personas datu drošība un jānovērš nelikumīga vai neatļauta piekļuve apstrādātajiem personas datiem, to atklāšana, grozīšana vai zudums. Katras dalībvalsts kompetentajai uzraudzības iestādei vai iestādēm būtu jāuzrauga, vai

[46] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 767/2007 (2008. gada 9. jūlijs) par Vīzu informācijas sistēmu (*VIS*) un datu apmaiņu starp dalībvalstīm saistībā ar īstermiņa vīzām (OV L 218, 13.8.2008., 60. lpp.).

[47] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (Dokuments attiecas uz EEZ) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

attiecīgās iestādes personas datus apstrādā likumīgi, arī tas, vai likumīgi pārsūta tos iestādēm, kuru kompetencē ir drošības pārbaužu veikšana.

(71) Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011[48].

(72) Lai pieņemtu standarta veidlapu attiecīgas informācijas apmaiņai par nepavadītiem nepilngadīgajiem; vienotus nosacījumus attiecībā uz apspriešanos un informācijas apmaiņu par nepilngadīgajiem un apgādājamajiem; vienotus nosacījumus uzņemšanas pieprasījumu un atpakaļuzņemšanas paziņojumu sagatavošanai un nosūtīšanai; divus sarakstus, kuros norāda tiešo un netiešo pierādījumu būtiskos elementus un regulāru to pārskatīšanu; ceļošanas atļauju; vienotus nosacījumus attiecībā uz apspriešanos un informācijas apmaiņu par pārsūtīšanu; datu apmaiņas veidlapu pirms pārsūtīšanas; vienotu veselības sertifikātu; vienotus nosacījumus un praktiskus pasākumus informācijas apmaiņai par personas veselības datiem pirms pārsūtīšanas un drošiem elektroniskas nosūtīšanas kanāliem pieprasījumu nosūtīšanai, būtu jāizmanto pārbaudes procedūra.

(73) Pienācīgi pamatotu, nenovēršamu un steidzamu iemeslu dēļ, kas saistīti ar migrācijas spiediena situāciju dalībvalstīs, Komisijai būtu jāpieņem īstenošanas akti, kas jāpiemēro nekavējoties.

(74) Lai paredzētu papildu noteikumus, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras saskaņā ar LESD 290. pantu pieņemt aktus attiecībā uz nepavadīta nepilngadīgā ģimenes locekļu vai radinieku identificēšanu; kritērijiem, pēc kuriem noteikt, vai pastāv pierādītas ģimenes saiknes; kritērijiem, pēc kuriem novērtēt radinieka spējas rūpēties par nepavadītu nepilngadīgo, arī situācijās, kad nepavadītā nepilngadīgā ģimenes locekļi, brāļi vai māsas vai radinieki uzturas vairāk nekā vienā dalībvalstī; elementiem, kas jāņem vērā, lai novērtētu atkarības saikni; kritērijiem, pēc kuriem novērtēt personas spēju rūpēties par apgādājamo un elementiem, kas jāņem vērā, lai novērtētu nespēju ilgāku laiku ceļot. Īstenojot pilnvaras pieņemt deleģētos aktus, Komisija nepārsniedz šajā regulā noteikto bērna interešu tvērumu. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.

(75) Regulā (ES) 604/2013 ir jāizdara vairākas būtiskas izmaiņas. Skaidrības labad minētā regula būtu jāatceļ.

(76) Lai efektīvi pārraudzītu šīs regulas piemērošanu, tā ir regulāri jāizvērtē.

(77) Šajā regulā ir ievērotas jo īpaši Eiropas Savienības Pamattiesību hartā atzītās pamattiesības un principi. Jo īpaši, šīs regulas mērķis ir pilnībā nodrošināt hartas 18. pantā garantētās patvēruma tiesības, kā arī tiesības, kas atzītas tās 1., 4., 7., 24. un 47. pantā. Šī regula tādēļ būtu attiecīgi jāpiemēro.

---

[48] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

(78) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi — proti, izveidot tādus kritērijus un mehānismus tās dalībvalsts noteikšanai, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka kādā no dalībvalstīm iesniegta starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, un izveidot solidaritātes mehānismu, ar ko atbalstītu dalībvalstis migrācijas spiediena risināšanā, — nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un tāpēc šīs regulas mēroga un iedarbības dēļ to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.

(79) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 22 par Dānijas nostāju, kas pievienots LES un LESD, Dānija nepiedalās šīs regulas pieņemšanā, un Dānijai šī regula nav saistoša un nav jāpiemēro. Ņemot vērā to, ka šīs regulas III, V un VII daļa ir grozījums Nolīguma starp Eiropas Kopienu un Dānijas Karalisti par kritērijiem un mehānismiem, lai noteiktu valsti, kas ir atbildīga par to patvēruma pieteikumu izskatīšanu, kuri iesniegti Dānijā vai kādā citā Eiropas Savienības dalībvalstī, un par *Eurodac* sistēmu pirkstu nospiedumu salīdzināšanai, lai efektīvi piemērotu Dublinas Konvenciju[49], 3. panta nozīmē, Dānijai grozījumu pieņemšanas laikā vai 30 dienu laikā pēc tam ir jāpaziņo Komisijai par savu lēmumu īstenot vai neīstenot šādu grozījumu saturu.

(80) [Saskaņā ar 3. pantu Protokolā Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots LES un LESD, Īrija ir paziņojusi, ka vēlas piedalīties šīs regulas pieņemšanā un piemērošanā.]

VAI

(81) [Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots LES un LESD, un neskarot minētā protokola 4. pantu, Īrija nepiedalās šīs regulas pieņemšanā un šī regula tai nav saistoša un nav jāpiemēro.]

(82) Attiecībā uz Islandi un Norvēģiju — šīs regulas III, V un VII daļa ir jauna tiesību norma jomā, kura ietverta pielikumā Nolīgumam starp Eiropas Kopienu un Islandes Republiku, un Norvēģijas Karalisti par kritērijiem un mehānismiem tās valsts noteikšanai, kas ir atbildīga par to patvēruma pieteikumu izskatīšanu, kuri iesniegti kādā dalībvalstī vai Islandē vai Norvēģijā[50].

(83) Attiecībā uz Šveici — šīs regulas III, V vai VII daļa ir akts vai pasākums, kurš groza vai pilnveido 1. panta noteikumus Nolīgumā starp Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par kritērijiem un mehānismiem tās valsts noteikšanai, kas atbildīga par patvēruma pieteikumu izskatīšanu, kuri iesniegti kādā dalībvalstī vai Šveicē[51].

(84) Attiecībā uz Lihtenšteinu — šīs regulas III, V un VII daļa ir akts vai pasākums, kurš groza vai pilnveido 1. panta noteikumus Nolīgumā starp Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par kritērijiem un mehānismiem tās valsts noteikšanai, kas atbildīga par patvēruma pieteikumu izskatīšanu, kuri iesniegti kādā dalībvalstī vai Šveicē, uz kuru ir atsauce Protokola starp Eiropas Kopienu, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti par Lihtenšteinas Firstistes pievienošanos Nolīgumam starp Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par kritērijiem un mehānismiem, lai noteiktu valsti, kas ir

---

49 OV L 66, 8.3.2006., 38. lpp.
50 OV L 93, 3.4.2001., 40. lpp.
51 OV L 53, 27.2.2008., 5. lpp.

atbildīga par to patvēruma pieteikumu izskatīšanu, kuri iesniegti kādā dalībvalstī vai Šveicē[52], 3. pantā,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

I DAĻA

DARBĪBAS JOMA UN DEFINĪCIJAS

1. pants

Mērķis un priekšmets

Saskaņā ar solidaritātes un taisnīga atbildības sadalījuma principu un lai stiprinātu savstarpēju uzticēšanos, ar šo regulu:

(a) noteikts vienots satvars patvēruma un migrācijas pārvaldībai Savienībā;

(b) izveidots solidaritātes mehānisms;

(c) izklāstīti kritēriji un mehānismi, kas izmantojami, lai noteiktu par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu atbildīgo dalībvalsti.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā:

(a) "trešās valsts valstspiederīgais" ir jebkura persona, kura nav Eiropas Savienības pilsonis Līguma 20. panta 1. punkta nozīmē un kura nav persona, kas izmanto tiesības brīvi pārvietoties saskaņā ar Savienības tiesībām, kā tā definēta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/399[53] 2. panta 5) punktā;

(b) "starptautiskās aizsardzības pieteikums" jeb "pieteikums" ir aizsardzības pieprasījums, ko dalībvalstij iesniedzis trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kurš, kā var saprast, vēlas iegūt bēgļa vai alternatīvās aizsardzības statusu;

(c) "pieteikuma iesniedzējs" ir trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kurš ir paudis starptautiskās aizsardzības pieteikumu, par ko nav pieņemts lēmums vai par ko ir pieņemts lēmums, un uz kuru attiecīgajā dalībvalstī vai nu attiecas, vai joprojām var attiekties tiesiskās aizsardzības līdzeklis neatkarīgi no tā, vai pieteikuma iesniedzējam ir tiesības palikt vai arī viņam ir atļauts palikt saskaņā ar Regulu (ES) XXX/XXX [*Patvēruma procedūras regula*], ieskaitot personu, kurai ir piešķirta tūlītēja aizsardzība saskaņā ar Regulu (ES) XXX/XXX [*Regula par krīzes un nepārvaramas varas situāciju risināšanu migrācijas un patvēruma jomā*];

(d) "starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšana" ir starptautiskās aizsardzības pieteikuma pieļaujamības vai pamatotības pārbaude, ko veic saskaņā ar Regulu (ES)

---

52 OV L 160, 18.6.2011., 37. lpp.

53 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/399 (2016. gada 9. marts) par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss) (OV L 77, 23.3.2016., 1. lpp.).

XXX/XXX [*Patvēruma procedūras regula*] un Regulu (ES) XXX/XXX [*Kvalifikācijas regula*], izņemot procedūras, ko veic atbildīgās dalībvalsts noteikšanai saskaņā ar šo regulu;

(e) "starptautiskās aizsardzības pieteikuma atsaukšana" ir tieša vai netieša starptautiskās aizsardzības pieteikuma atsaukšana, ko veic saskaņā ar Regulu (ES) XXX/XXX [*Patvēruma procedūras regula*];

(f) "starptautiskās aizsardzības saņēmējs" ir trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kam piešķirta starptautiska aizsardzība, kā tā definēta Regulas (ES) XXX/XXX [*Kvalifikācijas regula*] 2. panta 2. punktā;

(g) "ģimenes locekļi", ciktāl šāda ģimene jau pastāvējusi pirms pieteikuma iesniedzēja vai ģimenes locekļa ierašanās dalībvalstu teritorijā, ir šādi pieteikuma iesniedzēja ģimenes locekļi, kuri atrodas dalībvalstu teritorijā:

i) pieteikuma iesniedzēja laulātais vai viņa neprecējies partneris, ar kuru viņam ir stabilas attiecības, ja saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesībām vai praksi, kas attiecas uz trešo valstu valstspiederīgajiem, neprecētus pārus uzskata par pielīdzināmiem precētiem pāriem,

ii) šā punkta i) apakšpunktā minēto pāru vai pieteikuma iesniedzēja nepilngadīgie bērni ar nosacījumu, ka viņi ir neprecējušies, un neatkarīgi no tā, vai viņi ir dzimuši laulībā vai ārlaulībā vai ir adoptēti, kā tas definēts attiecīgās valsts tiesību aktos,

iii) ja pieteikuma iesniedzējs ir nepilngadīgais un ir neprecējies — tēvs, māte vai cits pieaugušais, kas ir atbildīgs par pieteikuma iesniedzēju saskaņā ar tās dalībvalsts tiesībām vai praksi, kurā atrodas pieaugušais,

iv) ja starptautiskās aizsardzības saņēmējs ir nepilngadīgais un ir neprecējies — tēvs, māte vai cits pieaugušais, kas ir atbildīgs par viņu saskaņā ar tās dalībvalsts tiesībām vai praksi, kurā atrodas saņēmējs;

v) pieteikuma iesniedzēja brāļi un māsas;

(h) "radinieks" ir pieaugusi pieteikuma iesniedzēja tante vai tēvocis vai vecvecāks, kas atrodas dalībvalsts teritorijā, neatkarīgi no tā, vai pieteikuma iesniedzējs ir dzimis laulībā vai ārlaulībā vai ir adoptēts, kā tas definēts attiecīgās valsts tiesību aktos;

(i) "nepilngadīgais" ir trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kas jaunāks par 18 gadiem;

(j) "nepavadīts nepilngadīgais" ir nepilngadīgais, kas ieradies dalībvalstu teritorijā bez tāda pieaugušā pavadības, kurš ir atbildīgs par viņu saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesībām vai praksi, un kamēr šāds pieaugušais nav par viņu reāli uzņēmies aizgādību; tas ietver arī nepilngadīgo, kas palicis bez pavadības pēc ierašanās dalībvalstu teritorijā;

(k) "pārstāvis" ir persona vai organizācija, ko kompetentās struktūras ir norīkojušas, lai palīdzētu nepavadītam nepilngadīgajam un pārstāvētu viņu šajā regulā noteiktajās procedūrās nolūkā nodrošināt bērna intereses un vajadzības gadījumā īstenot nepilngadīgā tiesībspēju un rīcībspēju;

(l) "uzturēšanās dokuments" ir jebkura atļauja, ko izdevušas iestādes dalībvalstī, kura ļauj trešās valsts valstspiederīgajam vai bezvalstniekam uzturēties tās teritorijā, ieskaitot dokumentus, kas pamato atļauju palikt attiecīgajā teritorijā saskaņā ar pagaidu aizsardzības režīmu vai līdz laikam, kad vairs nav apstākļu, kuri attur izpildīt

lēmumu par piespiedu izraidīšanu, izņemot vīzas un uzturēšanās atļaujas, kuras izdotas laikposmā, kāds vajadzīgs, lai noteiktu atbildīgo dalībvalsti, kā paredzēts šajā regulā, vai arī starptautiskās aizsardzības pieteikuma vai uzturēšanās atļaujas pieteikuma izskatīšanas laikā;

(m) "vīza" ir dalībvalsts izdota atļauja vai lēmums, kas vajadzīgs tranzītam vai ieceļošanai minētajā dalībvalstī vai vairākās dalībvalstīs uz paredzēto uzturēšanās laiku, tostarp:

i) atļauja vai lēmums, kas izdots saskaņā ar tās tiesību aktiem vai Savienības tiesību aktiem un kas vajadzīgs ieceļošanai minētajā dalībvalstī uz paredzēto uzturēšanās laiku, kurš ir ilgāks par 90 dienām,

ii) atļauja vai lēmums, kas izdots saskaņā ar tās tiesību aktiem vai Savienības tiesību aktiem un kas vajadzīgs ieceļošanai minētajā dalībvalstī tranzītā vai uz paredzēto uzturēšanās laiku, kurš nevienā 180 dienu laikposmā nepārsniedz 90 dienas,

iii) atļauja vai lēmums, kas derīgs tranzītam caur vienas vai vairāku dalībvalstu lidostu starptautiskā tranzīta zonām;

(n) "diploms vai kvalifikācija" ir diploms vai kvalifikācija, kas iegūta pēc vismaz trīs mēnešu izglītības apguves perioda atzītā valsts vai reģiona izglītības vai arodmācību programmā, kura ir vismaz līdzvērtīga Starptautiskās standartizētās izglītības klasifikācijas 2. līmenim un kuru saskaņā dalībvalstu tiesību aktiem vai administratīvo praksi nodrošina izglītības iestāde;

(o) "izglītības iestāde" ir jebkāda veida publiska vai privāta izglītības vai arodmācību iestāde, kura izveidota dalībvalstī un kuru minētā dalībvalsts ir atzinusi vai kura tiek uzskatīta par tādu saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai kuras studiju vai mācību kursi ir atzīti saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai administratīvo praksi;

(p) "bēgšana" ir darbība, kuras rezultātā pieteikuma iesniedzējs nepaliek pieejams kompetentajām administratīvajām vai tiesu iestādēm, piemēram, dalībvalsts teritorijas atstāšana bez kompetento iestāžu atļaujas tādu iemeslu dēļ, kas nav ārpus pieteikuma iesniedzēja kontroles;

(q) "bēgšanas iespējamība" nozīmē to, ka atsevišķā gadījumā, pamatojoties uz valsts tiesību aktos noteiktiem objektīviem kritērijiem, ir konkrēti iemesli un apstākļi, kas liek uzskatīt, ka pieteikuma iesniedzējs, kuram piemēro pārsūtīšanas procedūru, varētu bēgt;

(r) "labuma guvēja dalībvalsts" ir dalībvalsts, kas gūst labumu no solidaritātes pasākumiem migrācijas spiediena situācijās vai izkāpšanai krastā pēc meklēšanas un glābšanas operācijām, kā tie izklāstīti šīs regulas IV daļas I–III nodaļā;

(s) "ieguldītāja dalībvalsts" ir dalībvalsts, kas veic ieguldījumu vai kurai ir pienākums veikt ieguldījumu šīs regulas IV daļas I–III nodaļā minētajos solidaritātes pasākumos labuma guvējā dalībvalstī;

(t) "sponsorētāja dalībvalsts" ir dalībvalsts, kas apņemas atgriezt trešo valstu valstspiederīgos, kuri uzturas nelikumīgi, par labu citai dalībvalstij, nodrošinot šīs regulas 55. pantā minēto atgriešanas sponsorēšanu;

(u) "pārcelšana" ir trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka pārsūtīšana no labuma guvējas dalībvalsts teritorijas uz ieguldītājas dalībvalsts teritoriju;

(v) “meklēšanas un glābšanas operācijas” ir meklēšanas un glābšanas operācijas, kā tās minētas 1979. gada Starptautiskajā konvencijā par meklēšanu un glābšanu uz jūras, kas pieņemta Hamburgā, Vācijā, 1979. gada 27. aprīlī;

(w) “migrācijas spiediens” ir situācija, kad dalībvalsts ģeogrāfiskās atrašanās vietas dēļ un tādēļ, ka trešā valstī notiek konkrētas norises, kuras izraisa migrācijas kustību, kas rada slogu pat labi sagatavotām patvēruma un uzņemšanas sistēmām un prasa tūlītēju rīcību, notiek liela skaita trešo valstu valstspiederīgo vai bezvalstnieku ieceļošana vai pastāv šādas ierašanās risks, ieskaitot situācijas, kad ieceļošanas cēlonis ir meklēšanas un glābšanas operācijas;

(x) “pārmitināta vai uzņemta persona” ir persona, kuru dalībvalsts ir pieņēmusi uzņemšanai, kas notiek, ievērojot Regulu (ES) XXX/XXX [*Savienības pārmitināšanas sistēmas regula*] vai saskaņā ar valsts līmeņa pārmitināšanas shēmu, uz kuru neattiecas minētā regula;

(y) “Patvēruma aģentūra” ir Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra, kas izveidota ar Regulu (ES) XXX/XXX [*Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra*];

(z) “atgriešanas lēmums” ir administratīvs vai tiesas lēmums vai akts, kurā norādīts vai konstatēts, ka trešās valsts valstspiederīgā uzturēšanās ir nelikumīga, un noteikts vai konstatēts atgriešanās pienākums un kurš atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2008/115/EK[54];

(aa) “trešās valsts valstspiederīgais, kas uzturas nelikumīgi” ir trešās valsts valstspiederīgais, kurš neatbilst vai vairs neatbilst ieceļošanas nosacījumiem, kas noteikti Regulas (ES) 2016/399 6. pantā, vai arī citiem ieceļošanas, uzturēšanās vai pastāvīgas uzturēšanās nosacījumiem dalībvalstī.

II DAĻA

VIENOTS SATVARS PATVĒRUMA UN MIGRĀCIJAS PĀRVALDĪBAI

3. pants

Visaptveroša pieeja patvēruma un migrācijas pārvaldībai

Patvēruma un migrācijas pārvaldības jomā Savienība un dalībvalstis rīkojas, pamatojoties uz visaptverošu pieeju. Minētā visaptverošā pieeja attiecas uz visiem migrācijas maršrutiem, kas ietekmē patvēruma un migrācijas pārvaldību, un to veido šādi komponenti:

(a) savstarpēji izdevīgas partnerības un cieša sadarbība ar attiecīgajām trešām valstīm — arī attiecībā uz likumīgām iespējām trešo valstu valstspiederīgajiem, kuriem nepieciešama starptautiskā aizsardzība, un personām, kuras uzņemtas citādi, likumīgi pastāvīgi uzturēties dalībvalstīs —, kas risina neatbilstīgas migrācijas pamatcēloņus, atbalsta partnerus, kuri uzņem lielu skaitu migrantu un bēgļu, kam nepieciešama aizsardzība, un veido spējas robežu, patvēruma un migrācijas pārvaldības jomā, novērš un apkaro neatbilstīgu migrāciju un migrantu kontrabandu, un uzlabo sadarbību atpakaļuzņemšanas jomā;

[54] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/115/EK (2008. gada 16. decembris) par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi (OV L 348, 24.12.2008., 98. lpp.).

(b) cieša sadarbība un savstarpēja partnerība Savienības iestāžu un struktūru, dalībvalstu un starptautisko organizāciju starpā;

(c) pilnīga kopējās vīzu politikas īstenošana;

(d) neatbilstīgas migrācijas reāla pārvaldība un novēršana;

(e) Savienības ārējo robežu reāla pārvaldība, kuras pamatā ir Eiropas integrētā robežu pārvaldība;

(f) pilnīga starptautiskajās un Eiropas tiesībās noteikto pienākumu izpilde attiecībā pret jūrā izglābtām personām;

(g) piekļuve procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai Savienības teritorijā un trešo valstu valstspiederīgo vai bezvalstnieku atzīšana par bēgļiem vai alternatīvās aizsardzības saņēmējiem;

(h) par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu atbildīgās dalībvalsts noteikšana, kuras pamatā ir dalīta atbildība un solidaritātes noteikumi un mehānismi;

(i) pieteikuma iesniedzēju piekļuve pienācīgiem uzņemšanas apstākļiem;

(j) to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanas reāla pārvaldība, kuri uzturas nelikumīgi;

(k) reāli pasākumi, kas dalībvalstīs nodrošina stimulus un atbalstu starptautiskās aizsardzības saņēmēju integrācijai;

(l) pasākumi, kuru mērķis ir mazināt un novērst faktorus, kas veicina neatbilstīgu migrāciju uz Savienību un nelikumīgu uzturēšanos Savienībā, ieskaitot nelegālu nodarbinātību;

(m) Savienības līmenī izveidoto darbības instrumentu pilnīga ieviešana un izmantošana, jo īpaši Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras, Patvēruma aģentūras, *EU-LISA* un Eiropola, kā arī lielapjoma Savienības informācijas tehnoloģiju sistēmu darbībā;

(n) Eiropas satvara sagatavotībai krīzēm un to pārvaldībai pilnīga īstenošana.

4. pants

Integrētas politikas veidošanas princips

1. Savienība un dalībvalstis nodrošina patvēruma un migrācijas pārvaldības politikas saskaņotību, aptverot gan šīs politikas iekšējos, gan ārējos komponentus.

2. Savienība un dalībvalstis savas attiecīgās kompetences robežās ir atbildīgas par patvēruma un migrācijas pārvaldības politikas īstenošanu.

3. Dalībvalstis ar Savienības aģentūru atbalstu nodrošina, lai tām, ņemot vērā 3. pantā minēto visaptverošo pieeju, būtu spējas reāli īstenot patvēruma un migrācijas pārvaldības politiku, ietverot nepieciešamos cilvēkresursus, finanšu resursus un infrastruktūru.

5. pants

Solidaritātes un taisnīga atbildības sadalījuma princips

1. Īstenojot savus pienākumus, dalībvalstis ievēro solidaritātes un taisnīga atbildības sadalījuma principu un ņem vērā kopīgo ieinteresētību Savienības patvēruma un migrācijas pārvaldības politikas reālā darbībā. Dalībvalstis:

   (a) izveido un uztur valsts patvēruma un migrācijas pārvaldības sistēmas, kas nodrošina piekļuvi starptautiskās aizsardzības procedūrām, piešķir šādu aizsardzību tiem, kam tā ir vajadzīga, un nodrošina to personu atgriešanu, kuras uzturas nelikumīgi;

   (b) ciešā sadarbībā un partnerībā ar attiecīgajām trešām valstīm veic visus vajadzīgos un samērīgos pasākumus, lai mazinātu un novērstu neatbilstīgu migrāciju uz dalībvalstu teritorijām, arī attiecībā uz migrantu kontrabandas novēršanu un apkarošanu;

   (c) pareizi un ātri piemēro noteikumus par tās dalībvalsts noteikšanu, kura ir atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, un vajadzības gadījumā veic pārsūtīšanu uz atbildīgo dalībvalsti saskaņā ar III daļas I–VI nodaļu;

   (d) sniedz atbalstu citām dalībvalstīm solidaritātes ieguldījumu veidā, pamatojoties uz IV daļas I–III nodaļā izklāstītajām vajadzībām;

   (e) veic visus saprātīgos un samērīgos pasākumus, lai novērstu un labotu neatļautu kustību starp dalībvalstīm.

2. Saskaņā ar Regulu (ES) XXX/XXX [*Patvēruma un migrācijas fonds*] un Regulu (ES) XXX/XXX [*Integrētās robežu pārvaldības fonds*] Savienība sniedz finansiālu un darbības atbalstu pienākumu īstenošanai.

6. pants

Migrācijas situācijas vadība un uzraudzība

1. Saskaņā ar šajā daļā izklāstītajiem principiem Komisija pieņem Eiropas patvēruma un migrācijas pārvaldības stratēģiju, kurā izklāstīta stratēģiskā pieeja patvēruma un migrācijas pārvaldībai Savienības līmenī un patvēruma un migrācijas pārvaldības politikas īstenošanai. Komisija nosūta stratēģiju Eiropas Parlamentam un Padomei.

2. Eiropas patvēruma un migrācijas pārvaldības stratēģijā ņem vērā:

   (a) dalībvalstu valsts stratēģijas, kas minētas šā panta 3. punktā;

   (b) informāciju, ko Komisija savākusi saskaņā ar Komisijas Ieteikumu Nr. XXX par ES migrācijas sagatavotības un krīzes pārvaldības mehānismu (tālāk — migrācijas sagatavotības un krīzes plāns); ziņojumus, kas izdoti šajā satvarā, kā arī saistībā ar Migrācijas sagatavotības un krīzes pārvaldības tīkla darbībām;

   (c) attiecīgos Savienības aģentūru ziņojumus un analīzi;

(d) informāciju, kas savākta Šengenas izvērtēšanas un uzraudzības mehānismā saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1053/2013[55] 4. pantu veiktās izvērtēšanas gaitā.

3. Lai saskaņā ar šajā daļā izklāstītajiem principiem nodrošinātu pietiekamas spējas efektīvas patvēruma un migrācijas pārvaldības sistēmas īstenošanai, dalībvalstīs ir ieviestas valsts stratēģijas. Minētās stratēģijas ietver ārkārtas rīcības plānošanu valsts līmenī, kurā ņem vērā saskaņā ar Regulu (ES) XXX/XXX [*Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra*], Regulu (ES) 2019/1896[56] (Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra) un Direktīvu XXX/XXX/ES [*Uzņemšanas apstākļu direktīva*] veikto ārkārtas rīcības plānošanu un Komisijas ziņojumus, kas izdoti saistībā ar migrācijas sagatavotības un krīzes plānu. Šādās valsts stratēģijās iekļauj informāciju par to, kā dalībvalsts īsteno šajā daļā izklāstītos principus un no tiem izrietošos tiesiski noteiktos pienākumus valsts līmenī. Tajās ņem vērā citas attiecīgās stratēģijas un esošos atbalsta pasākumus, jo īpaši ar Regulu (ES) XXX/XXX [*Patvēruma un migrācijas fonds*] un Regulu (ES) XXX/XXX [*Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra*] noteiktos, un tās ir saskanīgas ar valsts stratēģijām integrētai robežu pārvaldībai, kas izveidotas saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1896 8. panta 6. punktu un papildina tās. Šajās stratēģijās būtu jāņem vērā arī rezultāti, kas gūti Patvēruma aģentūras un Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras veiktajā uzraudzībā, saskaņā ar Padomes Regulu Nr. 1053/2013 veiktajā izvērtēšanā, kā arī saskaņā ar Regulas (ES) XXX/XXX [*Skrīninga regula*] 7. pantu veiktajā uzraudzībā.

4. Komisija katru gadu pieņem migrācijas pārvaldības ziņojumu, kurā izklāstīta paredzamā migrācijas situācijas attīstība un Savienības un dalībvalstu sagatavotība. Ja migrācijas plūsmas rodas meklēšanas un glābšanas operāciju dēļ, tad Komisija apspriežas ar attiecīgajām dalībvalstīm un ziņojumā izklāsta plānoto krastā izkāpšanas gadījumu kopējo skaitu īstermiņā un solidaritātes reaģēšanu, kas būtu vajadzīga, lai palīdzētu krastā izkāpšanas dalībvalstīm apmierināt to vajadzības, un izpaustos kā pārcelšana un pasākumi spēju veidošanas jomā, darbības atbalsts un pasākumi ārējās dimensijas jomā. Ziņojumā norāda arī, vai konkrētas dalībvalstis saskaras ar spēju problēmām, ko rada neaizsargātu trešo valstu valstspiederīgo klātbūtne, un iekļauj 3. punktā uzskaitīto uzraudzības ziņojumu rezultātus, ieskaitot informāciju, kas savākta saistībā ar migrācijas sagatavotības un krīzes plānu, un vajadzības gadījumā ierosina uzlabojumus.

5. Dalībvalstis izstrādā valsts stratēģijas vēlākais līdz [viens gads pēc šīs regulas stāšanās spēkā]. Pirmo Eiropas patvēruma un migrācijas pārvaldības stratēģiju pieņem vēlākais līdz [18 mēneši pēc šīs regulas stāšanās spēkā], un pirmo migrācijas pārvaldības ziņojumu izdod vēlākais līdz [viens gads pēc šīs regulas stāšanās spēkā].

6. Komisija uzrauga migrācijas situāciju un sniedz informāciju par to, izmantojot regulārus ziņojumus par situāciju, kuru pamatā ir kvalitatīvi dati un informācija, ko sniegušas dalībvalstis, Ārējās darbības dienests, Patvēruma aģentūra, Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra, Eiropols un Pamattiesību aģentūra, un jo īpaši

---

55 Padomes Regula (ES) Nr. 1053/2013 (2013. gada 7. oktobris), ar ko izveido izvērtēšanas un uzraudzības mehānismu, lai pārbaudītu Šengenas *acquis* piemērošanu, un ar ko atceļ Izpildu komitejas lēmumu (1998. gada 16. septembris), ar ko izveido Šengenas izvērtēšanas un īstenošanas pastāvīgo komiteju (OV L 295, 6.11.2013., 27. lpp.).

56 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1896 (2019. gada 13. novembris) par Eiropas Robežu un krasta apsardzi un ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1052/2013 un (ES) 2016/1624 (OV L 295, 14.11.2019., 1. lpp.).

informāciju, kas savākta saistībā ar migrācijas sagatavotības un krīzes plānu un tā tīklu.

7. pants

Sadarbība ar trešām valstīm atgriešanas un atpakaļuzņemšanas atvieglošanai

1. Ja Komisija, pamatojoties uz analīzi, kas veikta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 810/2009[57] 25.a panta 2. vai 4. punktu, un jebkādu citu pieejamu informāciju, uzskata, ka trešā valsts pietiekami nesadarbojas to trešo valstu valstspiederīgo atpakaļuzņemšanas jomā, kuri dalībvalstī uzturas nelikumīgi, un neskarot minētās regulas 25.a panta 5. punktu, tā, ņemot vērā šīs trešās valsts vispārējās attiecības ar Savienību, iesniedz Padomei ziņojumu, kurā vajadzības gadījumā norāda visus pasākumus, ko varētu veikt, lai uzlabotu minētās trešās valsts sadarbību atpakaļuzņemšanas jomā.

2. Ja Komisija uzskata par lietderīgu, tā savā ziņojumā norāda arī pasākumus, kas paredzēti, lai veicinātu sadarbību starp dalībvalstīm ar nolūku atvieglot to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kuri uzturas nelikumīgi.

3. Pamatojoties uz 1. punktā minēto ziņojumu, Komisija un Padome savas attiecīgās kompetences robežās, ņemot vērā Savienības vispārējās attiecības ar trešo valsti, apsver atbilstīgās darbības.

4. Komisija regulāri informē Eiropas Parlamentu par šā panta īstenošanu.

III DAĻA

KRITĒRIJI UN MEHĀNISMI ATBILDĪGĀS DALĪBVALSTS NOTEIKŠANAI

I NODAĻA

VISPĀRĪGI PRINCIPI UN GARANTIJAS

8. pants

Piekļuve starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanas procedūrai

1. Dalībvalstis izskata ikvienu starptautiskās aizsardzības pieteikumu, ko kādai no šīm valstīm tās teritorijā, tostarp pie robežas vai tranzīta zonās, iesniedz trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks. Pieteikumu izskata viena dalībvalsts, kas saskaņā ar III daļas II nodaļā izklāstītajiem kritērijiem ir noteikta par atbildīgo.

2. Ja, pamatojoties uz šajā regulā uzskaitītajiem kritērijiem, nav iespējams izraudzīties atbildīgo dalībvalsti, tad par pieteikuma izskatīšanu ir atbildīga dalībvalsts, kurā pirmajā reģistrēts starptautiskās aizsardzības pieteikums.

3. Ja dalībvalstij nav iespējams pieteikuma iesniedzēju pārsūtīt uz dalībvalsti, kas izraudzīta par galveno atbildīgo, jo ir pamatots iemesls uzskatīt, ka minētajā dalībvalstī pastāv sistēmiskas problēmas patvēruma procedūrā un pieteikuma

[57] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 810/2009 (2009. gada 13. jūlijs), ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu (OV L 243, 15.9.2009., 1. lpp.).

iesniedzēju uzņemšanas apstākļos un rezultātā pastāv necilvēcīgas vai pazemojošas izturēšanās risks Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 4. panta nozīmē, tad dalībvalsts, kas nosaka atbildīgo dalībvalsti, turpina izskatīt III daļas II nodaļā izklāstītos kritērijus, lai noteiktu, vai par atbildīgo var izraudzīties citu dalībvalsti.

Dalībvalsts pati kļūst par atbildīgo dalībvalsti, ja tā nespēj saskaņā ar pirmo daļu veikt pārsūtīšanu uz nevienu dalībvalsti, kas izraudzīta, balstoties uz III daļas II nodaļā izklāstītajiem kritērijiem, vai uz dalībvalsti, kurā pirmajā reģistrēts pieteikums.

4. Ja nav veikta Regulas (ES) XXX/XXX [*Skrīninga regula*] 11. pantā paredzētā drošības pārbaude, tad dalībvalsts, kurā pirmajā reģistrēts starptautiskās aizsardzības pieteikums, iespējami drīz pēc pieteikuma reģistrācijas, pirms tā piemēro kritērijus atbildīgās dalībvalsts noteikšanai saskaņā ar II nodaļu vai III daļas III nodaļā izklāstītajām klauzulām, pārbauda, vai ir pamatots iemesls uzskatīt, ka pieteikuma iesniedzējs apdraud šīs dalībvalsts valsts drošību vai sabiedrisko kārtību.

Ja ir veikta Regulas (ES) XXX/XXX [*Skrīninga regula*] 11. pantā paredzētā drošības pārbaude, bet dalībvalstij, kurā pirmajā reģistrēts starptautiskās aizsardzības pieteikums, ir pienācīgs pamats pārbaudīt, vai ir pamatots iemesls uzskatīt, ka pieteikuma iesniedzējs apdraud attiecīgās dalībvalsts valsts drošību vai sabiedrisko kārtību, tad šī dalībvalsts veic izskatīšanu iespējami drīz pēc pieteikuma reģistrācijas, pirms tā piemēro kritērijus atbildīgās dalībvalsts noteikšanai saskaņā ar II nodaļu vai III daļas III nodaļā izklāstītajām klauzulām.

Ja drošības pārbaudē, kas veikta saskaņā ar Regulas (ES) XXX/XXX [*Skrīninga regula*] 11. pantu vai saskaņā ar šā punkta pirmo un otro daļu, atklājas, ka ir pamatots iemesls uzskatīt, ka pieteikuma iesniedzējs apdraud tās dalībvalsts valsts drošību vai sabiedrisko kārtību, kura veic drošības pārbaudi, tad šī dalībvalsts ir atbildīgā dalībvalsts.

5. Ikviena dalībvalsts patur tiesības nosūtīt pieteikuma iesniedzēju uz drošu trešo valsti, ievērojot Regulā (ES) XXX/XXX [*Patvēruma procedūras regula*] paredzētos noteikumus un garantijas.

9. pants

Pieteikuma iesniedzēja pienākumi

1. Ja trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks plāno paust starptautiskās aizsardzības pieteikumu, tad pieteikumu pauž un reģistrē pirmās ieceļošanas dalībvalstī.

2. Atkāpjoties no 1. punkta, ja trešās valsts valstspiederīgajam vai bezvalstniekam ir derīga uzturēšanās atļauja vai derīga vīza, tad pieteikumu iesniedz un reģistrē dalībvalstī, kas izdevusi uzturēšanās atļauju vai vīzu.

Ja trešās valsts valstspiederīgajam vai bezvalstniekam, kas plāno paust starptautiskās aizsardzības pieteikumu, ir uzturēšanās atļauja vai vīza, kuras derīguma termiņš ir beidzies, tad pieteikumu pauž un reģistrē dalībvalstī, kurā viņš atrodas.

3. Jautājumos, uz kuriem attiecas šī regula, pieteikuma iesniedzējs pilnībā sadarbojas ar dalībvalstu kompetentajām iestādēm, jo īpaši iespējami drīz un vēlākais 12. pantā minēto pārrunu laikā iesniedzot visus viņam pieejamos elementus un informāciju, kas ir būtiski atbildīgās dalībvalsts noteikšanai. Ja pieteikuma iesniedzējs pārrunu

laikā nevar iesniegt pierādījumus, kas pamato iesniegtos elementus un informāciju, kompetentā iestāde šādu pierādījumu iesniegšanai var noteikt termiņu 29. panta 1. punktā minētajā laikposmā.

4. Tiek prasīts, lai pieteikuma iesniedzējs atrastos:

(a) šā panta 1. un 2. punktā minētajā dalībvalstī, līdz tiek noteikta atbildīgā dalībvalsts un attiecīgā gadījumā īstenota pārsūtīšanas procedūra;

(b) atbildīgajā dalībvalstī;

(c) pārcelšanas mērķa dalībvalstī pēc pārsūtīšanas, kas notiek saskaņā ar 57. panta 9. punktu.

5. Ja saskaņā ar 32. panta 2. punktu un 57. panta 8. punktu pieteikuma iesniedzējam ir paziņots pārsūtīšanas lēmums, pieteikuma iesniedzējs ievēro minēto lēmumu.

10. pants

Pienākumu nepildīšanas sekas

1. Pieteikuma iesniedzējam nav tiesību uz uzņemšanas apstākļiem, kas izklāstīti Direktīvas XXX/XXX/ES [*Uzņemšanas apstākļu direktīva*] 15.–17. pantā, ievērojot minētās direktīvas 17.a pantu, nevienā dalībvalstī, izņemot dalībvalsti, kurā viņam ir jāatrodas saskaņā ar šīs regulas 9. panta 4. punktu, no brīža, kad viņam ir paziņots lēmums pārsūtīt viņu uz atbildīgo dalībvalsti, ar noteikumu, ka pieteikuma iesniedzējs ir informēts par šīm sekām saskaņā ar Regulas (ES) XXX/XXX [*Skrīninga regula*] 8. panta 2. punkta b) apakšpunktu. Tas neskar vajadzību nodrošināt dzīves līmeni saskaņā ar Savienības tiesībām, ieskaitot Eiropas Savienības Pamattiesību hartu, un starptautiskajām saistībām.

2. Kompetentās iestādes neņem vērā elementus un informāciju, kas ir būtiski atbildīgās dalībvalsts noteikšanai, ja tie iesniegti pēc 9. panta 3. punktā minētā termiņa beigām.

11. pants

Tiesības uz informāciju

1. Tiklīdz iespējams un vēlākais tad, kad dalībvalstī tiek reģistrēts starptautiskās aizsardzības pieteikums, tās kompetentās iestādes informē pieteikuma iesniedzēju par šīs regulas piemērošanu un par 9. pantā noteiktajiem pienākumiem, kā arī 10. pantā noteiktajām pienākumu nepildīšanas sekām, jo īpaši:

(a) ka tiesības iesniegt starptautiskās aizsardzības pieteikumu neietver iespēju pieteikuma iesniedzējam izvēlēties ne par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu atbildīgo dalībvalsti, ne pārcelšanas mērķa dalībvalsti;

(b) par šīs regulas mērķiem un sekām, ko rada cita pieteikuma paušana citā dalībvalstī, kā arī par sekām, ko rada tās dalībvalsts atstāšana, kurā viņam ir jāatrodas saskaņā ar 9. panta 4. punktu, jo īpaši par to, ka pieteikuma iesniedzējam ir tiesības tikai uz uzņemšanas apstākļiem, kā tie izklāstīti 10. panta 1. punktā;

(c) par atbildīgās dalībvalsts noteikšanas kritērijiem un procedūrām, šādu kritēriju hierarhiju dažādos procedūras posmos un to ilgumu;

(d) par individuālo pārrunu mērķi, ievērojot 12. pantu, un pienākumu procedūras gaitā iespējami drīz mutiski vai ar dokumentu starpniecību iesniegt un pamatot visu būtisko informāciju, kas varētu palīdzēt noteikt ģimenes locekļu, radinieku vai personu, ar ko ir jebkādas citas ģimenes attiecības, atrašanos dalībvalstīs, arī par līdzekļiem, ar kādiem pieteikuma iesniedzējs var iesniegt šādu informāciju, kā arī par visu palīdzību, ko dalībvalsts var piedāvāt ģimenes locekļu vai radinieku meklēšanā;

(e) par pieteikuma iesniedzēja pienākumu iespējami drīz procedūras gaitā atklāt visu būtisko informāciju, kas varētu palīdzēt noteikt jebkādas iepriekšējas uzturēšanās atļaujas, vīzas vai izglītības diplomus;

(f) par iespēju apstrīdēt pārsūtīšanas lēmumu 33. panta 2. punktā noteiktajā termiņā un par to, ka minētās apstrīdēšanas tvērums ir ierobežots, kā noteikts 33. panta 1. punktā;

(g) par tiesībām pēc pieprasījuma saņemt bezmaksas juridisko palīdzību, ja attiecīgā persona nevar atļauties segt ar to saistītās izmaksas;

(h) ka dalībvalstu kompetentās iestādes un Patvēruma aģentūra apstrādā pieteikuma iesniedzēja personas datus, arī lai apmainītos ar datiem par viņu vienīgi nolūkā īstenot savus pienākumus, kas izriet no šīs regulas;

(i) par attiecīgo personas datu kategorijām;

(j) par tiesībām piekļūt ar viņu saistītiem datiem un tiesībām pieprasīt šādu datu labošanu, ja tie ir nepareizi, vai dzēšanu, ja tie ir apstrādāti nelikumīgi, kā arī par minēto tiesību īstenošanas procedūrām, ieskaitot 41. pantā minēto iestāžu un to valsts datu aizsardzības iestāžu kontaktinformāciju, kas ir atbildīgas par tādu prasību izskatīšanu, kuras ir saistītas ar personas datu aizsardzību, un datu aizsardzības speciālista kontaktinformāciju;

(k) attiecībā uz nepavadītiem nepilngadīgajiem — par pārstāvja lomu un pienākumiem un par procedūru, kā konfidenciāli un droši iesniegt sūdzību pret pārstāvi, pilnībā ievērojot bērna tiesības tikt uzklausītam par šo jautājumu;

(l) attiecīgā gadījumā — par 57. un 58. pantā noteikto pārcelšanas procedūru.

2. Informāciju, kas minēta 1. punktā, sniedz rakstiski valodā, kuru pieteikuma iesniedzējs saprot vai kuru ir pamats uzskatīt par viņam saprotamu. Dalībvalstis izmanto vienotu informatīvu materiālu, kas skaidrā un vienkāršā valodā saskaņā ar 3. punktu izveidots šim nolūkam.

Ja tas vajadzīgs, lai pieteikuma iesniedzējs pienācīgi saprastu sniegto informāciju, to sniedz arī mutiski, attiecīgā gadījumā saistībā ar 12. pantā minētajām individuālajām pārrunām.

3. Patvēruma aģentūra ciešā sadarbībā ar atbildīgajām valstu aģentūrām izstrādā vienotu informatīvu materiālu, kā arī īpašu nepavadītiem nepilngadīgajiem domātu bukletu, kurā ir vismaz 1. punktā minētā informācija. Vienotajā informatīvajā materiālā iekļauj arī informāciju par to, kā piemērot Regulu (ES) XXX/XXX [*Eurodac regula*], un jo īpaši par nolūku, kura dēļ pieteikuma iesniedzēja dati var tikt apstrādāti *Eurodac* sistēmā. Vienotais informatīvais materiāls tiek veidots tā, lai dalībvalstis to varētu papildināt ar dalībvalstij specifisku papildu informāciju.

12. pants

Individuālas pārrunas

1. Lai atvieglotu atbildīgās dalībvalsts noteikšanas procesu, dalībvalsts, kas nosaka atbildīgo dalībvalsti, veic individuālas pārrunas ar pieteikuma iesniedzēju. Pārrunas arī ļauj pareizi izprast informāciju, kas pieteikuma iesniedzējam sniegta saskaņā ar 11. pantu.

2. Individuālas pārrunas var neveikt, ja:

   (a) pieteikuma iesniedzējs ir aizbēdzis;

   (b) pieteikuma iesniedzējs nav ieradies uz individuālajām pārrunām un nav norādījis pamatotus prombūtnes iemeslus;

   (c) pēc 11. pantā minētās informācijas saņemšanas pieteikuma iesniedzējs jau ir sniedzis informāciju, kas ir būtiska, lai citādi noteiktu atbildīgo dalībvalsti. Dalībvalsts, kas neveic pārrunas, sniedz pieteikuma iesniedzējam iespēju sniegt visu papildu informāciju, kura ir būtiska, lai 29. panta 1. punktā minētajā laikposmā pareizi noteiktu atbildīgo dalībvalsti.

3. Individuālās pārrunas notiek laikus un katrā ziņā pirms tam, kad saskaņā ar 29. pantu iesniegts uzņemšanas pieprasījums.

4. Individuālās pārrunas notiek valodā, kuru pieteikuma iesniedzējs saprot vai kuru ir pamats uzskatīt par viņam saprotamu un kurā viņš spēj sazināties. Pārrunas ar nepavadītiem nepilngadīgajiem notiek bērniem draudzīgā veidā, tās veic darbinieki, kas ir atbilstoši apmācīti un kvalificēti saskaņā ar valsts tiesību aktiem, klātesot nepilngadīgā pārstāvim un attiecīgā gadījumā viņa juridiskajam konsultantam. Vajadzības gadījumā dalībvalstis izmanto tulka un attiecīgā gadījumā kultūrmediatora pakalpojumus, kuri spēj nodrošināt pienācīgu saziņu starp pieteikuma iesniedzēju un personu, kas vada individuālās pārrunas. Pieteikuma iesniedzējs var lūgt, lai ar viņu sarunājas un lai viņam palīdz viņa dzimuma darbinieki.

5. Individuālās pārrunas notiek apstākļos, kas nodrošina pienācīgu konfidencialitāti. Tās veic saskaņā ar valsts tiesību aktiem kvalificēta persona. Pieteikuma iesniedzējiem, kuri saskaņā ar Regulu (ES) XXX/XXX [*Patvēruma procedūras regula*] identificēti kā tādi, kam vajadzīgas īpašas procesuālās garantijas, sniedz pienācīgu atbalstu, lai radītu apstākļus, kas vajadzīgi, lai viņi reāli darītu zināmus visus elementus, kuri ļauj noteikt atbildīgo dalībvalsti.

6. Dalībvalsts, kas veic individuālas pārrunas, sastāda to rakstisku kopsavilkumu, kurā iekļauj vismaz galveno informāciju, kuru pārrunās sniedzis pieteikuma iesniedzējs. Kopsavilkums var būt ziņojuma vai standarta veidlapas formā. Dalībvalsts nodrošina, lai pieteikuma iesniedzējam un/vai juridiskajam konsultantam vai citam padomdevējam, kas pārstāv pieteikuma iesniedzēju, tiek laikus nodrošināta piekļuve kopsavilkumam.

13. pants

Garantijas nepilngadīgajiem

1. Bērna intereses dalībvalstīm ir galvenais apsvērums visās šajā regulā paredzētajās procedūrās.

2. Katra dalībvalsts, kurā atrodas nepavadīts nepilngadīgais, nodrošina, lai viņu attiecībā uz šajā regulā paredzētajām attiecīgajām procedūrām pārstāvētu un viņam palīdzētu pārstāvis. Pārstāvis ir kvalificēts un apmācīts, un viņam ir īpašas zināšanas, lai nodrošinātu, ka, veicot šajā regulā noteiktās procedūras, tiek ņemtas vērā nepilngadīgā intereses. Šādam pārstāvim ir piekļuve attiecīgo dokumentu saturam pieteikuma iesniedzēja lietā, arī nepavadītiem nepilngadīgajiem domātajam īpašajam informatīvajam materiālam.

   Ja par pārstāvi ir norīkota organizācija, tā izrauga personu, kas ir atbildīga par tās pienākumu veikšanu attiecībā uz nepilngadīgo. Uz minēto personu attiecas pirmā daļa.

   Pirmajā daļā paredzētais pārstāvis var būt tā pati persona vai organizācija, kas paredzēta Regulas (ES) XXX/XXX [*Patvēruma procedūras regula*] 22. pantā.

3. Nepavadītā nepilngadīgā pārstāvis tiek iesaistīts šajā regulā paredzētās atbildīgās dalībvalsts noteikšanas procesā. Pārstāvis palīdz nepavadītajam nepilngadīgajam sniegt informāciju, kas ir būtiska, lai saskaņā ar 4. punktu novērtētu viņa intereses, tostarp attiecībā uz tiesību tikt uzklausītam īstenošanu, un, ja tas ir vajadzīgs šim nolūkam, atbalsta viņa iesaisti ar citiem dalībniekiem, kā ģimenes locekļu meklēšanas organizācijām.

4. Bērna interešu novērtēšanā dalībvalstis cieši sadarbojas savā starpā un jo īpaši pienācīgi ņem vērā šādus faktorus:

   (a) ģimenes atkalapvienošanās iespējas;

   (b) nepilngadīgā labklājību un sociālo attīstību, īpaši ņemot vērā nepilngadīgā pieredzi;

   (c) drošuma un drošības apsvērumus, jo īpaši tad, ja pastāv risks, ka nepilngadīgais varētu būt jebkāda veida vardarbības un ekspluatācijas, tostarp cilvēku tirdzniecības, upuris;

   (d) nepilngadīgā uzskatus atbilstoši viņa vecumam un briedumam;

   (e) ja pieteikuma iesniedzējs ir nepavadīts nepilngadīgais — informāciju, ko sniedzis pārstāvis dalībvalstī, kurā atrodas nepavadītais nepilngadīgais.

5. Pirms nepavadītais nepilngadīgais tiek pārsūtīts uz atbildīgo dalībvalsti vai attiecīgā gadījumā uz pārcelšanas mērķa dalībvalsti, pārsūtītāja dalībvalsts pārliecinās, ka atbildīgā dalībvalsts vai pārcelšanas mērķa dalībvalsts nekavējoties veic Direktīvas XXX/XXX/ES [*Uzņemšanas apstākļu direktīva*] 14, un 23. pantā un Regulas (ES) XXX/XXX [*Patvēruma procedūras regula*] 22. pantā minētos pasākumus. Pirms lēmuma par nepavadīta nepilngadīgā pārsūtīšanu novērtē viņa intereses. Novērtējuma pamatā ir 4. punktā uzskaitītie faktori, un pārsūtīšanas lēmumā skaidri izklāsta secinājumus par šo faktoru novērtējumu. Novērtējumu ātri veic darbinieki, kuriem ir vajadzīgā kvalifikācija un īpašās zināšanas, lai nodrošinātu, ka tiek ņemtas vērā nepilngadīgā intereses.

6. Lai piemērotu 15. pantu, dalībvalsts, kurā reģistrēts nepavadīta nepilngadīgā starptautiskās aizsardzības pieteikums, cik drīz vien iespējams veic atbilstīgu darbību nepavadītā nepilngadīgā ģimenes locekļu vai radinieku apzināšanai dalībvalstu teritorijā, vienlaikus aizsargājot bērna intereses.

Šajā sakarā minētā dalībvalsts var lūgt starptautisku vai citu attiecīgu organizāciju palīdzību un atvieglināt nepilngadīgā piekļuvi šādu organizāciju sniegtajiem meklēšanas pakalpojumiem.

Šīs regulas 41. pantā minēto kompetento iestāžu darbinieki, kuri izskata pieprasījumus, kas saistīti ar nepavadītiem nepilngadīgajiem, ir pienācīgi apmācīti saistībā ar nepilngadīgo konkrētajām vajadzībām un turpina saņemt šādu apmācību.

7. Lai atvieglotu 6. punktā paredzēto atbilstīgo darbību nepavadītā nepilngadīgā ģimenes locekļu vai radinieku apzināšanai citu dalībvalstu teritorijā, vienlaikus aizsargājot bērna intereses, Komisija pieņem īstenošanas aktus, ieskaitot standarta veidlapu būtiskās informācijas apmaiņai starp dalībvalstīm. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 67. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

II NODAĻA

KRITĒRIJI ATBILDĪGĀS DALĪBVALSTS NOTEIKŠANAI

14. pants

Kritēriju hierarhija

1. Kritērijus atbildīgās dalībvalsts noteikšanai piemēro tādā kārtībā, kādā tie izklāstīti šajā nodaļā.

2. Atbildīgo dalībvalsti nosaka saskaņā ar šajā nodaļā izklāstītajiem kritērijiem, pamatojoties uz situāciju, kāda bija tad, kad dalībvalstī pirmo reizi tika reģistrēts starptautiskās aizsardzības pieteikums.

15. pants

Nepavadīti nepilngadīgie

1. Ja pieteikuma iesniedzējs ir nepavadīts nepilngadīgais, tad piemēro tikai šajā pantā paredzētos kritērijus, un to dara tādā secībā, kādā tie noteikti 2.–5. punktā.

2. Atbildīgā dalībvalsts ir tā dalībvalsts, kurā likumīgi atrodas nepavadīta nepilngadīgā ģimenes loceklis, ja vien nav pierādīts, ka tas nav nepilngadīgā interesēs. Ja pieteikuma iesniedzējs ir precējies nepilngadīgais, kura laulātais likumīgi neatrodas dalībvalstu teritorijā, tad atbildīgā dalībvalsts ir tā dalībvalsts, kurā likumīgi atrodas nepilngadīgā tēvs, māte vai kāds cits pieaugušais, kas saskaņā ar minētās dalībvalsts tiesībām vai praksi ir atbildīgs par nepilngadīgo, vai viņa brālis vai māsa.

3. Ja pieteikuma iesniedzējam ir radinieks, kas likumīgi atrodas citā dalībvalstī, un ja, balstoties uz individuālu pārbaudi, ir konstatēts, ka šis radinieks spēj rūpēties par viņu, tad minētā dalībvalsts apvieno nepilngadīgo ar viņa radinieku un ir atbildīgā dalībvalsts, ja vien netiek pierādīts, kas tas nav nepilngadīgā interesēs.

4. Ja 2. un 3. punktā minētie ģimenes locekļi vai radinieki atrodas vairāk nekā vienā dalībvalstī, tad lēmumu par atbildīgo dalībvalsti pieņem, ņemot vērā to, kas ir nepavadītā nepilngadīgā interesēs.

5. Ja nepilngadīgajam nav ģimenes locekļa vai radinieka, kas minēts 2. un 3. punktā, atbildīgā dalībvalsts ir tā dalībvalsts, kurā pirmajā reģistrēts nepavadītā nepilngadīgā

starptautiskās aizsardzības pieteikums, ja vien netiek pierādīts, ka tas nav nepilngadīgā interesēs.

6. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 68. pantu attiecībā uz:

(a) nepavadītu nepilngadīgo ģimenes locekļu vai radinieku identifikāciju;

(b) kritērijiem, pēc kuriem noteikt, vai pastāv pierādītas ģimenes saiknes;

(c) kritērijiem, pēc kuriem novērtēt radinieka spējas rūpēties par nepavadītu nepilngadīgo, arī situācijās, kad nepavadītā nepilngadīgā ģimenes locekļi, brāļi vai māsas vai radinieki uzturas vairāk nekā vienā dalībvalstī.

Īstenojot pilnvaras pieņemt deleģētos aktus, Komisija nepārsniedz 13. panta 4. punktā noteikto bērna interešu tvērumu.

7. Komisija ar īstenošanas aktiem izveido vienotus nosacījumus attiecībā uz apspriešanos un informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 67. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

16. pants

Ģimenes locekļi, kas ir starptautiskās aizsardzības saņēmēji

Ja pieteikuma iesniedzējam ir ģimenes loceklis, kuram ir atļauts uzturēties dalībvalstī kā starptautiskās aizsardzības saņēmējam, tad minētā dalībvalsts ir atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu ar noteikumu, ka attiecīgās personas ir rakstiski paudušas savu vēlmi.

17. pants

Ģimenes locekļi, kas ir starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēji

Ja pieteikuma iesniedzējam ir ģimenes loceklis dalībvalstī un par šā ģimenes locekļa starptautiskās aizsardzības pieteikumu minētajā dalībvalstī vēl nav pieņemts pirmais lēmums pēc būtības, tad minētā dalībvalsts ir atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu ar noteikumu, ka attiecīgās personas ir rakstiski paudušas savu vēlmi.

18. pants

Ģimenes procedūra

Ja vairāki ģimenes locekļi iesniedz starptautiskās aizsardzības pieteikumus vienā un tajā pašā dalībvalstī vienlaikus vai ar pietiekami īsu starplaiku, lai procedūras atbildīgās dalībvalsts noteikšanai veiktu kopā, un ja šajā regulā izklāstīto kritēriju piemērošanas dēļ šie ģimenes locekļi tiktu izšķirti, tad atbildīgo dalībvalsti nosaka šādi:

(a) par visu ģimenes locekļu starptautiskās aizsardzības pieteikumu izskatīšanu ir atbildīga dalībvalsts, kura atbilstoši kritērijiem ir atbildīga par ģimenes locekļu vairākuma uzņemšanu;

(b) ja tas nav iespējams, tad atbildīga ir dalībvalsts, kas atbilstoši kritērijiem ir atbildīga par vecākā ģimenes locekļa patvēruma pieteikuma izskatīšanu.

19. pants

Uzturēšanās dokumentu vai vīzu izdošana

1. Ja pieteikuma iesniedzējam ir derīgs uzturēšanās dokuments, tad par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu ir atbildīga dalībvalsts, kas izdevusi dokumentu.

2. Ja pieteikuma iesniedzējam ir derīga vīza, tad par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu ir atbildīga dalībvalsts, kas izdevusi šo vīzu, ja vien šī vīza nav izdota citas dalībvalsts vārdā, izmantojot pārstāvības pasākumu, kas paredzēts Regulas (EK) Nr. 810/2009 8. pantā. Tādā gadījumā par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu ir atbildīga pārstāvētā dalībvalsts.

3. Ja pieteikuma iesniedzējam ir vairāk nekā viens derīgs uzturēšanās dokuments vai vīza, ko izdevušas dažādas dalībvalstis, tad atbildību par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu dalībvalstis uzņemas šādā secībā:

   (a) dalībvalsts, kas ir izdevusi uzturēšanās dokumentu, kurš piešķir tiesības uz ilgāko uzturēšanās laikposmu, vai arī, ja visi derīguma termiņi ir vienādi, dalībvalsts, kura ir izdevusi uzturēšanās dokumentu ar visvēlāko derīguma beigu termiņu;

   (b) ja dažādajām vīzām ir viens un tas pats veids — dalībvalsts, kas ir izdevusi vīzu ar visvēlāko derīguma beigu termiņu;

   (c) ja vīzām ir dažādi veidi — dalībvalsts, kas ir izdevusi vīzu ar visilgāko derīguma termiņu, vai, ja derīguma termiņi ir vienādi, dalībvalsts, kura ir izdevusi vīzu ar visvēlāko derīguma beigu termiņu.

4. Ja pieteikuma iesniedzējam ir viens vai vairāki uzturēšanās dokumenti vai viena vai vairākas vīzas, kuru derīguma termiņš beidzies mazāk nekā trīs gadus pirms pieteikuma reģistrēšanas, piemēro 1., 2. un 3. punktu.

5. Fakts, ka uzturēšanās dokuments vai vīza izdota, pamatojoties uz fiktīvu vai pieņemtu identitāti vai pēc daļēji vai pilnībā viltotu vai nederīgu dokumentu uzrādīšanas, neliedz uzlikt atbildību dalībvalstij, kas to izdevusi. Dalībvalsts, kas izdevusi uzturēšanās dokumentu vai vīzu, tomēr nav atbildīga, ja tā spēj konstatēt, ka krāpšana notikusi pēc dokumenta vai vīzas izdošanas.

20. pants

Diplomi vai citas kvalifikācijas

1. Ja pieteikuma iesniedzējam ir diploms vai kvalifikācija, ko izdevusi kādā dalībvalstī izveidota izglītības iestāde, un starptautiskās aizsardzības pieteikums ir reģistrēts pēc tam, kad pieteikuma iesniedzējs pēc izglītības apguves ir atstājis dalībvalstu teritoriju, tad par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu ir atbildīga dalībvalsts, kurā ir izveidota šī izglītības iestāde.

2. Ja pieteikuma iesniedzējam ir vairāk nekā viens diploms vai kvalifikācija, ko izdevušas izglītības iestādes dažādās dalībvalstīs, tad atbildību par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu uzņemas dalībvalsts, kas diplomu vai kvalifikāciju izdevusi pēc ilgākā izglītības apguves perioda, vai, ja izglītības apguves periodi ir identiski, — dalībvalsts, kurā iegūts visjaunākais diploms vai kvalifikācija.

21. pants

Ieceļošana

1. Ja, pamatojoties uz tiešiem vai netiešiem pierādījumiem, kas aprakstīti abos šīs regulas 30. panta 4. punktā minētajos sarakstos, tostarp Regulā (ES) XXX/XXX [*Eurodac regula*] minētajiem datiem, ir konstatēts, ka pieteikuma iesniedzējs, ieceļojot no trešās valsts, neatbilstīgi šķērsojis dalībvalsts sauszemes, jūras vai gaisa robežu, tad par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu ir atbildīga dalībvalsts, kurā pirmajā šādā veidā ieceļojis pieteikuma iesniedzējs. Minētā atbildība izbeidzas, ja pieteikums ir reģistrēts, kad pagājuši vairāk nekā trīs gadi pēc dienas, kad notikusi robežas šķērsošana.

2. Šā panta 1. punktā izklāstīto noteikumu piemēro arī tad, ja pieteikuma iesniedzējs ir izkāpis krastā pēc meklēšanas un glābšanas operācijas.

3. Šā panta 1. un 2. punktu nepiemēro, ja, pamatojoties uz tiešiem vai netiešiem pierādījumiem, kas aprakstīti abos šīs regulas 30. panta 4. punktā minētajos sarakstos, tostarp Regulā (ES) XXX/XXX [*Eurodac regula*] minētajiem datiem, var konstatēt, ka pieteikuma iesniedzējs pēc robežas šķērsošanas ir pārcelts uz citu dalībvalsti saskaņā ar šīs regulas 57. pantu. Šādā gadījumā par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu ir atbildīga minētā cita dalībvalsts.

22. pants

Ieceļošana vīzu režīma atcelšanas gadījumā

Ja trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks ieceļo dalībvalsts teritorijā caur tādas dalībvalsts teritoriju, kurā attiecībā uz viņu ir atcelta prasība par vīzas nepieciešamību, tad minētā dalībvalsts ir atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu. Minētā atbildība izbeidzas, ja pieteikums ir reģistrēts, kad pagājuši vairāk nekā trīs gadi pēc dienas, kad persona ieceļojusi tās teritorijā.

23. pants

Pieteikuma iesniegšana lidostas starptautiskajā tranzīta zonā

Ja trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks starptautiskās aizsardzības pieteikumu ir iesniedzis dalībvalsts lidostas starptautiskajā tranzīta zonā, tad par pieteikuma izskatīšanu ir atbildīga minētā dalībvalsts.

III NODAĻA

APGĀDĀJAMIE UN DISKRECIONĀRĀS KLAUZULAS

24. pants

Apgādājamie

1. Ja pieteikuma iesniedzējs grūtniecības, jaundzimuša bērna, nopietnas saslimšanas, smagas invaliditātes, smagas traumas vai liela vecuma dēļ ir atkarīgs no palīdzības, ko sniedz viņa bērns vai vecāks, kas likumīgi uzturas vienā no dalībvalstīm, vai ja

pieteikuma iesniedzēja bērns vai vecāks, kas likumīgi uzturas vienā no dalībvalstīm, ir atkarīgs no pieteikuma iesniedzēja palīdzības, dalībvalstis pieteikuma iesniedzēju parasti patur kopā vai apvieno ar minēto bērnu vai vecāku ar noteikumu, ka ģimenes saites ir pastāvējušas pirms pieteikuma iesniedzēja ierašanās dalībvalstu teritorijā, ka bērns vai vecāks vai pieteikuma iesniedzējs ir spējīgs rūpēties par apgādājamo un ka attiecīgās personas ir rakstiski paudušas savu vēlmi.

Ja ir norādes, ka bērns vai vecāks likumīgi uzturas tās dalībvalsts teritorijā, kurā atrodas apgādājamais, tad minētā dalībvalsts, pirms tā saskaņā ar 29. pantu iesniedz uzņemšanas pieprasījumu, pārliecinās, vai bērns vai vecāks spēj rūpēties par apgādājamo.

2. Ja 1. punktā minētais bērns vai vecāks likumīgi uzturas dalībvalstī, kas nav dalībvalsts, kurā atrodas pieteikuma iesniedzējs, tad atbildīgā dalībvalsts ir dalībvalsts, kurā likumīgi uzturas bērns vai vecāks, ja vien pieteikuma iesniedzēja veselības stāvoklis ilgāku laiku neliedz viņam ceļot uz minēto dalībvalsti. Tādā gadījumā atbildīgā dalībvalsts ir dalībvalsts, kurā atrodas pieteikuma iesniedzējs. Šai dalībvalstij nav pienākuma nogādāt bērnu vai vecāku uz savu teritoriju.

3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 68. pantu attiecībā uz:

(a) elementiem, kas jāņem vērā, lai novērtētu atkarības saikni;

(b) kritērijiem, pēc kuriem noteikt, vai pastāv pierādītas ģimenes saiknes;

(c) kritērijiem, pēc kuriem novērtēt attiecīgās personas spēju rūpēties par apgādājamo;

(d) ja nepieciešams — elementiem, kas jāņem vērā, lai novērtētu nespēju ilgāku laiku ceļot.

4. Komisija ar īstenošanas aktiem izveido vienotus nosacījumus attiecībā uz apspriešanos un informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 67. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

25. pants

Diskrecionārās klauzulas

1. Atkāpjoties no 8. panta 1. punkta, katra dalībvalsts var nolemt izskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu, ko tajā reģistrējis trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, pat ja saskaņā ar šajā regulā noteiktajiem kritērijiem šāda izskatīšana nav attiecīgās dalībvalsts pienākums.

2. Dalībvalsts, kurā ir reģistrēts starptautiskās aizsardzības pieteikums un kura veic atbildīgās dalībvalsts noteikšanas procedūru, vai atbildīgā dalībvalsts var jebkurā laikā, pirms ir pieņemts pirmais lēmums pēc būtības, pieprasīt citai dalībvalstij uzņemt pieteikuma iesniedzēju, lai apvienotu personas ar jebkādām ģimenes attiecībām, pamatojoties uz humāniem, jo īpaši ģimenes vai kultūras, apsvērumiem, pat ja minētā cita dalībvalsts nav atbildīga saskaņā ar 15.–18. un 24. pantā noteiktajiem kritērijiem. Attiecīgās personas piekrišanu pauž rakstiski.

Uzņemšanas pieprasījumā ir visi pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts rīcībā esošie materiāli, kas pieprasījuma saņēmējai dalībvalstij ļauj novērtēt situāciju.

Pieprasījuma saņēmēja dalībvalsts veic visas pārbaudes, kas vajadzīgas, lai izskatītu minētos humānos apsvērumus, un divu mēnešu laikā no pieprasījuma saņemšanas

dienas atbild pieprasījuma iesniedzējai dalībvalstij, izmantojot elektronisko sakaru tīklu, kas izveidots ar Regulas (EK) Nr. 1560/2003 18. pantu. Atbildē, ar ko noraida pieprasījumu, norāda iemeslus, kas ir noraidīšanas pamatā.

IV NODAĻA

ATBILDĪGĀS DALĪBVALSTS PIENĀKUMI

26. pants

Atbildīgās dalībvalsts pienākumi

1. Saskaņā ar šo regulu atbildīgajai dalībvalstij ir pienākums:

   (a) saskaņā ar 29., 30. un 35. pantā izklāstītajiem nosacījumiem uzņemt pieteikuma iesniedzēju, kura pieteikums reģistrēts citā dalībvalstī;

   (b) saskaņā ar šīs regulas 31. un 35. pantā izklāstītajiem nosacījumiem uzņemt atpakaļ pieteikuma iesniedzēju, trešās valsts valstspiederīgo vai bezvalstnieku, attiecībā uz kuru minētā dalībvalsts ir norādīta kā atbildīgā dalībvalsts saskaņā ar Regulas (ES) XXX/XXX [*Eurodac regula*] 11. panta 1. punktu;

   (c) saskaņā ar šīs regulas 31. un 35. pantā izklāstītajiem nosacījumiem uzņemt atpakaļ starptautiskās aizsardzības saņēmēju, attiecībā uz kuru minētā dalībvalsts ir norādīta kā atbildīgā dalībvalsts saskaņā ar Regulas (ES) XXX/XXX [*Eurodac regula*] 11. panta 1. punktu;

   (d) saskaņā ar šīs regulas 31. un 35. pantā izklāstītajiem nosacījumiem uzņemt atpakaļ pārmitinātu vai uzņemtu personu, kura ir iesniegusi starptautiskās aizsardzības pieteikumu vai kura neatbilstīgi uzturas dalībvalstī, kas nav dalībvalsts, kura ir piekritusi uzņemt šo personu saskaņā ar Regulu (ES) XXX/XXX [*Savienības pārmitināšanas sistēmas regula*] vai kura ir piešķīrusi starptautisko aizsardzību vai humanitāro statusu saskaņā ar valsts pārmitināšanas shēmu.

2. Lai sasniegtu šīs regulas mērķus, nepilngadīgais, kas ir kopā ar pieteikuma iesniedzēju un atbilst ģimenes locekļa definīcijai, nav nošķirams no sava ģimenes locekļa un nepilngadīgo uzņem vai uzņem atpakaļ dalībvalsts, kura ir atbildīga par minētā ģimenes locekļa starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, pat ja nepilngadīgais pats par sevi nav pieteikuma iesniedzējs, ja vien netiek pierādīts, ka tas nav bērna interesēs. Tādu pašu principu piemēro bērniem, kas dzimuši pēc pieteikuma iesniedzēja ierašanās dalībvalstu teritorijā, bez nepieciešamības uzsākt jaunu procedūru viņu uzņemšanai.

3. Situācijās, kas minētas 1. punkta a) un b) apakšpunktā, atbildīgā dalībvalsts izskata vai pabeidz izskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu saskaņā ar Regulu (ES) XXX/XXX [*Patvēruma procedūras regula*].

27. pants

Atbildības izbeigšanās

1. Ja dalībvalsts, kas izdod uzturēšanās dokumentu pieteikuma iesniedzējam, nolemj piemērot 25. pantu vai nepārsūta attiecīgo personu uz atbildīgo dalībvalsti 35. pantā

noteiktajā termiņā, šī dalībvalsts kļūst par atbildīgo dalībvalsti un tai tiek nodoti 26. pantā noteiktie pienākumi. Attiecīgā gadījumā tā informē iepriekš atbildīgo dalībvalsti, dalībvalsti, kas veic atbildīgās dalībvalsts noteikšanas procedūru, vai dalībvalsti, kura ir saņēmusi pieprasījumu uzņemt pieteikuma iesniedzēju vai kura ir saņēmusi atpakaļuzņemšanas paziņojumu, izmantojot elektronisko sakaru tīklu, kas izveidots ar Regulas (EK) Nr. 1560/2003 18. pantu.

Pirmo daļu nepiemēro, ja atbildīgā dalībvalsts personai jau ir piešķīrusi starptautisko aizsardzību.

Dalībvalsts, kas kļūst atbildīga saskaņā ar šā panta pirmo daļu, saskaņā ar Regulas (ES) XXX/XXX [*Eurodac regula*] 11. panta 3. punktu norāda, ka ir kļuvusi par atbildīgo dalībvalsti.

2. Šīs regulas 26. panta 1. punkta b) apakšpunktā noteiktais pienākums uzņemt atpakaļ trešās valsts valstspiederīgo vai bezvalstnieku izbeidzas, ja, pamatojoties uz Regulas (ES) XXX/XXX [*Eurodac regula*] 11. panta 2. punkta c) apakšpunktā minēto atjaunināto datu kopu, var konstatēt, ka attiecīgā persona vai nu obligātā kārtā, vai brīvprātīgi ir atstājusi dalībvalstu teritoriju saskaņā ar atgriešanas lēmumu vai lēmumu par piespiedu izraidīšanu, kas izdots pēc pieteikuma atsaukšanas vai noraidīšanas.

Pieteikumu, kas reģistrēts pēc tam, kad notikusi reāla piespiedu izraidīšana, šajā regulā uzskata par jaunu pieteikumu, kurš ir pamatā jaunai atbildīgās dalībvalsts noteikšanas procedūrai.

V NODAĻA

PROCEDŪRAS

I IEDAĻA

PROCEDŪRAS UZSĀKŠANA

28. pants

Procedūras uzsākšana

1. Dalībvalsts, kurā pirmajā reģistrēts starptautiskās aizsardzības pieteikums saskaņā ar Regulu (ES) XXX/XXX [*Patvēruma procedūras regula*], vai attiecīgā gadījumā pārcelšanas mērķa dalībvalsts atbildīgās dalībvalsts noteikšanas procesu sāk nekavējoties.

2. Dalībvalsts, kurā pirmajā ir reģistrēts pieteikums, vai attiecīgā gadījumā pārcelšanas mērķa dalībvalsts turpina atbildīgās dalībvalsts noteikšanas procesu, ja pieteikuma iesniedzējs bez atļaujas atstāj šīs dalībvalsts teritoriju vai citādi nav pieejams šīs dalībvalsts kompetentajām iestādēm.

3. Dalībvalsts, kas ir veikusi atbildīgās dalībvalsts noteikšanas procesu vai kas ir kļuvusi par atbildīgo dalībvalsti saskaņā ar šīs regulas 8. panta 4. punktu, *Eurodac* sistēmā saskaņā ar Regulas (ES) XXX/XXX [*Eurodac regula*] 11. panta 1. punktu nekavējoties norāda:

(a) savu atbildību saskaņā ar 8. panta 2. punktu;

(b) savu atbildību saskaņā ar 8. panta 4. punktu;

(c) savu atbildību, kas radusies tādēļ, ka tā nav ievērojusi 29. pantā noteiktos termiņus;

(d) tās dalībvalsts atbildību, kura ir pieņēmusi pieprasījumu uzņemt pieteikuma iesniedzēju saskaņā ar 30. pantu.

Līdz šīs norādes pievienošanai piemēro 4. punktā minētās procedūras.

4. Pieteikuma iesniedzēju, kurš atrodas citā dalībvalstī bez uzturēšanās dokumenta vai kurš tajā pauž starptautiskās aizsardzības pieteikumu atbildīgās dalībvalsts noteikšanas procesa laikā, saskaņā ar 31. un 35. pantā izklāstītajiem nosacījumiem uzņem atpakaļ dalībvalsts, kurā pirmajā reģistrēts minētais pieteikums.

Minētais pienākums izbeidzas, ja dalībvalsts, kas nosaka atbildīgo dalībvalsti, var konstatēt, ka pieteikuma iesniedzējs ir saņēmis uzturēšanās atļauju no citas dalībvalsts.

5. Pieteikuma iesniedzēju, kurš atrodas dalībvalstī bez uzturēšanās dokumenta vai kurš pauž starptautiskās aizsardzības pieteikumu pēc tam, kad cita dalībvalsts ir apstiprinājusi attiecīgās personas pārcelšanu, kas notiek saskaņā ar 57. panta 7. punktu, un pirms tam, kad saskaņā ar 57. panta 9. punktu attiecīgo personu pārsūta uz minēto dalībvalsti, pārcelšanas mērķa dalībvalsts uzņem atpakaļ saskaņā ar 31. un 35. pantā izklāstītajiem nosacījumiem.

II IEDAĻA

UZŅEMŠANAS PIEPRASĪJUMA PROCEDŪRAS

29. pants

Uzņemšanas pieprasījuma iesniegšana

1. Ja dalībvalsts, kurā reģistrēts starptautiskās aizsardzības pieteikums, uzskata, ka par šā pieteikuma izskatīšanu ir atbildīga cita dalībvalsts, tā bez kavēšanās un katrā ziņā divu mēnešu laikā no pieteikuma reģistrācijas dienas pieprasa minētajai citai dalībvalstij uzņemt attiecīgo pieteikuma iesniedzēju.

Neatkarīgi no pirmās daļas gadījumā, ja *Eurodac* ir trāpījums ar datiem, kas reģistrēti saskaņā ar Regulas (ES) XXX/XXX [*Eurodac regula*] 13. un 14.a pantu, vai ja VIS ir trāpījums ar datiem, kuri reģistrēti saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 767/2008 21. pantu, tad uzņemšanas pieprasījumu nosūta viena mēneša laikā no minētā trāpījuma saņemšanas.

Ja pieprasījums uzņemt pieteikuma iesniedzēju nav iesniegts pirmajā un otrajā daļā noteiktajos laikposmos, tad par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu ir atbildīga dalībvalsts, kurā ir reģistrēts pieteikums.

Ja pieteikuma iesniedzējs ir nepavadīts nepilngadīgais, tad dalībvalsts, kas nosaka atbildīgo dalībvalsti, ja tā uzskata, ka tas ir nepilngadīgā interesēs, var turpināt atbildīgās dalībvalsts noteikšanas procedūru un pieprasīt, lai cita dalībvalsts uzņemtu pieteikuma iesniedzēju, pat ja pirmajā un otrajā daļā noteiktais termiņš ir beidzies.

2. Pieprasījuma iesniedzēja dalībvalsts var pieprasīt steidzamu atbildi gadījumos, kad starptautiskās aizsardzības pieteikums ir reģistrēts pēc tam, kad ir izdots lēmums atteikt ieceļošanu vai atgriešanas lēmums.

Pieprasījumā norāda iemeslus, kas pamato atbildes steidzamību, un pieprasīto atbildes saņemšanas laikposmu. Minētais laikposms ir vismaz viena nedēļa.

3. Šā panta 1. un 2. punktā minētajos gadījumos uzņemšanas pieprasījumu citai dalībvalstij iesniedz, izmantojot standarta veidlapu un iekļaujot tiešus vai netiešus pierādījumus, kas aprakstīti abos 30. panta 4. punktā minētajos sarakstos, un/vai būtiskus elementus no pieteikuma iesniedzēja sniegtās informācijas, lai pieprasījuma saņēmējas dalībvalsts iestādes varētu pārbaudīt, vai, pamatojoties uz šajā regulā izklāstītajiem kritērijiem, tā ir atbildīga par pieteikuma izskatīšanu.

Komisija ar īstenošanas aktiem pieņem vienotus nosacījumus attiecībā uz uzņemšanas pieprasījumu sagatavošanu un iesniegšanu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 67. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

30. pants

Atbilde uz uzņemšanas pieprasījumu

1. Pieprasījuma saņēmēja dalībvalsts veic vajadzīgās pārbaudes un paziņo lēmumu par uzņemšanas pieprasījumu, kas attiecas uz pieteikuma iesniedzēju, viena mēneša laikā no pieprasījuma saņemšanas.

2. Neatkarīgi no 1. punkta gadījumā, ja *Eurodac* ir trāpījums ar datiem, kas reģistrēti saskaņā ar Regulas (ES) XXX/XXX [*Eurodac regula*] 13. un 14.a pantu, vai ja VIS ir trāpījums ar datiem, kuri reģistrēti saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 767/2008 21. panta 2. punktu, tad pieprasījuma saņēmēja dalībvalsts paziņo lēmumu par pieprasījumu divu nedēļu laikā no pieprasījuma saņemšanas.

3. Atbildīgās dalībvalsts noteikšanas procedūrā izmanto tiešo un netiešo pierādījumu elementus.

4. Komisija ar īstenošanas aktiem izveido un regulāri pārskata divus sarakstus, kuros saskaņā ar šā punkta a) un b) apakšpunktā izklāstītajiem kritērijiem ir norādīti tiešo un netiešo pierādījumu būtiskie elementi. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 67. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

   (a) Tiešie pierādījumi:

      i) formāli tiešie pierādījumi, kas saskaņā ar šo regulu nosaka atbildību, kamēr tie nav atspēkoti ar tiešiem pierādījumiem par pretējo;

      ii) dalībvalstis 67. pantā paredzētajai komitejai sniedz dažādu veidu administratīvu dokumentu paraugus saskaņā ar formālo tiešo pierādījumu sarakstā noteikto tipoloģiju.

   (b) Netiešie pierādījumi:

      i) indikatīvi elementi, kas, būdami apstrīdami, atsevišķos gadījumos atbilstīgi tiem piešķirtajam pierādījuma spēkam var būt pietiekami;

      ii) to pierādījuma spēku attiecībā uz atbildību par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu novērtē katrā gadījumā atsevišķi.

5. Prasība par tiešajiem pierādījumiem nepārsniedz šīs regulas pareizai piemērošanai vajadzīgo.

6. Pieprasījuma saņēmēja dalībvalsts atzīst savu atbildību, ja netiešie pierādījumi ir saskanīgi, pārbaudāmi un pietiekami detalizēti, lai noteiktu atbildību.

7. Ja pieprasījuma iesniedzēja dalībvalsts ir lūgusi steidzamu atbildi saskaņā ar 29. panta 2. punktu, tad pieprasījuma saņēmēja dalībvalsts sniedz atbildi prasītajā laikposmā vai, ja tas nav iespējams, divu nedēļu laikā no pieprasījuma saņemšanas.

8. Ja pieprasījuma saņēmēja dalībvalsts neiebilst pret pieprasījumu 1. punktā noteiktajā viena mēneša laikposmā, sniedzot atbildi, kas ietver pilnīgu un detalizētu pamatojumu, vai attiecīgā gadījumā 2. un 7. punktā noteiktajā divu nedēļu laikposmā, tas ir pielīdzināms pieprasījuma pieņemšanai un ietver pienākumu uzņemt personu, ieskaitot pienākumu nodrošināt pienācīgus ar ierašanos saistītus pasākumus.

III IEDAĻA

ATPAKAĻUZŅEMŠANAS PAZIŅOJUMU PROCEDŪRAS

31. pants

Atpakaļuzņemšanas paziņojuma iesniegšana

1. Šīs regulas 26. panta 1. punkta b), c) vai d) apakšpunktā minētajā situācijā dalībvalsts, kurā persona atrodas, nekavējoties un katrā ziņā divu nedēļu laikā no *Eurodac* trāpījuma saņemšanas iesniedz atpakaļuzņemšanas paziņojumu.

2. Atpakaļuzņemšanas paziņojumu iesniedz, izmantojot standarta veidlapu un iekļaujot tiešus vai netiešus pierādījumus, kas aprakstīti abos 30. panta 4. punktā minētajos sarakstos, un/vai būtiskos elementus no attiecīgās personas sniegtās informācijas.

3. Paziņojuma saņēmēja dalībvalsts dalībvalstij, kas sniegusi paziņojumu, vienas nedēļas laikā apstiprina, ka saņēmusi paziņojumu, ja vien paziņojuma saņēmēja dalībvalsts minētajā termiņā nevar pierādīt, ka saskaņā ar 27. pantu tās atbildība ir izbeigusies.

4. Bezdarbība 3. punktā noteiktajā vienas nedēļas laikposmā ir pielīdzināma apstiprinājumam par paziņojuma saņemšanu.

5. Komisija ar īstenošanas aktiem pieņem vienotus nosacījumus attiecībā uz atpakaļuzņemšanas paziņojumu sagatavošanu un iesniegšanu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 67. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

IV IEDAĻA

PROCESUĀLĀS GARANTIJAS

32. pants

Pārsūtīšanas lēmuma paziņošana

1. Dalībvalsts, kura nosaka atbildīgo dalībvalsti un kuras uzņemšanas pieprasījums, kas attiecas uz 26. panta 1. punkta a) apakšpunktā minēto pieteikuma iesniedzēju, ir pieņemts, vai kura ir iesniegusi atpakaļuzņemšanas paziņojumu, kas attiecas uz 26. panta 1. punkta b), c) un d) apakšpunktā minētajām personām, vēlākais vienas nedēļas laikā no pieņemšanas vai paziņošanas pieņem pārsūtīšanas lēmumu.

2. Ja pieprasījuma saņēmēja dalībvalsts piekrīt uzņemt pieteikuma iesniedzēju vai uzņemt atpakaļ 26. panta 1. punkta b), c) vai d) apakšpunktā minēto personu, tad

pieprasījuma vai paziņojuma iesniedzēja dalībvalsts bez kavēšanās rakstiski paziņo attiecīgajai personai lēmumu pārsūtīt viņu uz atbildīgo dalībvalsti un attiecīgā gadījumā to, ka neizskatīs viņa starptautiskās aizsardzības pieteikumu.

3. Ja attiecīgo personu pārstāv juridiskais konsultants vai cits padomdevējs, dalībvalstis var izvēlēties lēmumu paziņot šādam juridiskajam konsultantam vai padomdevējam, nevis attiecīgajai personai un attiecīgā gadījumā paziņot lēmumu attiecīgajai personai.

4. Šā panta 1. punktā minētajā lēmumā ietver informāciju par pieejamiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, tostarp par tiesībām lūgt tā izpildes apturēšanu un par šādu tiesiskās aizsardzības līdzekļu izmantošanai un pārsūtīšanai piemērojamajiem termiņiem, un vajadzības gadījumā ietver informāciju par vietu, kur attiecīgajai personai jāierodas, kā arī ierašanās dienu, ja minētā persona dodas uz atbildīgo dalībvalsti patstāvīgi.

Dalībvalstis nodrošina, lai attiecīgajai personai kopā ar 1. punktā minēto lēmumu tiek paziņota informācija par personām vai struktūrām, kas attiecīgajai personai var sniegt juridisku palīdzību, ja minētā informācija nav jau sniegta.

5. Ja attiecīgajai personai nepalīdz vai viņu nepārstāv juridiskais konsultants vai cits padomdevējs, dalībvalstis viņu informē par galvenajiem elementiem lēmumā, kurā vienmēr ietver informāciju par pieejamajiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem un šādu tiesiskās aizsardzības līdzekļu izmantošanai piemērojamiem termiņiem valodā, ko attiecīgā persona saprot vai kuru ir pamats uzskatīt par viņai saprotamu.

33. pants

Tiesiskās aizsardzības līdzekļi

1. Pieteikuma iesniedzējam vai citai personai, kas minēta 26. panta 1. punkta b), c) un d) apakšpunktā, ir tiesības uz efektīvu tiesiskās aizsardzības līdzekli, proti, pārsūtīšanas lēmuma faktisku un juridisku pārsūdzību vai pārskatīšanu tiesā.

Tiesiskās aizsardzības līdzekļa tvērums nepārsniedz novērtējumu par to:

(a) vai pārsūtīšana radītu reālu necilvēcīgas vai pazemojošas izturēšanās risku pret attiecīgo personu Pamattiesību hartas 4. panta nozīmē;

(b) vai ir pārkāpts 15.–18. pants un 24. pants attiecībā uz personām, kas uzņemtas saskaņā ar 26. panta 1. punkta a) apakšpunktu.

2. Dalībvalstis paredz divu nedēļu laikposmu no pārsūtīšanas lēmuma paziņošanas, kurā attiecīgā persona var īstenot savas tiesības uz efektīvu tiesiskās aizsardzības līdzekli saskaņā ar 1. punktu.

3. Attiecīgajai personai ir tiesības samērīgā laikposmā no pārsūtīšanas lēmuma paziņošanas pieprasīt, lai tiesa aptur pārsūtīšanas lēmuma īstenošanu līdz laikam, kad kļūst zināms pārsūdzības vai pārskatīšanas rezultāts. Apturot pārsūtīšanu līdz laikam, kad tiek pieņemts lēmums par pirmo apturēšanas pieprasījumu, dalībvalstis nodrošina, lai būtu pieejams efektīvs tiesiskās aizsardzības līdzeklis. Ikvienu lēmumu par to, vai apturēt pārsūtīšanas lēmuma īstenošanu, pieņem viena mēneša laikā no dienas, kad kompetentā tiesa ir saņēmusi minēto pieprasījumu.

Ja attiecīgā persona nav izmantojusi tiesības lūgt izpildes apturēšanu, pārsūtīšanas lēmuma pārsūdzēšana vai pārskatīšana neaptur pārsūtīšanas lēmuma īstenošanu.

Ja tiek pieņemts lēmums neapturēt pārsūtīšanas lēmuma izpildi, tajā norāda apsvērumus, kas ir tā pamatā.

Ja izpilde tiek apturēta, tad tiesa cenšas viena mēneša laikā no lēmuma par izpildes apturēšanu pieņemt lēmumu pēc būtības par pārsūdzību vai pārskatīšanu.

4. Dalībvalstis nodrošina, lai attiecīgajai personai būtu pieejama juridiskā palīdzība un vajadzības gadījumā atbalsts valodas jautājumos.

5. Dalībvalstis nodrošina, lai pēc pieprasījuma bez maksas tiktu piešķirta juridiskā palīdzība, ja attiecīgā persona nevar atļauties segt ar to saistītās izmaksas. Dalībvalstis var paredzēt, ka attiecībā uz maksām un citām izmaksām attieksme pret personām, uz kurām attiecas šī regula, nebūtu labvēlīgāka par attieksmi, ko ar juridisko palīdzību saistītos jautājumos parasti saņem attiecīgās valsts valstspiederīgie.

Patvarīgi neierobežojot piekļuvi juridiskajai palīdzībai, dalībvalstis var paredzēt, ka bezmaksas juridisko palīdzību un pārstāvību nepiešķir gadījumos, kad kompetentā iestāde vai tiesa uzskata, ka nepastāv vērā ņemama iespēja, ka apelācija vai pārsūdzība varētu būt sekmīga.

Ja otrajā daļā paredzēto lēmumu nepiešķirt bezmaksas juridisko palīdzību un pārstāvību pieņem iestāde, kas nav tiesa, dalībvalstis paredz tiesības izmantot efektīvu tiesiskās aizsardzības līdzekli, lai minēto lēmumu pārsūdzētu tiesā. Ja lēmums tiek apstrīdēts, tad šis tiesiskās aizsardzības līdzeklis ir 1. punktā minētā tiesiskās aizsardzības līdzekļa neatņemama daļa.

Ievērojot šajā punktā noteiktās prasības, dalībvalstis nodrošina, lai netiktu patvarīgi ierobežota juridiskā palīdzība un pārstāvība un lai netiktu traucēta attiecīgās personas reāla piekļuve tiesai.

Juridiskā palīdzība ietver vismaz vajadzīgo procedūras dokumentu sagatavošanu un pārstāvību tiesā, un var paredzēt, ka to sniedz tikai juridiskie konsultanti vai padomdevēji, kuriem ar valsts tiesību aktiem īpaši uzdots sniegt palīdzību un pārstāvību.

Procedūras, kas saistītas ar piekļuvi juridiskajai palīdzībai, nosaka valsts tiesību aktos.

V IEDAĻA

AIZTURĒŠANA PĀRSŪTĪŠANAS NOLŪKOS

34. pants

Aizturēšana

1. Dalībvalstis neaiztur personu vienīgi tādēļ, ka uz viņu attiecas ar šo regulu noteikta procedūra.

2. Ja pastāv bēgšanas iespējamība, tad dalībvalstis var aizturēt attiecīgo personu, lai saskaņā ar šo regulu nodrošinātu pārsūtīšanas procedūras, balstoties uz individuālu novērtējumu, un tikai tiktāl, ciktāl aizturēšana ir samērīga un nav iespējams efektīvi piemērot citus mazāk ierobežojošus alternatīvus pasākumus, balstoties uz personas apstākļu individuālu novērtējumu.

3. Aizturēšanu veic uz iespējami īsu laikposmu un ne ilgāk kā uz laiku, kas saprātīgi uzskatāms par nepieciešamu, lai ar pienācīgu rūpību izpildītu vajadzīgās administratīvās procedūras, līdz ir pabeigta šajā regulā noteiktā pārsūtīšana.

Ja pieteikuma iesniedzējs vai cita 26. panta 1. punkta b), c) vai d) apakšpunktā minēta persona tiek aizturēta saskaņā ar šo pantu, tad uzņemšanas pieprasījuma vai atpakaļuzņemšanas paziņojuma iesniegšanas laikposms nepārsniedz divas nedēļas no pieteikuma reģistrācijas. Ja persona tiek aizturēta pēc pieteikuma reģistrēšanas, tad uzņemšanas pieprasījuma vai atpakaļuzņemšanas paziņojuma iesniegšanas laikposms nepārsniedz vienu nedēļu no dienas, kad attiecīgā persona aizturēta. Dalībvalsts, kas veic procedūru saskaņā ar šo regulu, lūdz steidzami atbildēt uz uzņemšanas pieprasījumu. Šādu atbildi sniedz vienas nedēļas laikā no uzņemšanas pieprasījuma saņemšanas. Atbildes nesniegšana vienas nedēļas laikposmā ir pielīdzināma uzņemšanas pieprasījuma pieņemšanai un ietver pienākumu uzņemt personu, ieskaitot pienākumu nodrošināt pienācīgus ar ierašanos saistītus pasākumus.

Ja persona tiek aizturēta saskaņā ar šo pantu, tad minētās personas pārsūtīšanu no pieprasījuma vai paziņojuma iesniedzējas dalībvalsts uz atbildīgo dalībvalsti veic, cik drīz vien praktiski iespējams, bet ne vēlāk kā četru nedēļu laikā:

(a) no pieprasījuma pieņemšanas vai atpakaļuzņemšanas paziņojuma apstiprināšanas dienas vai

(b) no dienas, kad pārsūdzība vai pārskatīšana vairs neaptur izpildi saskaņā ar 33. panta 3. punktu.

Ja pieprasījuma vai paziņojuma iesniedzēja dalībvalsts 32. panta 1. punktā noteiktajā termiņā neievēro termiņus, kas noteikti uzņemšanas pieprasījuma vai atpakaļuzņemšanas paziņojuma iesniegšanai vai pārsūtīšanas lēmuma pieņemšanai vai ja pārsūtīšana nenotiek šā punkta trešajā daļā minētajā četru nedēļu laikposmā, personu vairs neaiztur. Attiecīgi turpina piemērot 29., 31. un 35. pantu.

4. Ja persona ir aizturēta saskaņā ar šo pantu, tad tiesu iestādes izdod rakstisku aizturēšanas rīkojumu. Aizturēšanas rīkojumā norāda faktiskos un juridiskos iemeslus, kas ir tā pamatā.

5. Attiecībā uz aizturēšanas nosacījumiem un aizturētiem pieteikuma iesniedzējiem piemērojamām garantijām, lai nodrošinātu pārsūtīšanas procedūras uz atbildīgo dalībvalsti, piemēro Direktīvas XXX/XXX/ES [*Uzņemšanas apstākļu direktīva*] 9., 10. un 11. pantu.

VI IEDAĻA

PĀRSŪTĪŠANAS

35. pants

Sīki izstrādāti noteikumi un termiņi

1. Pieteikuma iesniedzēja vai citas 26. panta 1. punkta b), c) un d) apakšpunktā minētas personas pārsūtīšanu no pieprasījuma vai paziņojuma iesniedzējas dalībvalsts uz atbildīgo dalībvalsti veic saskaņā ar pieprasījuma vai paziņojuma iesniedzējas dalībvalsts tiesībām pēc abu attiecīgo dalībvalstu savstarpējas apspriešanās, cik drīz vien praktiski iespējams, bet ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā no dienas, kad otra dalībvalsts pieņēmusi uzņemšanas vai apstiprinājusi atpakaļuzņemšanas paziņojumu,

vai no galīgā lēmuma par pārsūtīšanas lēmuma pārsūdzību vai pārskatīšanu, ja saskaņā ar 33. panta 3. punktu apturēta tā izpilde. Šo termiņu var pagarināt ilgākais līdz vienam gadam, ja pārsūtīšanu nevar veikt attiecīgās personas ieslodzījuma dēļ.

Ja pārsūtīšana tiek veikta pārcelšanas nolūkā, tad pārsūtīšana notiek 57. panta 9. punktā noteiktajā termiņā.

Ja pārsūtīšanu uz atbildīgo dalībvalsti veic ar uzraudzītu aizbraukšanu vai ar eskortu, dalībvalstis nodrošina, ka tā tiek veikta humāni un pilnībā ievērojot pamattiesības un cilvēka cieņu.

Vajadzības gadījumā pieprasījuma vai paziņojuma iesniedzēja dalībvalsts pieteikuma iesniedzējam izsniedz ceļošanas atļauju. Komisija ar īstenošanas aktiem izveido ceļošanas atļaujas paraugu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 67. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

Atbildīgā dalībvalsts attiecīgi informē pieprasījuma vai paziņojuma iesniedzēju dalībvalsti par attiecīgās personas drošu ierašanos vai par to, ka noteiktajā termiņā tā nav ieradusies.

2. Ja pārsūtīšana nenotiek 1. punkta pirmajā daļā noteiktajā termiņā, tad atbildīgā dalībvalsts tiek atbrīvota no pienākuma uzņemt vai uzņemt atpakaļ attiecīgo personu un atbildība tiek nodota pieprasījuma vai paziņojuma iesniedzējai dalībvalstij.

Neatkarīgi no pirmās daļas, ja attiecīgā persona aizbēg un pieprasījuma vai paziņojuma iesniedzēja dalībvalsts pirms 1. punkta pirmajā daļā noteiktā termiņa beigām informē atbildīgo dalībvalsti par to, ka attiecīgā persona ir aizbēgusi, tad pārsūtītāja dalībvalsts patur tiesības veikt pārsūtīšanu vēlāk atlikušajā laikā, ja šī persona atkal kļūst pieejama iestādēm, ja vien otra dalībvalsts nav veikusi procedūras saskaņā ar šo regulu un pēc bēgšanas nosūtījusi personu uz atbildīgo dalībvalsti.

3. Ja persona ir pārsūtīta kļūdas pēc vai pārsūdzības vai pārskatīšanas rezultātā pārsūtīšanas lēmums ir atcelts, kad pārsūtīšana jau ir veikta, tad dalībvalsts, kas veikusi pārsūtīšanu, tūlīt pieņem minēto personu atpakaļ.

4. Komisija ar īstenošanas aktiem izveido vienotus nosacījumus attiecībā uz apspriešanos un informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm, jo īpaši attiecībā uz atliktu vai novēlotu pārsūtīšanu, pēc noklusējuma pieņemtu pārsūtīšanu, nepilngadīgo vai apgādājamo pārsūtīšanu un uzraudzītu pārsūtīšanu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 67. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

36. pants

Pārsūtīšanas izmaksas

1. Saskaņā ar Regulas (ES) XXX/XXX [*Patvēruma un migrācijas fonds*] 17. pantu tiek veikts ieguldījums dalībvalstij, kas, ievērojot 35. pantu, veic pārsūtīšanu, par pieteikuma iesniedzēja vai citas 26. panta 1. punkta b), c) vai d) apakšpunktā minētas personas pārsūtīšanu.

2. Ja attiecīgā persona ir jāpārsūta atpakaļ uz dalībvalsti tādēļ, ka notikusi kļūdaina pārsūtīšana vai pārsūdzības vai pārskatīšanas rezultātā pārsūtīšanas lēmums ir atcelts, kad pārsūtīšana jau ir veikta, dalībvalsts, kas sākotnēji veikusi pārsūtīšanu, ir atbildīga par izmaksām, kuras rodas, attiecīgo personu pārsūtot atpakaļ uz tās teritoriju.

3. Personām, kas pārsūtāmas atbilstoši šai regulai, netiek prasīts segt šādu pārsūtīšanu izmaksas.

37. pants

Būtiskās informācijas apmaiņa, pirms veic pārsūtīšanu

1. Dalībvalsts, kas veic pieteikuma iesniedzēja vai citas 26. panta 1. punkta b), c) vai d) apakšpunktā minētas personas pārsūtīšanu, atbildīgajai dalībvalstij par pārsūtāmo personu paziņo personas datus, kas ir adekvāti, būtiski un nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs vienīgi tam, lai nodrošinātu, ka kompetentās iestādes saskaņā ar atbildīgās dalībvalsts tiesību aktiem var sniegt minētajai personai pienācīgu palīdzību, ieskaitot tūlītēju medicīnisko palīdzību, kas vajadzīga, lai aizsargātu šīs personas vitālās intereses, un nodrošināt ar šo regulu un citiem piemērojamajiem juridiskajiem patvēruma jomas instrumentiem paredzētās aizsardzības un tiesību nepārtrauktību. Minētos datus atbildīgajai dalībvalstij paziņo samērīgā laikposmā, pirms veic pārsūtīšanu, lai nodrošinātu, ka valsts tiesībās paredzētajām kompetentajām iestādēm ir pietiekami daudz laika veikt vajadzīgos pasākumus.

2. Pārsūtītāja dalībvalsts nosūta atbildīgajai dalībvalstij jebkādu informāciju, kas ir svarīga, lai garantētu pārsūtāmās personas tiesības un neatliekamas īpašas vajadzības, un jo īpaši šādu informāciju:

   (a) par visiem neatliekamajiem pasākumiem, kas atbildīgajai dalībvalstij jāveic, lai nodrošinātu, ka tiek pienācīgi apmierinātas pārsūtāmās personas īpašās vajadzības, ieskaitot tūlītēju veselības aprūpi, kas var būt vajadzīga;

   (b) attiecīgā gadījumā ģimenes locekļu, radinieku vai personu, ar ko ir jebkādas citas ģimenes attiecības, kontaktinformāciju uzņēmējā dalībvalstī;

   (c) attiecībā uz nepilngadīgiem — informāciju par viņu izglītību;

   (d) pieteikuma iesniedzēja vecuma novērtējumu;

   (e) informāciju, kas savākta, veicot skrīningu saskaņā ar Regulas (ES) XXX/XXX [*Skrīninga regula*] 13. pantu.

3. Šajā pantā paredzētā informācijas apmaiņa notiek tikai starp iestādēm, kuras paziņotas Komisijai saskaņā ar šīs regulas 41. pantu, un izmantojot elektronisko sakaru tīklu, kas izveidots ar Regulas (EK) Nr. 1560/2003 18. pantu. Savstarpēji paziņoto informāciju izmanto vienīgi šā panta 1. punktā izklāstītajiem mērķiem un neveic tās turpmāku apstrādi.

4. Lai atvieglotu informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm, Komisija ar īstenošanas aktiem izstrādā standarta veidlapu šajā panta prasītās informācijas nosūtīšanai. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 67. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

5. Informācijas apmaiņai piemēro 40. panta 8. un 9. punkta noteikumus, ievērojot šo pantu.

38. pants

Drošībai būtiskās informācijas apmaiņa, pirms veic pārsūtīšanu

Ja dalībvalsts, kas veic pārsūtīšanu, rīcībā ir informācija, kura liecina, ka ir pamatots iemesls uzskatīt, ka pieteikuma iesniedzējs vai cita 26. panta 1. punkta b), c) vai d) apakšpunktā minēta persona apdraud dalībvalsts valsts drošību vai sabiedrisko kārtību, minētā dalībvalsts šo informāciju paziņo arī atbildīgajai dalībvalstij.

39. pants

Veselības datu apmaiņa, pirms veic pārsūtīšanu

1. Vienīgi nolūkos nodrošināt medicīnisku aprūpi vai ārstēšanu, jo īpaši personām ar invaliditāti, vecāka gadagājuma cilvēkiem, grūtniecēm, nepilngadīgajiem un personām, kas pārcietušas spīdzināšanu, izvarošanu vai cita veida nopietnu psiholoģisku, fizisku un seksuālu vardarbību, pārsūtītāja dalībvalsts atbildīgajai dalībvalstij nosūta informāciju, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir pieejama kompetentajai iestādei, par jebkādām pārsūtāmās personas īpašām vajadzībām un kas īpašos gadījumos var ietvert informāciju par minētās personas fizisko vai garīgo veselību. Minēto informāciju nosūta, izmantojot vienotu veselības sertifikātu, kam pievieno vajadzīgos dokumentos. Atbildīgā dalībvalsts nodrošina, lai šīs īpašās vajadzības tiktu pienācīgi apmierinātas, tostarp jo īpaši lai tiktu sniegta visa nepieciešamā pamata medicīniskā aprūpe.

   Komisija ar īstenošanas aktiem izstrādā vienotu veselības sertifikātu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 67. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

2. Pārsūtītāja dalībvalsts nosūta atbildīgajai dalībvalstij 1. punktā minēto informāciju tikai pēc tam, kad tā saņēmusi nepārprotamu pieteikuma iesniedzēja un/vai viņa pārstāvja piekrišanu, vai ja šāda nosūtīšana ir nepieciešama sabiedrības veselības un sabiedriskās drošības aizsardzībai, vai, ja attiecīgā persona ir fiziski vai tiesiski nespējīga dot savu piekrišanu, lai aizsargātu attiecīgās personas vai citas personas vitālās intereses. Ja piekrišanas nav, arī tad, ja ir atteikums dot piekrišanu, tas nerada šķērsli pārsūtīšanai.

3. Šā panta 1. punktā minētos personas veselības datus apstrādā tikai tāds veselības aprūpes speciālists, uz kuru saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai valsts kompetento struktūru pieņemtiem noteikumiem attiecas pienākums ievērot dienesta noslēpumu, vai cita persona, kurai jāievēro līdzvērtīgs pienākums ievērot dienesta noslēpumu.

4. Šajā pantā paredzētā informācijas apmaiņa notiek tikai starp 3. punktā minētajiem veselības aprūpes speciālistiem vai citām personām. Savstarpēji paziņoto informāciju izmanto vienīgi 1. punktā izklāstītajiem mērķiem un neveic tās turpmāku apstrādi.

5. Komisija ar īstenošanas aktiem pieņem vienotus nosacījumus attiecībā uz praktiskiem pasākumiem šā panta 1. punktā minētās informācijas apmaiņai. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 67. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

6. Uz informācijas apmaiņu, kas notiek saskaņā ar šo pantu, attiecas 40. panta 8. un 9. punkta noteikumi.

VI NODAĻA

ADMINISTRATĪVĀ SADARBĪBA

40. pants

Informācijas apmaiņa

1. Katra dalībvalsts ikvienai dalībvalstij, kas to pieprasa, par personu, uz kuru attiecas šīs regulas darbības joma, paziņo personas datus, kas ir adekvāti, būtiski un nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs, lai:

   (a) noteiktu atbildīgo dalībvalsti;

   (b) izskatītu starptautiskās aizsardzības pieteikumu;

   (c) izpildītu jebkuru pienākumu, kas izriet no šīs regulas.

2. Informācijā, kas minēta 1. punktā, ietilpst:

   (a) attiecīgās personas un attiecīgā gadījumā tās ģimenes locekļu, radinieku vai jebkuras citas personas, ar ko tai ir ģimenes attiecības, personas dati (pilns vārds, uzvārds un attiecīgā gadījumā agrākais vārds, uzvārds; pavārdi vai pseidonīmi; pašreizējā un agrākā valstspiederība; dzimšanas datums un vieta);

   (b) personu apliecinoši dokumenti un ceļošanas dokumenti (numurs, derīguma termiņš, izdošanas datums, izdevējiestāde, izdošanas vieta utt.);

   (c) cita informācija, kas vajadzīga attiecīgās personas identitātes noteikšanai, ieskaitot biometriskos datus, ko jo īpaši šīs regulas 57. panta 6. punkta mērķiem saskaņā ar Regulu (ES) XXX/XXX [*Eurodac regula*] dalībvalsts ieguvusi no pieteikuma iesniedzēja;

   (d) dzīvesvietas un ceļojuma maršruti;

   (e) uzturēšanās dokumenti vai vīzas, ko izdevusi kāda dalībvalsts;

   (f) vieta, kur iesniegts pieteikums;

   (g) datums, kad ir iesniegts jebkurš agrāks starptautiskās aizsardzības pieteikums, pašreizējā pieteikuma reģistrācijas datums, izskatīšanas procedūras posms un pieņemtie lēmumi, ja tādi ir.

3. Ja tas vajadzīgs starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanai, atbildīgā dalībvalsts var pieprasīt, lai otra dalībvalsts dara tai zināmu pieteikuma iesniedzēja pieteikuma pamatojumu un attiecīgā gadījumā to lēmumu pamatojumu, kas pieņemti attiecībā uz pieteikuma iesniedzēju. Otra dalībvalsts var atteikties atbildēt uz tai iesniegto pieprasījumu, ja šādas informācijas paziņošana varētu kaitēt tās būtiskām interesēm vai attiecīgās personas vai citu personu brīvību un pamattiesību aizsardzībai. Katrā ziņā pieprasīto informāciju nosūta tikai tad, ja starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējs pieprasījuma iesniedzējai dalībvalstij ir devis rakstisku piekrišanu. Tādā gadījumā pieteikuma iesniedzējam ir jāzina, par kādu informāciju tieši viņš dod savu piekrišanu.

4. Ikvienu informācijas pieprasījumu nosūta tikai atsevišķa starptautiskās aizsardzības pieteikuma vai pārsūtīšanas kontekstā pārcelšanas vajadzībām. Tajā norāda pamatojumu un, ja tā nolūks ir pārbaudīt kritērijus, kas varētu norādīt uz pieprasījumu saņēmušās dalībvalsts atbildību, norāda, uz kādiem pierādījumiem,

ieskaitot būtisku informāciju no ticamiem avotiem par to, kādā veidā un ar kādiem līdzekļiem pieteikuma iesniedzēji ieceļo dalībvalstu teritorijā, vai uz kuru konkrētu un pārbaudāmu pieteikuma iesniedzēja sniegtās informācijas daļu šis pieprasījums ir pamatots. Šāda būtiska informācija no ticamiem avotiem pati par sevi nav pietiekama, lai noteiktu dalībvalsts atbildību un kompetenci saskaņā ar šo regulu, bet tā var palīdzēt novērtēt citas norādes, kas saistītas ar konkrēto pieteikuma iesniedzēju.

5. Pieprasījuma saņēmējai dalībvalstij ir pienākums sniegt atbildi triju nedēļu laikā. Katra kavēšanās sniegt atbildi tiek pienācīgi pamatota. Triju nedēļu termiņa neievērošana neatbrīvo pieprasījuma saņēmēju dalībvalsti no pienākuma atbildēt. Ja pētījums, ko veikusi pieprasījuma saņēmēja dalībvalsts, kura nav ievērojusi maksimālo termiņu, neizpauž informāciju, kas liecina, ka tā ir atbildīgā, minētā dalībvalsts nedrīkst izmantot 29. pantā paredzēto termiņu izbeigšanos par iemeslu atteikumam izpildīt uzņemšanas pieprasījumu. Tādā gadījumā 29. pantā paredzētos termiņus, kuros jāiesniedz uzņemšanas pieprasījums, pagarina par laikposmu, kas atbilst pieprasījuma saņēmējas dalībvalsts atbildes kavējumam.

6. Informācijas apmaiņu veic pēc dalībvalsts pieprasījuma un to savstarpēji var darīt tikai tādas iestādes, kuru izraudzīšana katrā dalībvalstī ir darīta zināma Komisijai saskaņā ar 41. panta 1. punktu.

7. Savstarpēji paziņoto informāciju var izmantot vienīgi 1. punktā izklāstītajiem mērķiem. Katrā dalībvalstī šādu informāciju atkarībā no tās veida un saņēmējiestādes pilnvarām var sniegt tikai iestādēm un tiesām, kuru piekritībā ir:

   (a) noteikt atbildīgo dalībvalsti;

   (b) izskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu;

   (c) izpildīt jebkuru pienākumu, kas izriet no šīs regulas.

8. Dalībvalsts, kas nosūta informāciju, nodrošina, lai tā būtu precīza un atjaunināta. Ja izrādās, ka tā ir nosūtījusi neprecīzu informāciju vai tādu informāciju, kuru nebūtu vajadzējis sūtīt, par to nekavējoties paziņo saņēmējām dalībvalstīm. Tām ir pienākums izlabot šādu informāciju vai gādāt par to, lai tā tiktu izdzēsta.

9. Katrā attiecīgajā dalībvalstī savstarpēji paziņotās informācijas nosūtīšanu un saņemšanu reģistrē attiecīgās personas personiskajā lietā vai reģistrā.

41. pants

Kompetentās iestādes un resursi

1. Katra dalībvalsts bez kavēšanās dara Komisijai zināmas konkrētās iestādes, kas ir atbildīgas par to pienākumu izpildi, kuri izriet no šīs regulas un visiem tās grozījumiem. Dalībvalstis nodrošina, lai minētajām iestādēm būtu resursi, kas vajadzīgi, lai tās varētu veikt savus uzdevumus, jo īpaši noteiktajos termiņos sniegt atbildes uz informācijas pieprasījumiem, uzņemšanas pieprasījumiem, atpakaļuzņemšanas paziņojumiem, un attiecīgā gadījumā varētu izpildīt savus IV daļas I–III nodaļā noteiktos pienākumus.

2. Komisija publicē konsolidētu 1. punktā minēto iestāžu sarakstu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. Ja sarakstā tiek veiktas izmaiņas, Komisija reizi gadā publicē atjauninātu konsolidēto sarakstu.

3. Dalībvalstis nodrošina, lai 1. punktā minētās iestādes saņemtu apmācību par šīs regulas piemērošanu.

4. Starp 1. punktā minētajām iestādēm un starp šīm iestādēm un Patvēruma aģentūru Komisija ar īstenošanas aktiem izveido drošus elektroniskas nosūtīšanas kanālus, pa kuriem nosūtīt informāciju, biometriskos datus, kas iegūti saskaņā ar Regulu (ES) XXX/XXX [*Eurodac regula*], pieprasījumus, paziņojumus, atbildes un visu saraksti un kas nodrošina, ka sūtītāji automātiski saņem elektronisku piegādes apstiprinājumu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 67. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

42. pants

Administratīvie pasākumi

1. Dalībvalstis, divpusēji vienojoties, var noteikt savstarpējus administratīvus pasākumus attiecībā uz šīs regulas īstenošanas praktiskajiem jautājumiem, lai veicinātu tās piemērošanu un paaugstinātu tās efektivitāti. Šādi pasākumi var attiekties uz:

   (a) sadarbības koordinatoru apmaiņu;

   (b) procedūru vienkāršošanu un termiņu saīsināšanu attiecībā uz to pieprasījumu nosūtīšanu un izskatīšanu, kuros lūdz pieteikuma iesniedzēju uzņemšanu vai atpakaļuzņemšanu;

   (c) solidaritātes ieguldījumiem, kas veikti saskaņā ar IV daļas I–III nodaļu.

2. Dalībvalstis var arī saglabāt administratīvos pasākumus, par ko noslēgta vienošanās saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 343/2003 un Regulu (ES) Nr. 604/2013. Ciktāl šādi pasākumi neatbilst šai regulai, attiecīgās dalībvalstis tos groza, lai novērstu visas neatbilstības.

3. Pirms vienošanās par 1. punkta b) apakšpunktā minētajiem pasākumiem vai to grozīšanas attiecīgās dalībvalstis apspriežas ar Komisiju par pasākuma atbilstību šai regulai.

4. Ja Komisija uzskata, ka 1. punkta b) apakšpunktā minētie pasākumi neatbilst šai regulai, tā samērīgā laikposmā par to paziņo attiecīgajām dalībvalstīm. Dalībvalstis veic visus piemērotos pasākumus, lai samērīgā laikā grozītu attiecīgo pasākumu, novēršot konstatētās neatbilstības.

5. Dalībvalstis informē Komisiju par visiem 1. punktā minētajiem pasākumiem, to denonsēšanu vai grozīšanu.

43. pants

Atbildīgo struktūrvienību tīkls

Lai veicinātu praktisko sadarbību un informācijas apmaiņu visos ar šīs regulas piemērošanu saistītajos jautājumos, arī praktisko rīku un norādījumu izstrādē, patvēruma aģentūra izveido 41. panta 1. punktā minēto kompetento iestāžu tīklu un atbalsta tā darbības.

VII NODAĻA

SAMIERINĀŠANA

44. pants

Samierināšana

1. Lai veicinātu ar šo regulu izveidoto mehānismu pienācīgu darbību un novērstu grūtības to piemērošanā, ja divas vai vairākas dalībvalstis saskaras ar grūtībām sadarboties saskaņā ar šo regulu vai to savstarpēji piemērot, attiecīgās dalībvalstis, ja to pieprasa vismaz viena no tām, saskaņā ar lojālas sadarbības principu nekavējoties apspriežas, lai samērīgā laikā rastu piemērotus risinājumus.

   Attiecīgā gadījumā informāciju par konstatētajām grūtībām un rasto risinājumu var sniegt Komisijai un pārējām dalībvalstīm 67. pantā minētajā komitejā.

2. Ja saskaņā ar 1. punktu risinājums nav rasts vai pastāv grūtības, viena vai vairākas attiecīgās dalībvalstis var pieprasīt Komisijai rīkot apspriedes ar attiecīgajām dalībvalstīm, lai rastu piemērotus risinājumus. Komisija šādas apspriedes sarīko nekavējoties. Attiecīgās dalībvalstis aktīvi piedalās apspriedēs un, tāpat kā Komisija, veic visus atbilstīgos pasākumus, lai nekavējoties atrisinātu jautājumu. Komisija var pieņemt attiecīgajām dalībvalstīm adresētus ieteikumus, kuros norāda veicamos pasākumus un atbilstošos termiņus.

   Attiecīgā gadījumā informāciju par konstatētajām grūtībām, sniegtajiem ieteikumiem un rasto risinājumu var sniegt Komisijai un pārējām dalībvalstīm 67. pantā minētajā komitejā.

3. Šis pants neskar Komisijas pilnvaras pārraudzīt Savienības tiesību piemērošanu saskaņā ar Līguma 258. un 260. pantu. Tas neskar iespēju attiecīgajām dalībvalstīm ar savām domstarpībām vērsties Tiesā saskaņā ar Līguma 273. pantu vai griezties Tiesā saskaņā ar Līguma 259. pantu.

IV DAĻA

SOLIDARITĀTE

I NODAĻA

SOLIDARITĀTES MEHĀNISMI

45. pants

Solidaritātes ieguldījumi

1. Solidaritātes ieguldījumiem par labu dalībvalstij, kuru skar migrācijas spiediens vai kurā notiek izkāpšana krastā pēc meklēšanas un glābšanas operācijām, ir šādi veidi:

   (a) tādu pieteikuma iesniedzēju pārcelšana, uz kuriem neattiecas robežprocedūra saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas izveidota ar Regulas (ES) XXX/XXX [*Patvēruma procedūras regula*] 41. pantu;

(b) tādu trešo valstu valstspiederīgo atgriešanas sponsorēšana, kuri uzturas nelikumīgi;

(c) tādu starptautiskās aizsardzības saņēmēju pārcelšana, kuriem piešķirta starptautiskā aizsardzība mazāk nekā trīs gadus pirms tam, kad saskaņā ar 53. panta 1. punktu pieņemts īstenošanas akts;

(d) spēju veidošanas pasākumi patvēruma, uzņemšanas un atgriešanas jomā, darbības atbalsts un pasākumi, kuru mērķis ir sadarbībā ar trešām valstīm reaģēt uz migrācijas tendencēm, kas ietekmē labuma guvēju dalībvalsti.

2. Ievērojot 56. pantu, šādi ieguldījumi var būt arī:

(a) to starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju pārcelšana, uz kuriem attiecas robežprocedūra saskaņā ar Regulas (ES) XXX/XXX [*Patvēruma procedūras regula*] 41. pantu;

(b) to trešo valstu valstspiederīgo pārcelšana, kuri uzturas nelikumīgi.

46. pants

Solidaritātes forums

Solidaritātes forums aptver visas dalībvalstis. Lai nodrošinātu šīs daļas netraucētu darbību, Komisija sasauc un vada solidaritātes forumu.

47. pants

Solidaritāte izkāpšanai krastā pēc meklēšanas un glābšanas operācijām

1. Šo pantu un 48. un 49. pantu piemēro meklēšanas un glābšanas operācijām, kuru rezultātā dalībvalsts teritorijā arvien no jauna ierodas trešo valstu valstspiederīgie vai bezvalstnieki, un neaizsargātām personām, kā noteikts 49. panta 4. punktā.

2. Ja 6. panta 4. punktā minētajā migrācijas pārvaldības ziņojumā norādīts, ka viena vai vairākas dalībvalstis saskaras ar 1. punktā minētajām situācijām, tajā norāda arī to 45. panta 1. punkta a) apakšpunktā minēto starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju kopējo skaitu, kuri būtu jāpārceļ, lai palīdzētu minētajām dalībvalstīm. Ziņojumā norāda arī visus 45. panta 1. punkta d) apakšpunktā minētos spēju veidošanas pasākumus, kas ir vajadzīgi, lai palīdzētu attiecīgajai dalībvalstij.

3. Divu nedēļu laikā pēc migrācijas pārvaldības ziņojuma pieņemšanas Komisija uzaicina visas pārējās dalībvalstis, kuru teritorijā nav gaidāma 1. punktā minētā ieceļošana, veikt 2. punktā minētos solidaritātes ieguldījumus. Pieprasījumā Komisija norāda saskaņā ar 54. pantā noteikto sadales atslēgu aprēķināto pieteikuma iesniedzēju kopējo skaitu, kuri katrai dalībvalstij jāpārceļ 45. panta 1. punkta a) apakšpunktā minēto solidaritātes ieguldījumu veidā. Sadales atslēga ietver labuma guvējām dalībvalstīm noteikto īpatsvaru.

4. Viena mēneša laikā pēc migrācijas pārvaldības ziņojuma pieņemšanas dalībvalstis, aizpildot I pielikumā iekļauto meklēšanas un glābšanas solidaritātes reaģēšanas plānu, paziņo Komisijai, kādus ieguldījumus tās plāno veikt. Dalībvalstis norāda, vai tās plāno veikt ieguldījumus:

(a) saskaņā ar 45. panta 1. punkta a) apakšpunktu veicot pārcelšanu vai

(b) saskaņā ar 45. panta 1. punkta d) apakšpunktu veicot migrācijas pārvaldības ziņojumā norādītos pasākumus, vai

(c) saskaņā ar 45. panta 1. punkta a) apakšpunktu veicot neaizsargātu personu pārcelšanu, kā noteikts 49.panta 4. punktā.

5. Ja Komisija uzskata, ka solidaritātes ieguldījumi, ko, ievērojot 4. punktu, norādījušas visas dalībvalstis, ir ievērojami mazāki par kopējiem solidaritātes ieguldījumiem, kuri noteikti migrācijas pārvaldības ziņojumā, Komisija sasauc solidaritātes forumu. Komisija aicina dalībvalstis pielāgot ieguldījumu skaitu un attiecīgā gadījumā — veidu. Dalībvalstis, kas pielāgo savus ieguldījumus, solidaritātes foruma laikā iesniedz pārskatītus meklēšanas un glābšanas solidaritātes reaģēšanas plānus.

48. pants

Komisijas īstenošanas akti attiecībā uz meklēšanas un glābšanas operācijām

1. Divu nedēļu laikā no 47. panta 4. punktā minēto meklēšanas un glābšanas solidaritātes reaģēšanas plānu iesniegšanas vai divu nedēļu laikā no 47. panta 5. punktā minētā solidaritātes foruma beigām un ja kopējie solidaritātes ieguldījumi, ko visas dalībvalstis norādījušas savos plānos, atbilst kopējiem migrācijas pārvaldības ziņojumā noteiktajiem solidaritātes ieguldījumiem vai Komisija uzskata, ka to atbilstība ir pietiekami tuva, Komisija pieņem īstenošanas aktu, kurā nosaka solidaritātes pasākumus, ko, ievērojot 47. panta 4. punktu vai 47. panta 5. punktu, norādījušas dalībvalstis. Šādi pasākumi veido solidaritātes rezervi katrai dalībvalstij, kurā īstermiņā gaidāma izkāpšana krastā.

Ja Patvēruma aģentūra paziņo Komisijai un dalībvalstīm, ka 80 % no pirmajā daļā minētās solidaritātes rezerves ir izmantoti vienai vai vairākām labuma guvējām dalībvalstīm, Komisija sasauc solidaritātes forumu, lai informētu dalībvalstis par situāciju un lūgtu dalībvalstis palielināt savus ieguldījumus. Pēc solidaritātes foruma beigām, ja dalībvalstis ir norādījušas, ka ir gatavas veikt lielākus ieguldījumus, Komisija groza īstenošanas aktu, ar ko izveido pirmajā daļā minēto solidaritātes rezervi attiecībā uz attiecīgo labuma guvēju dalībvalsti, lai palielinātu dalībvalstu norādītos ieguldījumus.

2. Ja solidaritātes ieguldījumu kopējais skaits vai veids, ko dalībvalstis norādījušas, ievērojot 47. panta 5. punktu, joprojām ir ievērojami mazāks par kopējiem migrācijas pārvaldības ziņojuma noteiktajiem solidaritātes ieguldījumiem un tādējādi rodas situācija, kad solidaritātes rezerve nespēj nodrošināt paredzamu pamatu pastāvīgam atbalstam 47. panta 2. punktā minētajām dalībvalstīm, Komisija divu nedēļu laikā no solidaritātes foruma beigām pieņem īstenošanas aktu, ar ko izveido solidaritātes rezervi katrai dalībvalstij, kurā īstermiņā gaidāma izkāpšana krastā. Minētajā īstenošanas aktā nosaka:

(a) to trešo valstu valstspiederīgo kopējo skaitu, uz kuriem attieksies pārcelšana, lai palīdzētu apmierināt 47. panta 2. punktā minēto dalībvalstu vajadzības, kas norādītas migrācijas pārvaldības ziņojumā;

(b) šā punkta a) apakšpunktā minēto skaitu un saskaņā ar 54. pantā noteikto sadales atslēgu aprēķināto īpatsvaru katrai dalībvalstij, ieskaitot labuma guvējas dalībvalstis;

(c) dalībvalstu norādītos pasākumus, kā tie izklāstīti 45. panta 1. punkta d) apakšpunktā.

Ja dalībvalstis ir norādījušas 45. panta 1. punkta d) apakšpunktā izklāstītos pasākumus, tad šie pasākumi ir proporcionāli ieguldījumiem, ko 54. pantā noteiktās sadales atslēgas piemērošanas rezultātā dalībvalstis būtu sniegušas, veicot 45. panta 1. punkta a) apakšpunktā minēto pārcelšanu. Tos izklāsta īstenošanas aktā, izņemot gadījumus, kad dalībvalstu norādītie pasākumi ir tik nepietiekami, ka rodas iztrūkums, kas pārsniedz 30 % no migrācijas pārvaldības ziņojumā norādītā kopējā pārcelšanas gadījumu skaita. Minētajos gadījumos īstenošanas aktā noteiktos ieguldījumus pielāgo tā, ka no tām dalībvalstīm, kuras norāda šādus pasākumus, tiek prasīts, lai, veicot pārcelšanu vai 45. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto atgriešanas sponsorēšanu vai abas, tās segtu 50 % no īpatsvara, kas tām aprēķināts saskaņā ar 54. pantā aprakstīto sadales atslēgu. Attiecīgās dalībvalstis šajā sakarā nekavējoties norāda Komisijai, kā tās plāno segt savu īpatsvaru. Komisija minētajām dalībvalstīm attiecīgi pielāgo īstenošanas aktā noteiktos ieguldījumus attiecībā uz pārcelšanu, atgriešanas sponsorēšanu un 45. panta 1. punkta d) apakšpunktā minētajiem pasākumiem.

Ja viena vai vairākas dalībvalstis nav iesniegušas meklēšanas un glābšanas solidaritātes reaģēšanas plānu 47. panta 4. punktā un 47. panta 5. punktā noteiktajā termiņā, Komisija nosaka minētajām dalībvalstīm veicamo ieguldījumu apjomu un veidu.

Ja Patvēruma aģentūra paziņo Komisijai un dalībvalstīm, ka 80 % no pirmajā daļā minētās solidaritātes rezerves ir izmantoti vienai vai vairākām labuma guvējām dalībvalstīm, Komisija sasauc solidaritātes forumu, lai informētu dalībvalstis par situāciju dalībvalstu papildu vajadzībām. Pēc solidaritātes foruma Komisija pieņem grozījumu īstenošanas aktā, ar ko izveido pirmajā daļā minēto solidaritātes rezervi saistībā ar attiecīgo labuma guvēju dalībvalsti, lai palielinātu to trešo valstu valstspiederīgo kopējo skaitu, uz kuriem attiecas pirmās daļas a) apakšpunktā minētie solidaritātes pasākumi, lielākais par 50 %. Katras dalībvalsts īpatsvaru, kas minēts pirmās daļas b) apakšpunktā, attiecīgi groza. Ja piemēro otrās daļas noteikumus un dalībvalstis ir norādījušas, ka tās veic ieguldījumus, veicot atgriešanas sponsorēšanu, tad šo pasākumu īpatsvaru palielina par 50 %. Arī 45. panta 1. punkta d) apakšpunktā minētos pasākumus palielina par īpatsvaru, kas ir proporcionāls šai dalībvalstij saskaņā ar 54. pantā noteikto sadales atslēgu aprēķinātā īpatsvara palielinājumam par 50 %.

3. Šā panta 1. un 2. punktā minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 67. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

49. pants

Solidaritātes rezerve meklēšanas un glābšanas operācijām

1. Divu nedēļu laikā no 48. panta 1. punktā vai 48. panta 2. punktā minētā īstenošanas akta pieņemšanas 47. panta 2. punktā minētā dalībvalsts paziņo Komisijai savu solidaritātes atbalsta pieprasījumu. Pēc minētā pieprasījuma Komisija izmanto solidaritātes rezervi un koordinē solidaritātes pasākumu īstenošanu attiecībā uz katru izkāpšanu krastā vai divu nedēļu laikā notikušo izkāpšanu kopumu.

2. Komisijai veicot koordināciju, Patvēruma aģentūra un Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra izveido sarakstu ar personām, kuras tiesīgas uz pārcelšanu, un personām, kuras ir tiesīgas, ka uz tām attiecina atgriešanas sponsorēšanu. Sarakstā norāda minēto personu sadalījumu starp ieguldītājām dalībvalstīm, ņemot vērā to personu kopējo skaitu, kuras katra ieguldītāja dalībvalsts pārcels vai kuru atgriešanu sponsorēs, minēto personu valstspiederību un to, vai starp šīm personām un pārcelšanas mērķa dalībvalsti vai atgriešanas sponsorēšanas dalībvalsti pastāv jēgpilnas saites. Prioritāti dod neaizsargātu personu pārcelšanai. Patvēruma aģentūra un Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra palīdz Komisijai uzraudzīt solidaritātes rezerves izmantošanu.

3. Ja Komisija ir pieņēmusi ziņojumu, kurā secināts, ka 47. panta 2. punktā minēto dalībvalsti skar 51. panta 3. punktā noteiktais migrācijas spiediens, tad atlikušos solidaritātes ieguldījumus no solidaritātes rezerves, kas izveidota saskaņā ar 48. panta 1. punktu vai 48. panta 2. punktu, var izmantot, lai nekavējoties mazinātu migrācijas spiedienu uz minēto dalībvalsti. Šādos gadījumos piemēro 2. punkta noteikumus.

   Šo punktu nepiemēro, ja tiek pieņemts 53. pantā paredzētais īstenošanas akts. No minētā īstenošanas akta pieņemšanas vairs neizmanto 2. punktā paredzēto to tiesīgo personu sarakstu, kuras tiks pārceltas un uz kurām attieksies atgriešanas sponsorēšana.

   Ja pirmajā daļā minētā solidaritātes rezerve nav pietiekama, lai nekavējoties mazinātu problēmas, ar kurām saskaras 47. panta 2. punktā minētā dalībvalsts, var izmantot solidaritātes ieguldījumus no citu dalībvalstu solidaritātes rezerves, kas izveidota saskaņā ar 48. panta 1. punktu vai 48. panta 2. punktu, ciktāl tas neapdraud minēto dalībvalstu rezerves darbību.

4. Ja migrācijas pārvaldības ziņojumā ir konstatēts, ka 47. panta 2. punktā minētā dalībvalsts saskaras ar spēju problēmām, ko rada neaizsargātu pieteikuma iesniedzēju klātbūtne, neatkarīgi no tā, kā viņi šķērsojuši ārējās robežas, tad saskaņā ar 48. panta 1. punktu vai 48. panta 2. punktu izveidoto solidaritātes rezervi var izmantot arī neaizsargātu personu pārcelšanai. Šādos gadījumos piemēro 2. punkta noteikumus.

5. Īpašu uzmanību pievēršot nepavadītiem nepilngadīgajiem, Komisija atbalsta un atvieglo procedūras, kuru rezultātā notiek pieteikuma iesniedzēju pārcelšana un atgriešanas sponsorēšanas īstenošana. Tā koordinē pārcelšanas un atgriešanas sponsorēšanas darbības aspektus, tostarp ar Patvēruma aģentūras vai Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras izvietotu ekspertu vai ekspertu komandu palīdzību.

50. pants

Migrācijas spiediena novērtējums

1. Komisija novērtē migrācijas situāciju dalībvalstī, ja:

   (a) minētā dalībvalsts ir informējusi Komisiju, ka uzskata sevi par migrācijas spiediena skartu;

   (b) pamatojoties uz pieejamo informāciju, tā uzskata, ka dalībvalsts var būt migrācijas spiediena skarta.

2. Patvēruma aģentūra un Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra palīdz Komisijai sagatavot migrācijas spiediena novērtējumu. Komisija nekavējoties informē Eiropas Parlamentu, Padomi un dalībvalstis, ka tā veic novērtējumu.

3. Migrācijas spiediena novērtējums aptver situāciju attiecīgajā dalībvalstī iepriekšējos sešos mēnešos salīdzinājumā ar vispārējo situāciju Savienībā, un tā pamatā jo īpaši ir šāda informācija:

   (a) trešo valstu valstspiederīgo starptautiskās aizsardzības pieteikumu skaits un pieteikuma iesniedzēju valstspiederība;

   (b) to trešo valstu valstspiederīgo skaits, par kuriem dalībvalstu iestādes ir atklājušas, ka tie neatbilst vai vairs neatbilst ieceļošanas, uzturēšanās vai pastāvīgas uzturēšanās nosacījumiem dalībvalstī, ieskaitot personas, kas pārsniedz atļautās uzturēšanās termiņu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2017/2226[58] 3. panta 1. punkta 19) apakšpunkta nozīmē;

   (c) to atgriešanas lēmumu skaits, kas atbilst Direktīvai 2008/115/EK;

   (d) to trešo valstu valstspiederīgo skaits, kuri atstājuši dalībvalstu teritoriju pēc atgriešanas lēmuma, kas atbilst Direktīvai 2008/115/EK;

   (e) to trešo valstu valstspiederīgo skaits, kurus dalībvalstis uzņēmušas, izmantojot Savienības un valsts pārmitināšanas [vai humanitārās uzņemšanas] shēmas;

   (f) ienākošo un izejošo uzņemšanas pieprasījumu un atpakaļuzņemšanas paziņojumu skaits saskaņā ar 34. un 36. pantu;

   (g) saskaņā ar 31. pantu veikto pārsūtīšanu skaits;

   (h) to personu skaits, kas aizturētas saistībā ar ārējo sauszemes, jūras vai gaisa robežu neatbilstīgu šķērsošanu;

   (i) to personu skaits, kurām atteikta ieceļošana saskaņā ar Regulas (ES) 2016/399 14. pantu;

   (j) to trešo valstu valstspiederīgo skaits un valstspiederība, kuri izkāpuši krastā pēc meklēšanas un glābšanas operācijām, tostarp starptautiskās aizsardzības pieteikumu skaits;

   (k) nepavadītu nepilngadīgo skaits.

4. Migrācijas spiediena novērtējumā ņem vērā arī:

   (a) ja novērtējums tiek veikts saskaņā ar 1. punkta a) apakšpunktu — informāciju, ko sniegusi dalībvalsts,

   (b) sadarbības līmeni migrācijas jomā ar trešām izcelsmes un tranzīta valstīm, pirmajām patvēruma valstīm un drošām trešām valstīm, kā tās definētas Regulā (ES) XXX/XXX [*Patvēruma procedūras regula*];

   (c) attiecīgajās trešās valstīs esošo ģeopolitisko situāciju, kas var ietekmēt migrācijas kustību;

[58] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/2226 (2017. gada 30. novembris), ar ko izveido ieceļošanas/izceļošanas sistēmu (IIS), lai reģistrētu to trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanas un izceļošanas datus un ieceļošanas atteikumu datus, kuri šķērso dalībvalstu ārējās robežas, un ar ko paredz nosacījumus piekļuvei IIS tiesībaizsardzības nolūkos, un ar ko groza Konvenciju, ar ko īsteno Šengenas nolīgumu, un Regulas (EK) Nr. 767/2008 un (ES) Nr. 1077/201 (OV L 327, 9.12.2017., 20. lpp.).

(d) attiecīgos ieteikumus, kas paredzēti Padomes Regulas (ES) Nr. 1053/2013[59] 15. pantā, Regulas (ES) XXX/XXX [*Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra*] 13., 14. un 22. pantā un Regulas (ES) 2019/1896 32. panta 7. punktā;

(e) informāciju, kas savākta, ievērojot Komisijas XXX ieteikumu par ES mehānismu sagatavotībai ar migrāciju saistītām krīzēm un to pārvaldībai (migrācijas sagatavotības un krīzes plāns);

(f) migrācijas pārvaldības ziņojumu, kas minēts 6. panta 4. punktā;

(g) integrētos situācijas apzināšanās un analīzes (*ISAA*) ziņojumus, kas sagatavoti saskaņā ar Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2018/1993 par ES integrētajiem krīzes situāciju politiskās reaģēšanas mehānismiem, ar noteikumu, ka ir aktivizēti integrētie krīzes situāciju politiskās reaģēšanas mehānismi, vai migrācijas sagatavotības un krīzes plāna pirmajā posmā izdoto migrācijas situācijas apzināšanās un analīzes (*MISAA*) ziņojumu, ja integrētie krīzes situāciju politiskās reaģēšanas mehānismi nav aktivizēti;

(h) informāciju no vīzu režīma liberalizāciju ziņošanas procesa un dialogiem ar trešām valstīm;

(i) Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras ceturkšņa biļetenus par migrāciju un citus ziņojumus;

(j) atbalstu, ko Savienības aģentūras sniedz labuma guvējai dalībvalstij.

51. pants

Ziņojums par migrācijas spiedienu

1. Veicot novērtējumu saskaņā ar 50. panta 1. punktu, Komisija apspriežas ar attiecīgo dalībvalsti.

   Komisija iesniedz ziņojumu par migrācijas spiedienu Eiropas Parlamentam un Padomei viena mēneša laikā pēc tam, kad Komisija tos ir informējusi, ka tā veic novērtējumu saskaņā ar 50. panta 2. punktu.

2. Ziņojumā Komisija norāda, vai attiecīgo dalībvalsti skar migrācijas spiediens.

3. Ja Komisija secina, ka attiecīgo dalībvalsti skar migrācijas spiediens, ziņojumā norāda:

   (a) migrācijas spiediena skartās dalībvalsts spējas migrācijas pārvaldības jomā, jo īpaši patvēruma un atgriešanas jomā, kā arī tās vispārējās vajadzības patvēruma un atgriešanas lietu veidotās darba slodzes pārvaldībā;

   (b) situācijas risināšanai atbilstošus pasākumus un paredzamo grafiku to īstenošanai — attiecīgā gadījumā tie ietver:

      i) pasākumus, kas dalībvalstīm, kuras skar migrācijas spiediens, būtu jāveic migrācijas pārvaldības jomā, jo īpaši patvēruma un atgriešanas jomā;

[59] Padomes Regula (ES) Nr. 1053/2013 (2013. gada 7. oktobris), ar ko izveido izvērtēšanas un uzraudzības mehānismu, lai pārbaudītu Šengenas *acquis* piemērošanu, un ar ko atceļ Izpildu komitejas lēmumu (1998. gada 16. septembris), ar ko izveido Šengenas izvērtēšanas un īstenošanas pastāvīgo komiteju (OV L 295, 6.11.2013., 27. lpp.).

ii) šīs regulas 45. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētos pasākumus, kurus veic citas dalībvalstis;

iii) šīs regulas 45. panta 1. punkta d) apakšpunktā minētos pasākumus, kurus veic citas dalībvalstis.

4. Ja Komisija uzskata, ka sakarā ar situācijas attīstību dalībvalstī ir vajadzīga ātra reaģēšana, tā iesniedz ziņojumu vēlākais divu nedēļu laikā no dienas, kad tā saskaņā ar 50. panta 2. punktu ir informējusi Eiropas Parlamentu, Padomi un dalībvalstis par to, ka tā veic novērtējumu.

52. pants

Solidaritātes reaģēšanas plāni migrācijas spiediena situācijās

1. Ja 51. pantā minētajā ziņojumā norādīts, ka dalībvalsti skar migrācijas spiediens, tad pārējās dalībvalstis, kuras pašas nav labuma guvējas dalībvalstis, veic 45. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētos solidaritātes ieguldījumus. Dalībvalstis par prioritāti nosaka nepavadītu nepilngadīgo pārcelšanu.

2. Ja 51. pantā minētajā ziņojumā ir norādīti minētā panta 3. punkta b) apakšpunkta iii) punktā minētie pasākumi, tad citas dalībvalstis var sniegt ieguldījumu, veicot šos pasākumus 51. panta 3. punkta b) apakšpunkta ii) punktā minēto pasākumu vietā. Šo pasākumu dēļ nerodas iztrūkums, kas pārsniedz 30 % no kopējiem ieguldījumiem, kas norādīti ziņojumā par migrācijas spiedienu saskaņā ar 51. panta 3. punkta b) apakšpunkta ii) punktu.

3. Divu nedēļu laikā no 51. pantā minētā ziņojuma pieņemšanas dalībvalstis iesniedz Komisijai solidaritātes reaģēšanas plānu, aizpildot II pielikumā iekļauto veidlapu. Solidaritātes reaģēšanas plānā norāda ieguldījumu veidu no 51. panta 3. punkta b) apakšpunkta ii) punktā minētajiem ieguldījumiem vai attiecīgā gadījumā — no 51. panta 3. punkta b) apakšpunkta iii) punktā izklāstītajiem pasākumiem, kurus dalībvalstis ierosina veikt. Ja dalībvalstis ierosina vairāk nekā vienu no 51. panta 3. punkta b) apakšpunkta ii) punktā minētajiem ieguldījumu veidiem, tad tās norāda katra veida īpatsvaru.

Ja solidaritātes reaģēšanas plānā ir iekļauta atgriešanas sponsorēšana, dalībvalstis norāda to trešo valstu valstspiederīgo valstspiederību, kuri uzturas nelikumīgi un atrodas attiecīgās dalībvalsts teritorijā un kuru atgriešanu tās plāno sponsorēt.

Ja dalībvalstis solidaritātes reaģēšanas plānā norāda 51. panta 3. punkta b) apakšpunkta iii) punktā izklāstītos pasākumus, tās norāda arī sīki izstrādātu to īstenošanas kārtību un grafiku.

4. Ja Komisija uzskata, ka solidaritātes reaģēšanas plānos norādītie solidaritātes ieguldījumi neatbilst 51. pantā paredzētajā ziņojumā par migrācijas spiedienu norādītajām vajadzībām, tā sasauc solidaritātes forumu. Šādos gadījumos Komisija aicina dalībvalstis solidaritātes foruma gaitā pielāgot ieguldījumu veidu savos solidaritātes reaģēšanas plānos, iesniedzot pārskatītus solidaritātes reaģēšanas plānus.

5. Dalībvalsts, kas ierosina 51. panta 3. punkta b) apakšpunkta ii) punktā noteiktos solidaritātes ieguldījumus, var pieprasīt atvilkumu 10 % apmērā no īpatsvara, kas tai aprēķināts saskaņā ar 54. pantā noteikto sadales atslēgu, ja tā solidaritātes reaģēšanas plānos norāda, ka iepriekšējos piecos gados tās izskatīto starptautiskās aizsardzības pieteikumu skaits divreiz pārsniedz Savienības vidējo rādītāju uz vienu iedzīvotāju.

53. pants

Komisijas īstenošanas akti par solidaritāti migrācijas spiediena situācijās

1. Divu nedēļu laikā no 52. panta 3. punktā minēto solidaritātes reaģēšanas plānu iesniegšanas vai, ja saskaņā ar 52. panta 4. punktu ir sasaukts solidaritātes forums, divu nedēļu laikā no solidaritātes foruma beigām Komisija pieņem īstenošanas aktu, kurā par labu dalībvalstij, ko skar migrācijas spiediens, nosaka solidaritātes ieguldījumus, kurus veic pārējās dalībvalstis, un to īstenošanas grafiku.

2. Īstenošanas aktā noteiktie ieguldījumu veidi ir tādi, kādus savos solidaritātes reaģēšanas plānos norādījušas dalībvalstis. Ja viena vai vairākas dalībvalstis nav iesniegušas solidaritātes reaģēšanas plānu, tad Komisija nosaka dalībvalsts veicamo ieguldījumu veidus, ņemot vērā ziņojumā par migrācijas spiedienu norādītās vajadzības.

   Ja dalībvalstis savos solidaritātes reaģēšanas plānos ir norādījušas 45. panta 1. punkta d) apakšpunktā minēto ieguldījumu veidu, tad Komisija novērtē, vai ierosinātie pasākumi ir proporcionāli ieguldījumiem, ko 54. pantā noteiktās sadales atslēgas piemērošanas rezultātā dalībvalstis būtu sniegušas, veicot 45. panta 1. punkta a), b) vai c) apakšpunktā minētos pasākumus.

   Ja ierosinātie pasākumi nav proporcionāli ieguldījumiem, ko ieguldītāja dalībvalsts būtu sniegusi, veicot 45. panta 1. punkta a), b) vai c) apakšpunktā minētos pasākumus, Komisija īstenošanas aktā izklāsta ierosinātos pasākumus, vienlaikus pielāgojot to līmeni.

   Ja ierosināto pasākumu dēļ rastos iztrūkums, kas pārsniegtu 30 % no kopējā to solidaritātes pasākumu skaita, kuri norādīti ziņojumā par migrācijas spiedienu saskaņā ar 51. panta 3. punkta b) apakšpunkta ii) punktu, tad īstenošanas aktā noteiktos ieguldījumus pielāgo tā, ka no tām dalībvalstīm, kuras norāda šādus pasākumus, tiek prasīts, lai, veicot 51. panta 3. punkta b) apakšpunkta ii) punktā noteiktos pasākumus, tās segtu 50 % no īpatsvara, kas tām aprēķināts saskaņā ar 54. pantā aprakstīto sadales atslēgu. Komisija attiecīgi pielāgo 51. panta 3. punkta b) apakšpunkta iii) punktā minētos pasākumus, ko norādījušas minētās dalībvalstis.

3. Īstenošanas aktā nosaka:

   (a) kopējo to peronu skaitu, kuras pārceļamas no pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts saskaņā ar 45. panta 1. punkta a) vai c) apakšpunktu, ņemot vērā pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts spējas un vajadzības patvēruma jomā, kuras norādītas 51. panta 3. punkta b) apakšpunkta ii) punktā minētajā ziņojumā;

   (b) to personu kopskaitu, uz kurām attiecināma atgriešanas sponsorēšana no pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts saskaņā ar 45. panta 1. punkta b) apakšpunktu, ņemot vērā pieprasījuma iesniedzēju dalībvalstu atgriešanas spējas un vajadzības, kas norādītas 51. panta 3. punkta b) apakšpunkta ii) punktā minētajā ziņojumā;

   (c) to personu sadalījumu, kuras, pamatojoties uz 54. pantā noteikto sadales atslēgu, ir pārceļamas un/vai uz kurām ir attiecināma atgriešanas sponsorēšana dalībvalstu starpā;

   (d) pasākumus, ko dalībvalstis norādījušas, ievērojot 2. punkta otro, trešo un ceturto daļu.

Šā panta 3. punkta c) apakšpunktā minēto sadalījumu pielāgo, ja dalībvalsts, kas pieprasa atvilkumu saskaņā ar 52. panta 5. punktu, solidaritātes reaģēšanas plānā pierāda, ka iepriekšējos piecos gados tā bijusi atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikumu skaitu, kas divreiz pārsniedz Savienībā vidējo rādītāju uz vienu iedzīvotāju. Šādos gadījumos dalībvalsts saņem atvilkumu 10 % apmērā no īpatsvara, kas tai aprēķināts saskaņā ar 54. pantā noteikto sadales atslēgu. Šo atvilkumu proporcionāli sadala starp dalībvalstīm, kas veic 45. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētos ieguldījumus.

4. Ja iepriekšējā gadā, reaģējot uz dalībvalsts solidaritātes atbalsta pieprasījumu no citām dalībvalstīm, lai palīdzētu tai risināt migrācijas situāciju tās teritorijā ar nolūku novērst migrācijas spiedienu saskaņā ar 56. panta 1. punktu, ir veikti ieguldījumi un ja tie atbilst īstenošanas aktā noteiktajam pasākumu veidam, Komisija atņem šos ieguldījumus no attiecīgajiem ieguldījumiem, kas noteikti īstenošanas aktā.

5. Pienācīgi pamatotu nenovēršamu un steidzamu iemeslu dēļ saistībā ar migrācijas spiedienu labuma guvējā dalībvalstī Komisija saskaņā ar steidzamības procedūru, kura minēta 67. panta 3. punktā, pieņem īstenošanas aktus, kas jāpiemēro nekavējoties.

   Minētie akti paliek spēkā uz laikposmu, kas nepārsniedz 1 gadu.

6. Komisija ziņo par īstenošanas akta īstenošanu vienu mēnesi pēc tam, kad tas vairs nav piemērojams. Ziņojumā iekļauj veikto pasākumu efektivitātes analīzi.

54. pants

Sadales atslēga

Šīs regulas 45. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā minēto solidaritātes ieguldījumu īpatsvaru, ko nodrošina katra dalībvalsts saskaņā ar 48. un 53. pantu, aprēķina saskaņā ar III pielikumā norādīto formulu, un tās pamatā, izmantojot jaunākos pieejamos *Eurostat* datus, ir šādi kritēriji katrai dalībvalstij:

(a) iedzīvotāju skaits (50 % svērums);

(b) kopējais IKP (50 % svērums).

55. pants

Atgriešanas sponsorēšana

1. Dalībvalsts var apņemties, izmantojot atgriešanas sponsorēšanu, atbalstīt dalībvalsti to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanā, kuri dalībvalstī uzturas nelikumīgi, un sakarā ar to, rīkojoties ciešā koordinācijā ar labuma guvēju dalībvalsti, tā veic pasākumus, lai veiktu minēto trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu no labuma guvējas dalībvalsts teritorijas.

2. Ja dalībvalsts apņemas nodrošināt atgriešanas sponsorēšanu un ja trešo valstu valstspiederīgie, kuri uzturas nelikumīgi un uz kuriem attiecas labuma guvējas dalībvalsts izdots atgriešanas lēmums, neatgriežas vai nav izraidīti piespiedu kārtā 8 mēnešu laikā, tad dalībvalsts, kas nodrošina atgriešanas sponsorēšanu, attiecīgās personas pārsūta uz savu teritoriju saskaņā ar 57. un 58. pantā noteikto procedūru. Šis laikposms sākas tad, kad ir pieņemts 53. panta 1. punktā vai attiecīgā gadījumā 49. panta 2. punktā minētais īstenošanas akts.

3. Ja dalībvalsts apņemas nodrošināt atgriešanas sponsorēšanu attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, uz kuriem labuma guvējā dalībvalstī vēl neattiecas atgriešanas lēmums, tad 2. punktā minētais laikposms sākas vienā no šīm dienām:

(a) dienā, kad labuma guvēja dalībvalsts izdod atgriešanas lēmumu; vai,

(b) ja atgriešanas lēmums ir izdots tāda lēmuma ietvaros, ar ko noraida starptautiskās aizsardzības pieteikumu, vai ja atgriešanas lēmums ir izdots kā atsevišķs akts vienlaikus un kopā ar lēmumu, ar ko noraida starptautiskās aizsardzības pieteikumu saskaņā ar Regulas (ES) XXX/XXX [*Patvēruma procedūras regula*] 35.a pantu, — dienā, kad pieteikuma iesniedzējam vai trešās valsts valstspiederīgajam vairs nav tiesību palikt un nav atļauts palikt.

4. Šā panta 1. punktā minētie pasākumi ietver vienu vai vairākas šādas darbības, ko veic sponsorētāja dalībvalsts:

(a) konsultāciju sniegšanu trešo valstu valstspiederīgajiem, kas uzturas nelegāli, par atgriešanu un reintegrāciju;

(b) valsts programmu un resursu izmantošanu ar nolūku sniegt loģistikas, finanšu un citu materiālu palīdzību vai palīdzību natūrā, ieskaitot reintegrāciju, tiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kas uzturas nelikumīgi un vēlas brīvprātīgi izceļot;

(c) politikas dialoga un sakaru ar trešo valstu iestādēm vadību vai atbalstu tiem ar nolūku atvieglot atpakaļuzņemšanu;

(d) saziņu ar trešo valstu kompetentajām iestādēm ar nolūku pārbaudīt trešo valstu valstspiederīgo identitāti un iegūtu derīgu ceļošanas dokumentu;

(e) praktisku pasākumu organizēšanu saņēmējas dalībvalsts vārdā atgriešanas izpildei, piemēram, čarterreisu, regulāru lidojumu vai citu pārvadājumu veidu organizēšana uz atgriešanas trešo valsti.

Šie pasākumi neietekmē labuma guvējas dalībvalsts pienākumus un atbildību, kas noteikti Direktīvā 2008/115/EK.

56. pants

Citi solidaritātes ieguldījumi

1. Ja dalībvalsts pieprasa citu dalībvalstu solidaritātes atbalstu, lai palīdzētu tai risināt migrācijas situāciju tās teritorijā nolūkā novērst migrācijas spiedienu, tā par šo pieprasījumu paziņo Komisijai.

2. Ikviena dalībvalsts jebkurā laikā, reaģējot uz dalībvalsts solidaritātes atbalsta pieprasījumu vai pēc savas iniciatīvas, tostarp vienojoties ar citu dalībvalsti, var sniegt ieguldījumus, veicot 45. pantā minētos pasākumus par labu attiecīgajai dalībvalstij un ar tās piekrišanu. Regulas 45. panta d) punktā minētie ieguldījumi ir saskaņā ar Regulas (ES) XXX/XXX [Patvēruma migrācijas fonds] mērķiem.

3. Dalībvalstis, kas ir veikušas vai plāno veikt solidaritātes ieguldījumus, reaģējot uz dalībvalsts solidaritātes atbalsta pieprasījumu vai pēc savas iniciatīvas par to paziņo Komisijai, aizpildot IV pielikumā iekļauto solidaritātes atbalsta plāna veidlapu. Solidaritātes reaģēšanas plānā attiecīgā gadījumā iekļauj pārbaudāmu informāciju, arī par pasākumu tvērumu un raksturu un to īstenošanu.

II NODAĻA

PROCEDŪRAS NOTEIKUMI

57. pants

Procedūra pirms pārcelšanas

1. Šajā pantā noteikto procedūru piemēro:

   (a) personām, kas minētas 45. panta 1. punkta a) un c) apakšpunktā un 45. panta 2. punkta a) apakšpunktā;

   (b) personām, kas minētas 45. panta 1. punkta b) apakšpunktā, ja ir beidzies 55. panta 2. punktā minētais laikposms, un 45. panta 2. punkta b) apakšpunktā.

2. Pirms šajā pantā noteiktās procedūras piemērošanas labuma guvēja dalībvalsts pārliecinās, vai nav pamatota iemesla uzskatīt, ka attiecīgā persona apdraud minētās dalībvalsts valsts drošību vai sabiedrisko kārtību. Ja ir pamatots iemesls uzskatīt, ka persona apdraud valsts drošību vai sabiedrisko kārtību, tad labuma guvēja dalībvalsts nepiemēro šajā pantā noteikto procedūru un attiecīgā gadījumā izslēdz personu no 49. panta 2. punktā minētā saraksta.

3. Ja ir piemērojama pārcelšana, tad labuma guvēja dalībvalsts norāda personas, kuras varētu pārcelt. Ja attiecīgā persona ir starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējs vai saņēmējs, tad minētā dalībvalsts attiecīgā gadījumā ņem vērā to, ka starp attiecīgo personu un pārcelšanas mērķa dalībvalsti pastāv jēgpilnas saites. Ja identificētā pārceļamā persona ir starptautiskās aizsardzības saņēmējs, tad attiecīgo personu pārceļ tikai pēc tam, kad minētā persona ir rakstiski piekritusi pārcelšanai.

   Ja pārcelšana ir piemērojama saskaņā ar 49. pantu, tad labuma guvēja dalībvalsts izmanto 49. panta 2. punktā minēto sarakstu, ko izveidojusi Patvēruma aģentūra un Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra.

   Pirmo daļu nepiemēro pieteikuma iesniedzējiem, attiecībā uz kuriem labuma guvēju dalībvalsti var noteikt par atbildīgo dalībvalsti, ievērojot kritērijus, kas noteikti 15.–20. pantā un 24. pantā, izņemot 15. panta 5. punktu. Minētie pieteikuma iesniedzēji nav tiesīgi uz pārcelšanu.

4. Beidzoties 55. panta 2. punktā minētajam laikposmam, labuma guvēja dalībvalsts nekavējoties informē sponsorētāju dalībvalsti, ka attiecībā uz attiecīgajiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kas uzturas nelikumīgi, tiek piemērota 5.–10. punktā noteiktā procedūra.

5. Saņēmēja dalībvalsts iespējami drīz nosūta pārcelšanas mērķa dalībvalstij attiecīgo informāciju un dokumentus par 2. un 3. punktā minēto personu.

6. Pārcelšanas mērķa dalībvalsts pārbauda informāciju, ko saskaņā ar 5. punktu nosūtījusi labuma guvēja dalībvalsts, un pārbauda, vai nav pamatota iemesla uzskatīt, ka attiecīgā persona apdraud tās valsts drošību vai sabiedrisko kārtību.

7. Ja nav pamatota iemesla uzskatīt, ka attiecīgā persona apdraud pārcelšanas mērķa dalībvalsts valsts drošību vai sabiedrisko kārtību, tā vienas nedēļas laikā apstiprina, ka pārcels attiecīgo personu.

   Ja pārbaudes apstiprina, ka ir pamatots iemesls uzskatīt, ka attiecīgā persona apdraud pārcelšanas mērķa dalībvalsts valsts drošību vai sabiedrisko kārtību, tā vienas

nedēļas laikā informē labuma guvēju dalībvalsti par šādu bažu raksturu un to pamatā esošajiem elementiem no jebkuras attiecīgās datubāzes. Šādos gadījumos attiecīgās personas pārcelšana nenotiek.

Izņēmuma gadījumos, ja var pierādīt, ka informācijas izskatīšana ir sevišķi sarežģīta vai ka vienlaikus jāpārbauda daudzas lietas, pārcelšanas mērķa dalībvalsts var sniegt atbildi pēc pirmajā un otrajā daļā minētā vienas nedēļas termiņa, bet katrā ziņā to sniedz divu nedēļu laikā. Šādās situācijās pārcelšanas mērķa dalībvalsts savu lēmumu atlikt atbildes sniegšanu labuma guvējai dalībvalstij paziņo sākotnējā vienas nedēļas termiņā.

Bezdarbība šā punkta pirmajā un otrajā daļā minētajā vienas nedēļas laikposmā un šā punkta trešajā daļā minētajā divu nedēļu laikposmā ir pielīdzināma informācijas saņemšanas apstiprinājumam un ietver pienākumu pārcelt personu, ieskaitot pienākumu nodrošināt pienācīgus ar ierašanos saistītus pasākumus.

8. Labuma guvēja dalībvalsts pieņem pārsūtīšanas lēmumu vēlākais vienas nedēļas laikā pēc pārcelšanas mērķa dalībvalsts apstiprināšanas. Tā nekavējoties rakstiski informē attiecīgo personu par lēmumu pārsūtīt viņu uz minēto dalībvalsti.

9. Attiecīgās personas pārsūtīšanu no labuma guvējas dalībvalsts uz pārcelšanas mērķa dalībvalsti veic saskaņā ar labuma guvējas dalībvalsts tiesību aktiem cik drīz vien praktiski iespējams pēc apspriešanās starp attiecīgajām dalībvalstīm un vēlākais 4 nedēļu laikā pēc pārcelšanas mērķa dalībvalsts apstiprinājuma vai pēc galīgā lēmuma par pārsūtīšanas lēmuma pārsūdzību vai pārskatīšanu, ja ar to apturēta pārsūtīšanas lēmuma izpilde saskaņā ar 33. panta 3. punktu.

10. Pārsūtīšanai pārcelšanas nolūkā *mutatis mutandis* piemēro 32. panta 3., 4. un 5. punktu, 33. un 34. pantu, 35. panta 1. un 3. punktu, 36. panta 2. un 3. punktu un 37. un 39. pantu.

11. Komisija ar īstenošanas aktiem pieņem vienotus nosacījumus attiecībā uz pārcelšanas vajadzībām nepieciešamās informācijas un dokumentu sagatavošanu un iesniegšanu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 67. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

58. pants

Procedūra pēc pārcelšanas

1. Pārcelšanas mērķa dalībvalsts attiecīgi informē labuma guvēju dalībvalsti par attiecīgās personas drošu ierašanos vai par to, ka noteiktajā termiņā tā nav ieradusies.

2. Ja pārcelšanas mērķa dalībvalsts ir pārcēlusi pieteikuma iesniedzēju, kuram atbildīgā dalībvalsts vēl nav noteikta, tad minētā dalībvalsts piemēro procedūras, kas noteiktas III daļā, izņemot 8. panta 2. punktu, 9. panta 1. un 2. punktu, 15. panta 5. punktu un 21. panta 1. un 2. punktu.

Ja saskaņā ar pirmo daļu atbildīgo dalībvalsti nevar izraudzīties, tad par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu ir atbildīga pārcelšanas mērķa dalībvalsts.

Pārcelšanas mērķa dalībvalsts norāda savu atbildību *Eurodac* sistēmā saskaņā ar Regulas (ES) XXX/XXX [*Eurodac* regula] 11. panta 1. punktu.

3. Ja pārcelšanas mērķa dalībvalsts ir pārcēlusi pieteikuma iesniedzēju, attiecībā uz kuru par atbildīgo dalībvalsti iepriekš ir noteikta labuma guvēja dalībvalsts kādu citu iemeslu, nevis 57. panta 3. punkta trešajā daļā minēto kritēriju dēļ, tad atbildību par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu pārceļ uz pārcelšanas mērķa dalībvalsti.

   Pārcelšanas mērķa dalībvalsts norāda savu atbildību *Eurodac* sistēmā saskaņā ar Regulas (ES) XXX/XXX [*Eurodac* regula] 11. panta 3. punktu.

4. Ja pārcelšanas mērķa dalībvalsts ir pārcēlusi starptautiskās aizsardzības saņēmēju, tad pārcelšanas mērķa dalībvalsts automātiski piešķir starptautiskās aizsardzības statusu, ņemot vērā attiecīgo statusu, ko piešķīrusi labuma guvēja dalībvalsts.

5. Ja pārcelšanas mērķa dalībvalsts ir pārcēlusi trešās valsts valstspiederīgo, kas nelikumīgi uzturas tās teritorijā, piemēro Direktīvu 2008/115/EK.

59. pants

Citi pienākumi

Labuma guvējas un ieguldītājas dalībvalstis pastāvīgi informē Komisiju par divpusējā līmenī veikto solidaritātes pasākumu īstenošanu, tostarp par sadarbības pasākumu īstenošanu ar trešo valsti.

60. pants

Darbības koordinācija

Komisija pēc pieprasījuma koordinē dalībvalstu piedāvāto pasākumu darbības aspektus, ieskaitot visu palīdzību, ko sniedz Patvēruma aģentūras vai Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras izvietotie eksperti vai vienības.

III NODAĻA

SAVIENĪBAS SNIEGTAIS FINANSIĀLAIS ATBALSTS

61. pants

Finansiālais atbalsts

Finansējuma atbalstu pēc pārcelšanas, kas veikta saskaņā ar IV daļas I un II nodaļu, īsteno saskaņā ar Regulas (ES) XXX/XXX [*Patvēruma un migrācijas fonds*] 17. pantu.

V DAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

62. pants

Datu drošība un datu aizsardzība

1. Dalībvalstis īsteno piemērotus tehniskos un organizatoriskos pasākumus, lai nodrošinātu saskaņā ar šo regulu apstrādāto personas datu drošību un jo īpaši lai

novērstu nelikumīgu vai neatļautu piekļuvi apstrādātajiem personas datiem, to atklāšanu, grozīšanu vai zudumu.

2. Katras dalībvalsts kompetentā uzraudzības iestāde vai iestādes uzrauga tās personas datu apstrādes likumību, ko veic 41. pantā minētās attiecīgās dalībvalsts iestādes.

3. Uz personas datu apstrādi Patvēruma aģentūrā attiecas Regula (ES) XXX/XXX [*Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra*], jo īpaši attiecībā uz Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja veikto uzraudzību.

63. pants

Konfidencialitāte

Dalībvalstis nodrošina, ka 41. pantā minētajām iestādēm attiecībā uz informāciju, ko tās iegūst darba gaitā, ir saistoši valsts tiesību aktos paredzētie konfidencialitātes noteikumi.

64. pants

Sankcijas

Dalībvalstis saskaņā ar valsts tiesībām paredz noteikumus par sodiem, arī par administratīvu sodu vai krimināLsodu, ko piemēro par šīs regulas pārkāpumiem, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to piemērošanu. Paredzētie sodi ir efektīvi, samērīgi un atturoši.

65. pants

Termiņu aprēķināšana

Visus šajā regulā paredzētos laikposmus aprēķina šādi:

(a) ja dienās, nedēļās vai mēnešos izteikts laikposms jāsāk skaitīt no kāda notikuma vai darbības brīža, tad dienu, kad notiek attiecīgais notikums vai darbība, attiecīgajā laikposmā neieskaita;

(b) nedēļās vai mēnešos izteikts laikposms beidzas pēdējās nedēļas vai mēneša tajā pašā nedēļas dienā vai arī tajā pašā datumā, kad ir noticis notikums vai darbība, no kuras sāk skaitīt attiecīgo laikposmu. Ja mēnešos izteikta laikposma pēdējā mēnesī nav tā datuma, kurā tam būtu jābeidzas, tad laikposms beidzas minētā mēneša pēdējā dienā;

(c) termiņi ietver sestdienas, svētdienas un visu attiecīgo dalībvalstu oficiālās brīvdienas.

66. pants

Teritoriālā darbības joma

Attiecībā uz Francijas Republiku šo regulu piemēro tikai tās Eiropas teritorijā.

67. pants

Komiteja

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

   Ja komiteja atzinumu nesniedz, Komisija īstenošanas akta projektu nepieņem, un tiek piemērota Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. panta 4. punkta trešā daļa.

3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 8. pantu.

68. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Pilnvaras pieņemt 15. panta 6. punktā un 24. panta 3. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no šīs regulas spēkā stāšanās dienas. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 15. panta 6. punktā un 24. panta 3. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Pirms deleģēta akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas paredzēti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.

5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

6. Saskaņā ar 15. panta 6. punktu un 24. panta 3. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

69. pants

Uzraudzība un izvērtēšana

Līdz [18 mēneši pēc stāšanās spēkā] un pēc tam katru gadu Komisija pārskata šīs regulas IV daļas I–III nodaļā izklāstīto pasākumu darbību.

[Komisija ziņo par šajā regulā noteikto pasākumu īstenošanu, kad pagājuši trīs gadi no tās stāšanās spēkā.]

Ne agrāk kā tad, kad pagājuši [pieci] gadi no šīs regulas piemērošanas dienas un pēc tam ik pēc pieciem gadiem Komisija veic šīs regulas izvērtēšanu. Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai ziņojumu par izvērtēšanas svarīgākajiem konstatējumiem. Dalībvalstis nodrošina Komisijai visu minētā ziņojuma sagatavošanai nepieciešamo informāciju vēlākais sešus mēnešus pirms [piecu] gadu termiņa beigām.

70. pants

Statistika

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 862/2007[60] 4. panta 4. punktu dalībvalstis Komisijai (*Eurostat*) paziņo statistiku par šīs regulas un Regulas (EK) Nr. 1560/2003 piemērošanu.

VI DAĻA

GROZĪJUMI CITOS SAVIENĪBAS AKTOS

71. pants

Grozījumi Pastāvīgo iedzīvotāju direktīvā

1. Direktīvu 2003/109/EK groza šādi:

direktīvas 4. pantu groza šādi:

a) minētā panta 1. punktam pievieno šādu daļu:

"Attiecībā uz starptautiskās aizsardzības saņēmējiem nepieciešamais likumīgas un nepārtrauktas uzturēšanās periods ir trīs gadi."

72. pants

Grozījumi Regulā (ES) XXX/XXX [Patvēruma un migrācijas fonds]

Regulu (ES) XXX/XXX [*Patvēruma un migrācijas fonds*] groza šādi:

1. Regulas 16. pantu aizstāj ar šādu:

"1. Papildus piešķīrumam, kas aprēķināts saskaņā ar 11. panta 1. punkta a) apakšpunktu, dalībvalstis saņem summu EUR 10 000 apmērā par katru personu, kura uzņemta pārmitināšanas vai humanitāras uzņemšanas ietvaros.

2. Attiecīgā gadījumā dalībvalstis var arī pretendēt uz papildu summu EUR 10 000 apmērā 1. punktā minēto personu ģimenes locekļiem, ja personas tiek uzņemtas, lai nodrošinātu ģimenes vienotību.

3. Šā panta 1. punktā minēto summu piešķir kā finansējumu, kas saskaņā ar Finanšu regulas [125]. pantu nav saistīts ar izmaksām.

---

60 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 862/2007 (2007. gada 11. jūlijs) par Kopienas statistiku attiecībā uz migrāciju un starptautisko aizsardzību (OV L 199, 31.7.2007., 23. lpp.).

4. Šā panta 1. punktā minēto papildu summu piešķir dalībvalsts programmai. Finansējumu neizmanto citām programmas darbībām, izņemot pietiekami pamatotos apstākļos, un pēc tam, kad Komisija, grozot programmu, to ir apstiprinājusi. Šā panta 1. punktā minēto summu var iekļaut Komisijai iesniegtajos maksājuma pieteikumos ar noteikumu, ka persona, attiecībā uz kuru summa ir piešķirta, ir pārmitināta vai uzņemta.

5. Dalībvalstis glabā informāciju, kas nepieciešama pienācīgai pārmitināto vai uzņemto personu identificēšanai un viņu pārmitināšanas vai uzņemšanas dienas noteikšanai, savukārt noteicošie ir piemērojamie noteikumi par datu saglabāšanas periodiem.

6. Lai ņemtu vērā pašreizējās inflācijas likmes un būtiskās norises pārmitināšanas jomā, Komisija tiek pilnvarota pieejamo resursu robežās pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar šīs regulas 32. pantu, lai, ja tas tiek uzskatīts par lietderīgu, pielāgotu šā panta 1. punktā minēto summu, ņemot vērā kārtējo inflācijas līmeni, būtiskās norises pārmitināšanas jomā, kā arī faktorus, ar kuriem var optimizēt finansiālā stimula izmantošanu, ko sniedz minētās summas.”

2. Regulas 17. pantu aizstāj ar šādu:

“1. Dalībvalsts saņem šādu ieguldījumu:

(a) EUR [10 000] par katru pieteikuma iesniedzēju, par kuru minētā dalībvalsts kļūst atbildīga pārcelšanas rezultātā, kura veikta saskaņā ar Regulas (ES) XXX/XXX [*Patvēruma un migrācijas pārvaldības regula*] 48., 53. un 56. pantu;

(b) EUR [10 000] par katru starptautiskās aizsardzības saņēmēju, kas pārcelts saskaņā ar Regulas (ES) XXX/XXX [*Patvēruma un migrācijas pārvaldības regula*] 53. un 56. pantu;

(c) EUR [10 000] par katru trešās valsts valstspiederīgo, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi un kas pārcelts saskaņā ar Regulas (ES) XXX/XXX [*Patvēruma un migrācijas pārvaldības regula*] 53. pantu, kad ir beidzies tās 55. panta 2. punktā minētais laikposms, un tās 56. pantu;

(d) šā punkta a), b) un c) apakšpunktā minēto ieguldījumu palielina līdz EUR [12 000] par katru nepavadītu nepilngadīgo, kas pārcelts saskaņā ar Regulas (ES) XXX/XXX [*Patvēruma un migrācijas pārvaldības regula*] 48., 53. un 56. pantu.

2. Dalībvalsts, kas veic pārsūtīšanu, par katru personu, pieteikuma iesniedzēju vai saņēmēju, uz ko attiecas pārcelšana, saņem ieguldījumu EUR 500 apmērā, lai segtu personu pārsūtīšanu, kas notiek saskaņā ar 1. punktu.

3. Dalībvalsts saņem ieguldījumu EUR 500 apmērā, lai segtu Regulas (ES) XXX/XXX [*Patvēruma un migrācijas pārvaldības regula*] 26. panta 1. punkta a), b), c) vai d) apakšpunktā minētās personas pārsūtīšanu, kas notiek saskaņā ar minētās regulas 35. pantu.

4. Dalībvalsts saņems 1.–3. punktā minētās summas par katru personu ar noteikumu, ka persona, attiecībā uz kuru ir piešķirts ieguldījums, ir pārcelta.

5. Šajā pantā minētās summas piešķir kā finansējumu, kas saskaņā ar Finanšu regulas [125]. pantu nav saistīts ar izmaksām.

6. Dalībvalstis glabā informāciju, kas nepieciešama pienācīgai pārsūtīto personu identificēšanai un viņu pārsūtīšanas dienas noteikšanai, savukārt noteicošie ir piemērojamie noteikumi par datu saglabāšanas periodiem.

7. Komisija tiek pilnvarota pieejamo resursu robežās pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 32. pantu, lai, ja tas tiek uzskatīts par lietderīgu, pielāgotu šā panta 1., 2. un 3. punktā minētās summas, ņemot vērā kārtējo inflācijas līmeni, būtiskās norises starptautiskās aizsardzības pieteikumu iesniedzēju un starptautiskās aizsardzības saņēmēju pārsūtīšanas jomā no vienas dalībvalsts uz otru, kā arī faktorus, ar kuriem var optimizēt finansiālā stimula izmantošanu, ko sniedz minētās summas.”

VII DAĻA

PĀREJAS NOTEIKUMI UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

73. pants

Atcelšana

Regulu (ES) Nr. 604/2013 atceļ.

Atsauces uz atcelto regulu uzskata par atsaucēm uz šo regulu.

74. pants

Pārejas pasākumi

Ja pieteikums reģistrēts pēc [*pirmās dienas pēc šīs regulas stāšanās spēkā*], ņem vērā notikumus, kas varētu radīt šajā regulā paredzēto dalībvalsts atbildību, pat ja tie notikuši pirms minētās dienas.

75. pants

Stāšanās spēkā un piemērojamība

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro starptautiskās aizsardzības pieteikumiem, kas reģistrēti no [pirmās dienas trīspadsmitajā mēnesī pēc tās stāšanās spēkā]. Dalībvalsti, kas ir atbildīga par tāda starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kurš iesniegts pirms minētās dienas, nosaka saskaņā ar Regulā 604/2013 noteiktajiem kritērijiem.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama dalībvalstīs saskaņā ar Līgumiem.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā — priekšsēdētājs	*Padomes vārdā — priekšsēdētājs*

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Priekšlikums Patvēruma un migrācijas pārvaldības regulai

1.2. Attiecīgā(-ās) rīcībpolitikas joma(-as) *(programmu kopums)*

10 - Migrācija

1.3. Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz:

☐ **jaunu darbību**

☐ **jaunu darbību, pamatojoties uz izmēģinājuma projektu/sagatavošanas darbību**[61]

✓ **esošas darbības pagarināšanu**

☐ **vienas vai vairāku darbību apvienošanu vai pārorientēšanu uz citu/jaunu darbību**

1.4. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.4.1. Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvēršanas grafiks

Savā jaunajā Migrācijas un patvēruma paktā Komisija paziņo par jaunu pieeju migrācijai. Ar šo priekšlikumu tiek izveidots vienots patvēruma un migrācijas pārvaldības satvars ES līmenī, veicot būtisku ieguldījumu visaptverošajā pieejā, un tā mērķis ir stiprināt tādu savstarpēju uzticēšanos starp dalībvalstīm, kura balstītos uz vispārēju solidaritātes un taisnīga atbildības sadalījuma principu. Tas veicina integrētu politikas veidošanu migrācijas un patvēruma politikā, aptverot vajadzību ņemt vērā politiku citās attiecīgās jomās, īpašu uzmanību pievēršot ciešai sadarbībai un savstarpējai partnerībai ar attiecīgām trešām valstīm. Tajā atzīts, ka visaptveroša pieeja nozīmē arī spēcīgāku, ilgtspējīgāku un reālāku solidaritātes un taisnīga atbildības sadalījuma principa izpausmi, kas ir līdzsvarots plašākā kontekstā, liekot pievērsties ne tikai jautājumam par to, kura dalībvalsts ir atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, bet arī citiem jautājumiem. Tāpēc šie principi būtu jāpiemēro visai migrācijas pārvaldībai, sākot no cīņas pret neatbilstīgu migrāciju un beidzot ar neatļautu kustību.

Priekšlikums racionalizē pašlaik spēkā esošos noteikumus, kas paredzēti Regulā (ES) Nr. 604/2013, un tā mērķis ir nodrošināt to noteikumu pareizu piemērošanu, kuri ierobežos tādu neatļautu kustību starp dalībvalstīm, ko veic trešo valstu valstspiederīgie. Lai risinātu situācijas, kad dalībvalstis skar migrācijas spiediens, šos noteikumus papildina jauns solidaritātes mehānisms. Šī pieeja paredz arī iekļaut īpašu solidaritātes procesu, ko piemēro ieceļotājiem pēc meklēšanas un glābšanas operācijām.

[61] Kā paredzēts Finanšu regulas 58. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunktā.

Šāda solidaritātes mehānisma pamatā ir finansiāli stimuli dalībvalstīm, kas izrāda solidaritāti, kuras rezultātā citustarp notiktu starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju, tās saņēmēju un neatbilstīgo migrantu pārcelšana. Stimulējoši maksājumi par nepavadītu nepilngadīgo pārcelšanu būs lielāki. Tas ievērojami mainītu pašreizējo finansiālo situāciju, un būtu jāsniedz atbalsts ar šādu pārcelšanu saistīto finansiālo izmaksu segšanai ar Finanšu regulas 125. pantā noteikto finansējumu, kas nav saistīts ar izmaksām.

Konkrētais mērķis: stiprināt aizsardzību un solidaritāti

Attiecīgā(-ās) ABM/ABB darbība(-as)

10 – Migrācija

- Ieviest vienotu satvaru, kas uzlabo visaptverošās pieejas patvēruma un migrācijas pārvaldībai efektivitāti un lietderību, izmantojot integrētu politikas veidošanu un savstarpēju uzticēšanos starp dalībvalstīm

- Stiprināt efektivitāti, kas piemīt sistēmai, saskaņā ar kuru nosaka to dalībvalsti, kura ir atbildīga par kādā dalībvalstī iesniegta trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieks starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu

- Stiprināt solidaritāti un atbildības dalīšanu starp dalībvalstīm

Priekšlikuma mērķi ir šādi:

• izveidot vienotu satvaru, kas veicina tādu visaptverošu pieeju patvēruma un migrācijas pārvaldībai, kuras pamatā ir integrēta politikas veidošana, solidaritātes un taisnīga atbildības sadalījuma principi;

• nodrošināt atbildības dalīšanu ar jauna solidaritātes mehānisma palīdzību, ieviešot sistēmu, kas parastos apstākļos pastāvīgi nodrošinātu solidaritāti un palīdzētu dalībvalstīm veikt reālus pasākumus (pārvietošanu vai atgriešanas sponsorēšanu un citus ieguldījumus, kuru mērķis ir stiprināt dalībvalstu spējas patvēruma, uzņemšanas un atgriešanas jomā un ārējā dimensijā), lai pārvaldītu migrāciju praksē, ja dalībvalstis skar migrācijas spiediens. Šī pieeja ietver arī īpašu solidaritātes procesu, kas piemērojams ieceļotājiem pēc meklēšanas un glābšanas operācijām;

• palielināt sistēmas spēju efektīvi un lietderīgi noteikt vienu dalībvalsti, kura ir atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu. Jo īpaši, tas ierobežotu atbildības izbeigšanās klauzulas, kā arī iespējas pieteikuma iesniedzēja rīcības dēļ nodot atbildību starp dalībvalstīm un ievērojami saīsinātu termiņu pieprasījumu nosūtīšanai un atbilžu saņemšanai, tā ka tiktu nodrošināts, ka pieteikuma iesniedzējiem tiek drīzāk noteikta atbildīgā dalībvalsts un tādējādi viņi varētu drīzāk piekļūt starptautiskās aizsardzības piešķiršanas procedūrām;

• atturēt no ļaunprātīgas izmantošanas un novērst tādu neatļautu kustību Eiropas Savienībā, ko veic pieteikuma iesniedzēji, jo īpaši paredzot skaidru pieteikuma iesniedzēja pienākumu pietiekties pirmās ieceļošanas dalībvalstī un palikt dalībvalstī, kas noteikta par atbildīgo. Tas nozīmē, ka ir vajadzīgas arī samērīgas procesuālās un materiālās sekas gadījumā, ja pienākumi netiek pildīti.

Paredzamie rezultāti un ietekme

Dalībvalstis un Eiropas Savienība kopumā būs ieguvējas no reformētas Patvēruma un migrācijas pārvaldības regulas, kurā iekļauts vadošo principu kopums efektīvai migrācijas pārvaldībai ar vienota satvara palīdzību, kas veicina visaptverošas pieejas īstenošanu, vienkāršotas procedūras un nodrošina solidaritāti ar dalībvalstīm, palīdzot tām risināt migrācijas spiediena situācijas. Dalībvalstīm jebkurā laikā būtu iespējams izmantot savā labā brīvprātīgus solidaritātes pasākumus.

Budžeta līdzekļi, kas sīkāk izklāstīti šajā dokumentā, aptver aplēstos Savienības ieguldījumus, kuri kalpos par stimulu paplašinātajām pārcelšanas iespējām. Vienlaikus Savienības ieguldījumi atbalstīs arī pārsūtīšanu pēc tam, kad būs noteikta dalībvalsts, kas ir atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu un pārsūta pārceltās personas. Šis atbalsts sistēmas pienācīgai īstenošanai nodrošinās solidaritāti ar dalībvalstīm, tostarp saistībā ar personām, kas izkāpušas krastā pēc meklēšanas un glābšanas operācijām. Tas savukārt nāktu par labu starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem, jo viņi gūs labumu no efektīvākas sistēmas atbildīgās dalībvalsts noteikšanai, un nodrošinās ātrāku piekļuvi procedūrai pieteikuma izskatīšanai pēc būtības.

Pārcelšanas izmaksas

Saskaņā ar šo priekšlikumu dalībvalstij, uz kuru pārceļ patvēruma meklētājus, neatbilstīgos migrantus vai starptautiskās aizsardzības saņēmējus, ir tiesības saņemt Savienības ieguldījumu 10 000 EUR apmērā par katru pārcelto personu.

Ja pārceltā persona ir nepavadīts nepilngadīgais, tad Savienības ieguldījums būs 12 000 EUR. Lielāks ieguldījums ir pamatots ar to, ka ar nepavadītu nepilngadīgo saistītās procedūras pēc pārcelšanas būtu sarežģītākas un tādēļ dārgākas.

Pārsūtīšanas izmaksas

Saskaņā ar šo priekšlikumu dalībvalstij, kas pārsūta personu uz pārcelšanas mērķa dalībvalsti, ir tiesības saņemt Savienības ieguldījumu 500 EUR apmērā par katru pārsūtīto personu.

Turklāt saskaņā ar šo priekšlikumu ES atbalstīs arī pārsūtīšanas izmaksas, kas saistītas ar parastajām pārsūtīšanas procedūrām (uzņemšanas pieprasījumi un atpakaļuzņemšanas paziņojumi), un dalībvalsts, kas veic pārsūtīšanu uz atbildīgo dalībvalsti, ir tiesīga saņemt Savienības ieguldījumu 500 EUR apmērā par katru pārsūtīto personu.

1.4.2. Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piemēram, koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai komplementaritāte). Šā punkta nozīmē "Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība" ir vērtība, kas veidojas Savienības iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.

Eiropas līmeņa rīcības pamatojums (*ex ante*)

Dalībvalstis, rīkojoties atsevišķi, nespētu ieviest kritērijus un mehānismus, saskaņā ar kuriem noteikt dalībvalsti, kas ir atbildīga par kādā dalībvalstī iesniegta trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, tāpēc to ir iespējams paveikt vienīgi Savienības līmenī.

Sagaidāmā Savienības pievienotā vērtība (*ex post*)

Šā priekšlikuma pievienotā vērtība ir tā, ka ar to tiek racionalizēta pašreizējā Dublinas regula un palielināta tās efektivitāte un tiek paredzēts solidaritātes mehānisms, kuru laikposmos, kad dalībvalsti skar spiediens, vai gadījumos, kad pēc meklēšanas un glābšanas operācijām krastā izkāpj personas, piemēro tai par labu.

1.4.3. Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas

Migrācijas krīze, kas norisinājās 2015. gadā, atsedza būtiskas strukturālās un īstenošanas nepilnības un trūkumus Eiropas patvēruma un migrācijas politikas izstrādē un īstenošanā, tostarp Dublinas sistēmā, kas nav izstrādāta tā, lai nodrošinātu, ka atbildība par starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem visā ES tiek sadalīta ilgtspējīgi. Eiropadomes 2018. gada 28. jūnija secinājumos tika aicināts reformēt Dublinas regulu, pamatojoties uz atbildības un solidaritātes līdzsvaru, ņemot vērā personas, kas izkāpušas krastā pēc meklēšanas un glābšanas operācijām.

Izvērtējumā, ko Komisija pasūtīja 2016. gadā, tika secināts, ka šāda sistēma joprojām ir vajadzīga Savienības līmenī, taču pašreizējā Dublinas sistēma nav apmierinoša, tāpēc ir vajadzīgas izmaiņas, kuru mērķis būtu to racionalizēt un padarīt efektīvāku.

Turklāt pašreizējā Dublinas sistēma nebija veidota kā instruments, ar kuru nodrošināt solidaritāti un dalītu atbildību. Migrācijas krīze atsedza šo trūkumu, un tāpēc priekšlikumā ir jāparedz solidaritātes mehānisms.

1.4.4. Saderība un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem

Šis priekšlikums ir saderīgs ar Patvēruma un migrācijas fondu (PMF). PMF jau ir paredzēta iespēja brīvprātīgi pārsūtīt starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējus atbilstoši katras dalībvalsts valsts programmai (Regulas (ES) Nr. 471/2018 17. panta 5. punkts). Ņemot vērā šajā priekšlikumā paredzēto paplašināto pārcelšanas tvērumu, būtu jāparedz arī pārcelšanas un pārsūtīšanas izmaksas.

Ja apropriācijas (1 113 500 000 EUR, kas paredzēti 2022.–2027. gadam) netiks pilnībā izmantotas, lai īstenotu paredzamās vajadzības jaunās sistēmas īstenošanai, atlikušās summas pārdalīs citām PMF darbībām. Ja vajadzība pēc jaunas sistēmas īstenošanas pārsniegtu aplēses (t. i., būtu jāpārceļ un jāpārsūta vairāk patvēruma meklētāju), būtu jāpieprasa papildu resursi.

1.5. Ilgums un finansiālā ietekme

☐ **Ierobežots ilgums**

☐ Priekšlikuma/iniciatīvas darbības laiks: [DD.MM.]GGGG.-[DD.MM.]GGGG.

☐ Finansiālā ietekme uz saistību apropriācijām - no GGGG. līdz GGGG. gadam, uz maksājumu apropriācijām - no GGGG. līdz GGGG. gadam.

✓ **Beztermiņa**

Īstenošana ar uzsākšanas periodu no 2022. gada līdz 2027. gadam,

pēc kura turpinās normāla darbība.

1.6. Paredzētie pārvaldības veidi[62]

✓ Komisijas īstenota **tieša pārvaldība**:

☐ ko veic tās struktūrvienības, tostarp personāls Savienības delegācijās;

☐ ko veic izpildaģentūras.

✓ **Dalīta pārvaldība** kopā ar dalībvalstīm

✓ **Netieša pārvaldība**, kurā budžeta izpildes uzdevumi uzticēti:

☐ trešām valstīm vai to izraudzītām struktūrām;

✓ starptautiskām organizācijām un to aģentūrām (precizēt);

☐ EIB un Eiropas Investīciju fondam;

☐ Finanšu regulas 70. un 71. pantā minētajām struktūrām;

☐ publisko tiesību subjektiem;

✓ privāttiesību subjektiem, kas veic sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju uzdevumus, tādā mērā, kādā tiem ir pienācīgas finanšu garantijas;

✓ dalībvalstu privāttiesību subjektiem, kuriem ir uzticēta publiskā un privātā sektora partnerības īstenošana un kuri sniedz pienācīgas finanšu garantijas;

☐ personām, kurām, ievērojot Līguma par Eiropas Savienību V sadaļu, uzticēts īstenot konkrētas KĀDP darbības un kuras ir noteiktas attiecīgajā pamataktā.

Ja norādīti vairāki pārvaldības veidi, sniedziet papildu informāciju iedaļā "Piezīmes".

Piezīmes

Pārcelšana un pārsūtīšana tiks īstenota PMF tematiskā mehānisma ietvaros, galvenokārt izmantojot **tiešu pārvaldību** (vai **netiešu pārvaldību** gadījumā, ja struktūrai, kas īsteno darbību, ir veikts pīlāru novērtējums). Tomēr atkarībā no situācijas var būt lietderīgāk nodrošināt Savienības ieguldījumus, izmantojot dalītu pārvaldību, papildus valstu programmām.

[62] Sīkāku informāciju par pārvaldības veidiem un atsauces uz Finanšu regulu skatīt *BudgWeb* tīmekļa vietnē: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi

Norādīt biežumu un nosacījumus.

Finansējumu, ko īstenos atbilstoši **tiešas un netiešas pārvaldības** principam, īstenos PMF tematiskā mehānisma ietvaros, kas ietilpst arī PMF vispārējā uzraudzības un novērtēšanas mehānismā. Tiks izstrādātas racionalizētas veidnes un noteikumi, lai savāktu rādītājus no dotāciju un ieguldījumu nolīgumu saņēmējiem tādā pašā tempā kā dalītajā pārvaldībā ar mērķi nodrošināt, ka dati, kas tiek atklāti, ir salīdzināmi.

Ja Savienības ieguldījumi tiks veikti, izmantojot **dalītu pārvaldību**, piemēro šādus noteikumus:

finansējums, ko dalībvalstis īstenos dalītas pārvaldības ietvaros, atbildīs noteikumiem, kas izklāstīti Kopīgo noteikumu regulā (COM(2018) 375) (tālāk — KNR priekšlikums), Regulā 2018/2016 (Finanšu regula) un Patvēruma un migrācijas fondā (COM(2018)471) (tālāk — PMF priekšlikums).

Saskaņā ar KNR priekšlikumu katra dalībvalsts izveidos savas programmas pārvaldības un kontroles sistēmu un nodrošinās uzraudzības sistēmas kvalitāti un uzticamību. Tāpēc dalītas pārvaldības vajadzībām ir ieviesta saskaņota un efektīva ziņošanas, uzraudzības un izvērtēšanas sistēma. Dalībvalstīm ir pienākums izveidot uzraudzības komiteju, kurā Komisija var piedalīties padomdevējas statusā. Dalībvalstis var nolemt, ka izveidos atsevišķu uzraudzības komiteju vairāk nekā vienai programmai. Uzraudzības komitejas izskatīs visus jautājumus, kas ietekmē programmas virzību uz tās mērķu sasniegšanu.

Attiecībā uz HOME lietu fondiem dalībvalstis Komisijai iesniegs gada darbības rezultātu ziņojumu par programmas īstenošanu un starpposma mērķu un galamērķu sasniegšanā gūto progresu. Minētajā ziņojumā būtu arī jāizskata visi jautājumi, kas ietekmē programmas rezultātus, un jāapraksta pasākumi, kuri veikti to risināšanai.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma(-as)

2.2.1. Ierosināto pārvaldības veidu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums

Saskaņā ar PMF priekšlikumu 60 % no PMF finansējuma ir rezervēti dalībvalstu programmām. Atlikušie 40 % no finansējuma tiks pārvaldīti, izmantojot tematisku mehānismu. Tematiskā mehānisma ieviešanas mērķis ir līdzsvarot dalībvalstu programmām paredzētā finansējuma daudzgadu piešķiršanas paredzamību ar elastību, periodiski izmaksājot finansējumu darbībām ar augstu pievienoto vērtību Savienībai, pamatojoties uz divu gadu plānošanas ciklu. Tematiskais mehānisms tiks izmantots pārmitināšanai un pārsūtīšanai.

Kontroles stratēģijas pamatā būs Finanšu regula un KNR priekšlikums.

Attiecībā uz to daļu, ko īsteno, izmantojot **tiešu un netiešu pārvaldību** tematiskā mehānisma ietvaros, pārvaldības un kontroles sistēma balstīsies uz pieredzi, kas 2014.–2020. gadā gūta gan Savienības darbībās, gan ārkārtas palīdzībā. Tiks izveidota vienkāršota shēma, kas ļaus ātri apstrādāt finansējuma pieteikumus, vienlaikus samazinot kļūdu risku: pieteikumus varēs iesniegt tikai dalībvalstis un starptautiskās organizācijas, finansējums balstīsies uz vienkāršotiem izmaksu

risinājumiem, tiks izstrādātas standarta veidnes finansējuma pieteikumiem, dotāciju/ieguldījumu nolīgumiem un ziņojumiem, pieteikumus izskatīs pastāvīgā vērtēšanas komiteja, tiklīdz tie būs saņemti.

Ja Savienības ieguldījumi tiks veikti, izmantojot **dalītu pārvaldību**, piemēro šādus noteikumus:

Dalībvalstis saņems papildu ieguldījumu par katru personu, kas pieder pie kategorijām, uz kurām attiecas šī regula.

Attiecīgās summas dalībvalstīm tiks piešķirtas, izdarot grozījumus to programmā. Šīs programmas tiek pārvaldītas, izmantojot dalītu pārvaldību saskaņā ar Finanšu regulas 63. pantu, KNR priekšlikumu un PMF priekšlikumu.

Maksājumu kārtība dalītai pārvaldībai ir izklāstīta KNR priekšlikumā. KNR priekšlikumā ir paredzēts ikgadējs priekšfinansējums, kam seko ne vairāk kā četri starpposma maksājumi par katru programmu gadā, balstoties uz maksājuma pieteikumiem, kurus dalībvalstis nosūtījušas grāmatvedības gada laikā. Saskaņā ar KNR priekšlikumu priekšfinansējums tiek ieskaitīts programmu pēdējā grāmatvedības gadā.

Attiecībā uz to daļu, kas tiek īstenota, izmantojot dalītu pārvaldību, KNR priekšlikums balstās uz 2014.–2020. gada plānošanas periodā esošo pārvaldības un kontroles stratēģiju, taču ar to ievieš dažus pasākumus, kuru mērķis ir vienkāršot īstenošanu un mazināt kontroles slogu gan atbalsta saņēmēju, gan dalībvalstu līmenī. Jaunie elementi ir šādi:

- programmas iestāžu izraudzīšanās procedūras atcelšana;

- pārvaldības pārbaudes (administratīvās un uz vietas veiktās) vadošajai iestādei jāveic, pamatojoties uz risku (salīdzinājumā ar 100 % administratīvajām kontrolēm, kas nepieciešamas 2014.–2020. gada plānošanas periodā);

- konkrētos apstākļos vadošās iestādes var piemērot samērīgus kontroles pasākumus saskaņā ar valsts procedūrām;

- nosacījumi, kas ļauj izvairīties no vairākām vienas un tās pašas darbības/vienu un to pašu izdevumu revīzijām.

Programmas iestādes iesniegs Komisijai starpposma maksājumu pieprasījumus, balstoties uz izdevumiem, kas radušies saņēmējiem. Lai mazinātu neattiecināmu izdevumu atmaksāšanas risku, saskaņā ar KNR Komisijas starpposma maksājumi tiek ierobežoti līdz 90 %, ņemot vērā to, ka šajā brīdī ir veikta tikai daļa no valsts līmeņa kontrolēm. Atlikušo summu Komisija samaksās pēc ikgadējās grāmatojumu noskaidrošanas procedūras un pēc tam, kad būs saņēmusi apliecinājumu paketi no programmas iestādēm. Apliecinājumu paketē iekļauj gada pārskatus, pārvaldības deklarāciju un revīzijas iestādes atzinumus par pārskatiem, pārvaldības un kontroles sistēmu un gada pārskatos deklarēto izdevumu likumību un pareizību. Komisija izmantos šo apliecinājumu paketi, lai noteiktu summu, kas pieprasāma no fonda par grāmatvedības gadu.

Visi pārkāpumi, kurus pēc ikgadējās apliecinājumu paketes iesniegšanas atklājusi Komisija vai Eiropas Revīzijas palāta, var nozīmēt to, ka jāveic neto finanšu korekcija.

2.2.2. Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu

RISKI

Aizvadītajos gados HOME ĢD izdevumu programmām līdz šim nav bijuši raksturīgi ievērojami kļūdu riski.

Attiecībā uz pārcelšanu un pārsūtīšanu, ko atbalsta ar **tiešu/netiešu pārvaldību**, paredzams, ka kļūdu risks būs zemāks nekā pašreizējās Savienības darbībās un ārkārtas palīdzībā (pašlaik aptuveni 3 % no atlikušo kļūdu īpatsvara). Pārcelšanas un pārsūtīšanas finansēšanā patiešām nebūs daudzu riska faktoru: pieteikumus varēs iesniegt tikai dalībvalstis un starptautiskās organizācijas, finansējums balstīsies uz vienkāršotiem izmaksu risinājumiem, un, lai vienkāršotu gan pieteikumu iesniegšanu, gan ziņošanu, tiks izstrādātas standartizētas veidnes. Turklāt, pateicoties esošajiem darbības uzraudzības mehānismiem, ir liela pārliecība, ka pārcelšana un pārsūtīšana patiešām notikusi.

Attiecībā uz atbalstu, ko sniedz, izmantojot **dalīto pārvaldību**:

Pārvaldības un kontroles sistēmā ievērotas KNR priekšlikumā noteiktās vispārīgās prasības, un tā atbilst Finanšu regulas prasībām.

Attiecībā uz finansiālajiem ieguldījumiem, ko veic pārcelšanai un pārsūtīšanai, dalībvalstis tos var iekļaut maksājuma pieteikumos Komisijai tikai ar noteikumu, ka persona, attiecībā uz kuru tiek pieprasīts ieguldījums, ir reāli pārsūtīta. Dalībvalstīm ir pienākums veikt kontroles un revīzijas, lai pārliecinātos, vai ir izpildīti nosacījumi ieguldījumu pieprasīšanai no Komisijas. Turklāt dalībvalstīm ir pienākums glabāt atbilstošus apliecinošos dokumentus KNR priekšlikumā noteiktajā laikposmā.

Ievērojot daudzgadu plānošanu un grāmatojumu ikgadēju noskaidrošanu, kas balstās uz atbildīgās iestādes veiktajiem maksājumiem, attiecināmības periodi tiek saskaņoti ar Komisijas gada pārskatiem.

IEKŠĒJĀS KONTROLES SISTĒMA – RISKA MAZINĀŠANAS KONTROLES

2013. gadā tika pieņemta pirmā HOME ĢD krāpšanas apkarošanas stratēģija. Pašreizējā krāpšanas apkarošanas stratēģija tika atjaunināta 2018. gada februārī, un tā būs spēkā līdz pašreizējās DFS beigām. Ņemot vērā DFS 2021.–2027. gadam un jauno 2019. gadā pieņemto Komisijas stratēģiju krāpšanas apkarošanai, HOME ĢD pašlaik strādā pie krāpšanas apkarošanas stratēģijas atjaunināšanas. Jaunās HOME ĢD stratēģijas mērķis būs pielāgoties mainīgajai situācijai un papildus stiprināt ĢD krāpšanas apkarošanas darbības. Jaunā HOME ĢD krāpšanas apkarošanas stratēģija tiks pieņemta vēlākais līdz 2021. gadam.

HOME ĢD 2016. gadā ir arī izveidojis ārkārtas palīdzības kontroles stratēģiju, kas būs pamats kontroles stratēģijas izstrādei tiešās/netiešās pārvaldības daļai.

Turklāt attiecībā uz **dalīto pārvaldību** HOME ĢD 2015. gada novembrī pieņēma revīzijas stratēģiju Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda (*AMIF*) un Iekšējās drošības fonda (IDF) dalītas pārvaldības daļai. Patlaban HOME ĢD izstrādā *AMIF*/IDF dalītās pārvaldības kontroles stratēģiju. Šajā stratēģijā būs ietvertas visas kontroles, kas nepieciešamas *AMIF* un IDF valsts programmu pārvaldībai.

2.2.3. Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas brīdī un slēgšanas brīdī)

Neievērojamas kontroles izmaksas un ļoti neliels kļūdu risks. Paredzams, ka kontroles izmaksas saglabāsies tādas pašas kā pašreizējā periodā. Attiecībā uz **tiešo/netiešo pārvaldību** paredzams, ka kontroles izmaksas būs mazākas nekā Savienības darbībām, jo būs standartizētas pieteikšanās, izvērtēšanas un ziņošanas procedūras, vienkāršotas izmaksas un stingri ierobežojumi tiesīgajiem pieteikuma iesniedzējiem. Attiecībā uz **dalīto pārvaldību** kontroles izmaksas dalībvalstīm varētu potenciāli samazināt, jo KNR priekšlikumā ir ieviesta uz risku balstīta pieeja pārvaldībai un kontrolei. Tiek lēsts, ka pašreizējā (2014.–2020. gada) plānošanas ciklā — 2017. gadā — dalībvalstu veikto kontroļu kumulatīvās izmaksas ir aptuveni 5 % no kopējās to maksājumu summas, kurus dalībvalstis pieprasījušas par 2017. gadu.

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

Norādīt esošos vai plānotos novēršanas pasākumus un citus pretpasākumus, piemēram, krāpšanas apkarošanas stratēģijā iekļautos pasākumus.

Piemēro HOME ĢD krāpšanas apkarošanas stratēģiju, kas minēta 2.2.2. punktā.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un ierosinātās jaunās budžeta izdevumu pozīcijas

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Ieguldījumi			
	4. izdevumu kategorija: Migrācija un robežu pārvaldība 10. nodaļa: Migrācija	Dif./nedif.[63]	no EBTA valstīm[64]	no kandidātvalstīm[65]	no trešām valstīm	Finanšu regulas [21. panta 2. punkta b) apakšpunkta] nozīmē
4	10 02 01 – Patvēruma un migrācijas fonds	Dif.	NĒ	NĒ	JĀ[66]	NĒ
4	10 01 01 – Atbalsta izdevumi Patvēruma un migrācijas fondam	Nedif.	NĒ	NĒ	JĀ	NĒ
4	XX 01 01 01 (Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības)	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
4	XX 01 01 02 (Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības)	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
4	XX 01 01 02 (Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības)	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ

63 Dif. = diferencētās apropriācijas, nedif. = nediferencētās apropriācijas.

64 EBTA — Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

65 Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātvalstis no Rietumbalkāniem.

66 Iespējamie Šengenas asociēto valstu brīvprātīgie ieguldījumi, ja tās piedalīsies jaunajā Dublinas sistēmā.

3.2. Aplēstā ietekme uz izdevumiem

3.2.1. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz izdevumiem

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	**4**	Migrācija un robežu pārvaldība

			2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***Pēc 2027. gada***	**KOPĀ**
Darbības apropriācijas (sadalījumā pa budžeta pozīcijām atbilstoši 3.1. punktam)	Saistības	(1)		87,800	120,100	225,500	226,300	226,300	227,500		1113,500
	Maksājumi	(2)		70,240	113,640	204,420	226,140	226,300	227,260	45,500	1113,500
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no programmas piešķīrumiem[67]	Saistības = maksājumi	(3)									
KOPĀ apropriācijas – programmas piešķīrums	Saistības	=1+3		87,800	120,100	225,500	226,300	226,300	227,500		1113,500
	Maksājumi	=2+3		70.240	113,640	204,420	226,140	226,300	227,260	45,500	1113,500

[67] Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās BA pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	7	Eiropas publiskā pārvalde

Šī iedaļa būtu jāaizpilda, izmantojot administratīva rakstura budžeta datu izklājlapu, kas vispirms jānoformē tiesību akta finanšu pārskata pielikumā, kurš starpdienestu konsultāciju vajadzībām tiek augšupielādēts sistēmā DECIDE.

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***Pēc 2027. g ada***	**KOPĀ**
Cilvēkresursi			1,815	1,815	1,815	1,815	1,815	1,815		10,890
Citi administratīvie izdevumi			0,120	0,120	0,120	0,120	0,120	0,120		0,720
KOPĀ daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	(Saistību summa = maksājumu summa)		1,935	1,935	1,935	1,935	1,935	1,935	-	11,610

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***Pēc 2027. g ada***	**KOPĀ**
KOPĀ daudzgadu finanšu shēmas visu IZDEVUMU KATEGORIJU apropriācijas	Saistības		89,735	122,035	227,435	228,235	228,235	229,435		1125,110
	Maksājumi		72,175	115,575	206,355	228,075	228,235	229,195	45,500	1125,110

3.2.2. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām

☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas administratīvās apropriācijas

☑ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas administratīvās apropriācijas:

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Gads	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	KOPĀ
Daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJA								
Cilvēkresursi		1,815	1,815	1,815	1,815	1,815	1,815	10,890
Citi administratīvie izdevumi		0,120	0,120	0,120	0,120	0,120	0,120	0,720
Starpsumma – daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJA		1,935	1,935	1,935	1,935	1,935	1,935	11,610
Ārpus 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS[68] of the multiannual financial framework								
Cilvēkresursi								
Pārējie administratīvie izdevumi								
Starpsumma – ārpus daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS								
KOPĀ		1,935	1,935	1,935	1,935	1,935	1,935	11,610

Vajadzīgās cilvēkresursu un citu administratīvu izdevumu apropriācijas tiks nodrošinātas no ĢD apropriācijām, kas jau ir piešķirtas darbības pārvaldībai un/vai ir pārdalītas attiecīgajā ĢD, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtus papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

[68] Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās BA pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

3.2.2.1. Aplēstās cilvēkresursu vajadzības

☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgi cilvēkresursi.

☑ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgi šādi cilvēkresursi:

Aplēse izsakāma ar pilnslodzes ekvivalentu

Gads		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
•Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)								
Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības		11	11	11	11	11	11	11
Delegācijas								
Pētniecība								
• Ārštata darbinieki (izsakot ar pilnslodzes ekvivalentu FTE) – AC, AL, SNE, INT un JPD [69]								
7. izdevumu kategorija								
Finansēts no daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS	- galvenajā mītnē	2	2	2	2	2	2	2
	- delegācijās							
Finansēti no programmas piešķīruma [70]	- galvenajā mītnē							
	- delegācijās							
Pētniecība								
Cits (norādīt)								
KOPĀ		**13**	**13**	**13**	**13**	**13**	**13**	**13**

Nepieciešamie cilvēkresursi tiks nodrošināti, izmantojot attiecīgā ĢD darbiniekus, kuri jau ir iesaistīti konkrētās darbības pārvaldībā un/vai ir pārgrupēti attiecīgajā ĢD, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtos papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

.

Veicamo uzdevumu apraksts:

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	Atbalstīt, veikt un uzraudzīt ar šā priekšlikuma īstenošanu saistītās darbības, galvenokārt saistībā ar solidaritātes mehānismu un tiesisko regulējumu, kas vajadzīgs tā īstenošanai. 9 FTE (7 AD, 1 CA un 1 SNE) piešķir attiecīgajai politikas nodaļai un 4 FTE (2 AD un 2 AST) — attiecīgajai fondu pārvaldības nodaļai.
Ārštata darbinieki	Atbalstīt, veikt un uzraudzīt ar šā priekšlikuma īstenošanu saistītās darbības, galvenokārt saistībā ar priekšlikuma darbību, kas attiecas uz dalībvalstu atbildības noteikšanu par starptautiskās aizsardzības pieteikumu izskatīšanu.

[69] AC – līgumdarbinieki, AL – vietējie darbinieki, SNE – valstu norīkotie eksperti, INT – aģentūru darbinieki, JPD – jaunākie eksperti delegācijās.

[70] Ārštata darbiniekiem paredzēto maksimālo summu finansē no darbības apropriācijām (kādreizējām BA pozīcijām).

3.2.3. Trešo personu ieguldījumi[71]

Priekšlikums/iniciatīva:

✓ neparedz trešo personu līdzfinansējumu

☐ paredz trešo personu sniegtu līdzfinansējumu atbilstoši šādai aplēsei:

Apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Gads	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	KOPĀ
Norādīt līdzfinansētāju struktūru		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
KOPĀ līdzfinansētās apropriācijas		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	

3.3. Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem

✓ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus.

☐ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli ietekmē:

☐ pašu resursus

☐ citus ieņēmumus

Atzīmējiet, ja ieņēmumi ir piešķirti izdevumu pozīcijām ☐

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Budžeta ieņēmumu pozīcija:	Priekšlikuma/iniciatīvas ietekme[72]						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
…….. pants							

Attiecībā uz piešķirtajiem ieņēmumiem norādīt attiecīgās budžeta izdevumu pozīcijas.

Citas piezīmes (piemēram, metode/formula, ko izmanto, lai aprēķinātu ietekmi uz ieņēmumiem, vai jebkura cita informācija).

[71] Iespējamie Šengenas asociēto valstu ieguldījumi, ja tās piedalīsies jaunajā Dublinas sistēmā.

[72] Norādītajām tradicionālo pašu resursu (muitas nodokļi, cukura nodevas) summām jābūt neto summām, t. i., bruto summām, no kurām atskaitītas iekasēšanas izmaksas 20 % apmērā.